

VOLITVE / OB POLEMIKAH O SESTAVI NOVE VLADE

Desničarska naveza naj bi imela prednost

Sicer pa je informiranost volilcev še vedno slaba

RIM - Bliza se 27. marec in kampanja za predčasne parlamentarne volitve se postopoma segreva. V središču razprav je med drugim vprašanje, kaksno vlado naj bi sestavili po volitvah, sprico dejstva, da bo težko ena izmed treh volilnih navez (levica, desnica in sredina) imela v novem parlamentu absolutno večino, pa tudi sprico dejstva, da so volilne naveze dokaj nehomogene. Glavni tajnik DSL Achille Occhetto je sinoci na volilnem shodu v Bariju ostro kritiziral predloge, ki so se v zadnjih casih pojavili zlasti iz vrst Segnijevega Pakta za Italijo, da bi po volitvah sestavili »institucionalno vlado«. »Gre za prve simptome iskanja dogovorov za sestavo vlade na stari način,« je dejal Occhetto, ki je potrdil svoj predlog za sestavo vlade »nacionalne obnove«.

Nacelnik poslanske skupine Severne lige Roberto Maroni pa je včeraj na tiskovni konferenci v Rimu nekoliko popravil svojega

strankarskega voditelja Umberta Bossija, ki je v preteklih dneh dejal, da bi v primeru, ko bi na volitvah jasno ne prevladal eden izmed treh blokov, morali takoj spet razpisati nove volitve. Maroni je pritrdil, da bi bile nove volitve res potrebne, a na osnovi novih volilnih pravil.

Drugačne skrbi pa trenutno hodijo po glavi liderju sredine Mariu Segniju. Včeraj je s svojimi zavezniki naznanil, da javna občila, se zlasti televizijska, bojkotirajo njegovo volilno navezo. Po statistikah, ki so jih izdelali Segnijevi sodelavci, naj bi televizije sredini odmerile kakih 15 od sto časa v volilnih oddajah, medtem ko naj bi desnici in levici približno 40 od sto vsaki.

Izidi predvolilnih sondaz potrjujejo, da se za sredino opredeljuje sorazmerno malo volilcev. Specializirana agencija Datamedia je včeraj objavila, da bi Segnijev Pakt za Italijo zdaj prejel le 13,2 od sto glasov, medtem ko bi jih pro-

gresisti prejeli 35 od sto, desnica-srki Kartel svobode 45,5 od sto, Pannellova lista 1,4 od sto, drugi 1,4 od sto, neodločenih pa naj bi bilo 3,9 od sto.

Sicer pa so druge raziskave pokazale, da volilci zelo slabo poznajo novi volilni sistem, kakor tudi same kandidate. Tako je specializirana agencija Directa ugotovila, da komaj 38,9 od sto volilcev pozna novi volilni zakon, medtem ko naj bi komaj 31,6 od sto volilcev vsaj približno poznalo kandidate, med katerimi bodo morali izbirati.

Družba Datamedia je tudi skusala ugotoviti, kako volilci oblikujejo svoje odločitve. Zanimivo je, da se tisti, ki se opredeljujejo za progresiste, pretežno odločajo na osnovi branja časopisov, revij in knjig, medtem ko se pristasi desničarske volilne naveze ozirajo predvsem na televizijo. Seveda pa je trdnost prepričanja progresistov veliko bolj solidna kot je trdnost prepričanja desničarsko usmerjenih volilcev.

NOVARA/SCALFAROV NEČAK

Za Cattanea že hišni pripor

V kaši je tudi Roberto Tomasini

Scalfarov nečak Umberto Cattaneo (AP)

NOVARA - Predsinocnim aretiranemu inženirju Umbertu Cattaneu, ki je nečak državnega poglavarja Scalfara, so včeraj dovolili v hišni pripor. Cattanea so obtožili sodelovanja pri korupciji v zvezi z gradnjo novega krila bolnišnice San Biagio di Domodossola v Verbanii, ki se je začela leta 1974 in se zdaj ni končana, a na seznam preiskovanih oseb je prišel že pred časom zaradi domnevne zlorabe funkcije.

Ravno tako včeraj pa so v Rimu aretirali Roberta Tomasinja, 62-letnega predsednika družbe Technosystem v Cremoni, ki je vpleten v afero o nezakonitih finansiranjih izvoznih operacij v sklopu organizma SACE.

RIM / SPORNA RAZISKAVA CENSISA

Tisk pod povečevalom

RIM - Sredstva množičnega obveščanja doživljajo v Italiji krizo državljanstva, zato jim utegne dati družba nezaupnico. To je zatrdil generalni tajnik raziskovalne ustanove CENSIS Giuseppe De Rita, ko je včeraj na sedzu novinarskega sindikata v Rimu oral isid ustrezne ankete med prebivalstvom. Toda predsednik novinarske zbornice Faustini, predsednik novinarskega sindikata Roidi in sam sef oddelka za javno obveščanje in založniške dejavnosti Rolando so njegovo tezo odločno zavrnili.

Po De Ritovi anketi naj bi se medijski sistem in casnikarji močno oddaljili od stvarnosti in jo začeli zamenjevati z možno realnostjo, takšno, kakršna izhaja na primer iz predvolilnih mnenjskih raziskav.

Skratka: 45, 8 odstotka povprašanih naj bi bilo mnenja, da mediji omogočajo »komaj zadovoljivo dojemanje resničnosti«, da iščejo novinarji predvsem kar najbolj odmevne novice in da skušajo na ta način preglasiti konkurenco. Ne samo: 34, 8 odstotka ljudi je prepričanih, da ni nobeno sredstvo množičnega obveščanja verodostojno. Po drugi strani je Censisova raziskava pokazala, da 75 odstotkov ljudi priznava novinarjem »sprejemljivo ali v bistvu korektno« podajanje novic. Ravno na to pa se je navezal Rolando in De Ritove teze označil kot izzivalne. Če so v vrstah novinarjev težave, je naglasil, potem so težave tudi med bralci, katerih lep del ima raje zabaven tisk kot pa razumno, poglobljeno

informacijo. Rolando tudi ni soglasal s trditvijo, da je izbiranje novinarskih vesti pomanjkljivo: »Nasprotno, celo pretirano je in ravno zato gre 90 odstotkov potencialno vrednih novic v koš...« Faustini pa je okolščino, da casnikarji cedalje manj raziskujejo ozadja in manj delajo na terenu, pripisal izbiram oziroma odločitvam urednistev in založnikov, a deloma tudi gospodarski recesiji. Sicer pa je Faustini v De Ritovem poročilu pogrešal podrobnejše podatke o delu založb, katerih strukturne pomanjkljivosti je izpostavil Roidi: »Vprašanje etike obveščanja zadeva bolj založnike kot novinarje,« je poudaril in potegnil ločnico med medijskimi sredstvi na eni ter casnikarji na drugi strani.

FIRENCE / SODNIK ODREDIL DODATNE POSKUSE

Ali je Nardi mrtev?

FIRENCE - Donatella Di Rosa, videmska »lady golpe«, ki trdi, da je neofasistični terorist Gianni Nardi se živ in prekupcuje z orožjem, je včeraj zabeležila prvi uspeh. Florentinski sodnik za preliminarne preiskave Maurizio Barbarisi je sklenil, da so potrebne dodatne preiskave, da se ugotovi istovetnost trupla, ki je bilo dobrih 15 let zakopano v Camposu v Spaniji. Spet bodo preverili, ali prstni odtisi trupla sovpadajo z Nardijevimi, ki jih italijanska policija hrani v arhivu, predvsem pa bodo poskusili ugotoviti celicni kod DNA trupla in ga primerjati s kodom Nardijevih svojcev, ki so na to pristali.

Donatella Di Rosa in njen mož Aldo Michittu, ki sta odsedela nekaj mesecev v zaporu, potem ko sta ge-

nerala Monticoneja in druge visoke castnike italijanske vojske obtožila protidravnega rovarjenja, sta včeraj zapustila florentinsko sodišče nasmejana in dobre volje, kljub temu, da so jima baje dan prej neznanci grozili s smrtjo. Odrejeni izvidi bodo namreč lahko le prispevali, da se napise beseda konec pod dogajanje, ki je septembra lani povzročilo pravi pretres v italijanski vojski in izzvalo med drugim protestni odstop poveljnika generalstaba.

Di Rosa je novinarjem pokazala majčko, ki jo je neznanec v noči od torka na sredo pustil na njenem vrtu in baje s krvjo zapisal »obsodbo na smrt«. Grožnje naj bi bile delo Novih furlanskih ordinovistov, ki naj bi že nekajkrat grozili tudi odvetniku zakoncev Michittu Bernotu.

NOVICE

4. oktobra začetek procesa za morilce sodnika Borsellina

CALTANISSETTA - Sodnica za preliminarne prekrške iz Caltanissette Gilda Loforti je prijavila štiri osebe, ki so osumljene sodelovanja pri atentatu v Ul. D'Amelio v Palermu, v katerem je 19. julija 1994 izgubil življenje sodnik Paolo Borsellino, z njim pa se pet agentov spremstva. Osumljene osebe so 28-letni Vincenzo Scarantino, 43-letni Salvatore Profeta, 43-letni Pietro Scotto ter 28-letni Giuseppe Onofrio. Proces se bo začel 4. oktobra pred porotnim sodiščem v Caltanissetti. Vsi osumljeni so v zaporu, saj je javni tožilec Carmelo Petralia zavrnil prošnjo, da bi jih do procesa lahko izpustili na prostost.

Cigana investirala v BOT ukradeni denar

TURIN - Kradla sta v stanovanjih ostarelih, v kateri sta prišla z različnimi pretvezami; predstavila sta se kot postna uslužbenca ali kot bolničarja, ki naj bi pač v stanovanju morala opraviti kakšno delo. To sta več časa delala nomada, zakonca 50-letni Giacomo Cena in 52-letna Bruna Laforet. Namesnik državnega pravdnika iz Turina Angelo Barbieri ju je na procesu obsodil na 14 mesecev zapora zaradi kraje. Giacomo Cena je imel že večkrat opravka s pravico zaradi raznih tatvin, ki jih je zagrešil v raznih italijanskih mestih. Preiskovalci so ugotovili, da sta cigana lastnika vile v Carmagnoli v turinski pokrajini; v istem kraju imata še drugo stanovanje, se eno vilo pa imata v Nichelinu, kjer stanujeta skupno z družino. Namesnik državnega pravdnika je odredil zaplenbo njune imovine.

Vse več žensk v zakonu ne mara otrok

BENETKE - Med vzroki za razveljavitev cerkvenih porok gre uvrstiti na prvo mesto okolščino, da ženska ne mara otrok. Tako so menili na včerajšnjem rednem letnem zasedanju cerkvenega razsodišča za Triveneto v Mestrah. Lani so razveljavili 170 zakonskih zvez in v 85 primerih je temu botovalo dejstvo, da zakonec, predvsem pa zakonska družica ni hotela roditi. Msgr. Cesare Zaggia je to pripisal dejstvu, da se mnogo žensk še danes omozi samo zato, ker so k temu prisiljene, ker da se moški z njimi poi-gravajo...

TURIN / PO ZAPLEMBI 5.500 KILOGRAMOV MAMILA

Kokain: sicilska mafija sodelovala s kalabrijsko

Karabinjerji z zaplenjenim mamilom (Telefoto Ap)

TURIN - Odkritje 5.500 kilogramov vtihtapljenega kokaina v Borgaru dokazuje stratesko povezanost med sicilsko in kalabrijsko mafijo. To so povedali karabinjerji na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri je bil tudi sef državnega protimafijskega urada Bruno Siclari. Med desetimi aretiranimi so namreč tako člani sicilskega organiziranega kriminala kot pripadniki kalabrijske, točneje catanijske 'ndranghete, ki jih dolžijo zločinskega združevanja s ciljem mednarodnega prekupečevanja mamil. Kokain je bil skrit v 210 skatlah z južnoameriški cevli, nakopiceh v kontejnerju, ki ga je pripeljala v Genovo kolumbijska ladja, orožniki pa so prisli kriminalcem na sled s pravo ukano.

Berlusconijevi menedžerji v težavah s sodstvom

Cez dobra dva tedna, 27. in 28. marca, bodo italijanski volilci odločali predvsem o tem, komu bodo zaupali krnilo italijanske ladjice v teh zahtevnih trenutkih. Od njihove izbire pa bo tudi odvisno, ali bo smel plovbe približala barko Evropi ali pa se bo od nje oddaljila. Volilna in politična zavezništva, ki merijo moči na italijanski sceni, so vsa precej daleč od standardov zrelih evropskih demokracij, se najbolj oddaljen pa je prav desni kartel, ki povezuje - pa čeprav z vse ostrejšimi prepiri - medijskega magnata Silvia Berlusconija (po evropskih pravilih nabrž ne bi smel v politično areno človek, ki je lastnik treh televizijskih mrež, največje založniške hiše in je vpliven delničar dveh razširjenih časopisov) in vse bolj regionalno zazrto silo Umberta Bossija (težko bi trdili, da se navdihuje v evropskih integracijskih tokovih) ter skrajno desno in dokaj južnjasko usmerjeno Nacionalno zavezništvo Gianfranca Finija (praznična obleka vladne desnice komaj prikriva črno srajco Mussolinijevega kova) in nekaj manjših, politično nevplivnih strancic, ki vidijo v tej povezavi edino možnost preživetja. (vt)

Refleks Pavlova

prepicanju, da je v italijanskem javnem mnenju se vendo zelo razsirjena misel, da so na eni strani hudo-bni in zaostali Slova-ni, na drugi dobri in razviti Italijani, da je skratka tokraj potoka Oreha vse dobro, on-kraj pa vse slabo. Ne-zmožnost kolikor to-liko pravičnega i-uravnovešenega pre-sojanja medetničnih odnosov v našem prostoru se mi zdi izraz se vedno prisot-nega večvrednostne-ga kompleksa, ki ga imajo številni - tudi izobraženi - Italijani, prepričani, da so nji-hovi sonarodnjaki v Istri vredni vse po-zornosti, da pa si iste ne zaslužijo Slovenci v Furlaniji-Juljski krajini. »Ali naj se smatram enakega ka-teremukoli kmetavzar-ju s Krasa,« tako ne-kako je že na začetku stoletja spraševal ire-dentistični vodja At-tilio Hortis, ne da bi se zavedal, kako ne-varno se je s takim raz-misljanjem približal rasizmu. Odsev po-dobnega odnosa opa-zam tudi v nastopu predsednika Ciampi-ja ob otvoritvi sinhro-trona v Bazovici in v nevljudni hitrici, s katero je opravil v tej slovenski vasi s Slo-venci. Isto bi dejal tu-di za zunanjega mini-stra Andreatto, ki ima marsikatero pripom-bo glede življenjskili razmer italijanske manjsine v Sloveniji in na Hrvaškem, ne kaze pa iste občutli-vosti za slovensko v Italiji. Pri presojanju teh visokih državnih predstavnikov, o ka-terih ne dvomim, da so vsega spoštovanja vredni ljudje, imam občutek, da se v nji-hovi podzvesti spro-ži refleks Pavlova, komaj se dotaknejo italijanskega oziroma slovenskega manjsin-skega vprašanja, in da pri pristopu do slednjega nehote po-zabijo tudi na osno-vna pravila dobrega obnašanja.

NOVICE

Slovenci v zamejstvu o manjšinskih denarnih zavodih

Marčevska oddaja TV Slovenija »Slovenci v zamejstvu« je namenjena manjšinskim bančnim ustanovam. Podoba iz Furlanije-Juljske krajine bodo v pogovoru oblikovali Vito Svetina za Trzasko kreditno banko, Klavdij Brajnik za Posojilnico in hranilnico na Opcinah, Milan Vremec in Guido Zidaric za Hranilnico in posojilnico v Nabrežini ter Saverij Leban za Gorisko Kmečko banko. Oddaja, ki jo je pripravila novinarka Mirjam Muženič, bo prvič na prvem programu TV Slovenija danes, v ob 16.20, ponovitev pa v nedeljo. 20.3.94 ob 12. uri.

Našli sliko Tiepola ki so jo ukradli v Benetkah

BENETKE - Agenti letечеge oddelka iz Benetk so našli sliko Tiepola, ki predstavlja "Vzgojo Device". Sliko so neznanci ukradli v noči med 13. in 14. decembrom v cerkvi Santa Maria di Consolazione. Po dosedanjih vesteh naj bi raziskovalci odkrili tudi tatove, ki naj bi bili vsi iz Benetk. V preiskavah so bile odločujočega pomena izjave treh preiskovanih. Vrednost slike znaša približno dve milijardi lir.

V Vidmu aretirali 43-letnega tatiča

VIDEM - Agenti letечеge oddelka so v noči med torkom in sredo aretirali 43-letnega Brunella Lopella pod obtožbo kraje. Lopell naj bi bil odgovoren za krajo avtomobila, avtoradia in prenosnega telefona v Deželnem centru za umetno oplojevanje. Aretacija Lopellija je bila dokaj razgibana; agenti letечеge oddelka so mu sledili, ko je zapušal Deželni center in ga po razburljivem zasledovanju po videmskih ulicah blokirali, aretirali, nato pa odpeljali v zapor v Ul. Spalato.

Kako naprej po višješolski diplomi?

KOPER - Kaj čaka študenta potem ko je zaključil studij v višji srednji šoli? Kaj ga čaka na univerzi? Kaksne možnosti sploh ima, da bi se lahko takoj zaposlil? O vseh teh vprašanjih bo govor v petek, ob 20.30, v oddaji TV Koper »Lo stato delle cose-giovani«. Gost oddaje bo rektor Trzasko univerze Giacomo Borruso, ki bo odgovarjal na vprašanja študentov italijanskih višjih srednjih šol iz Istre in z Reke. Oddajo bo vodila Laura Vianello.

Lov: srečanje med deželno odbornico in pokrajinskimi odbori

Včeraj je bilo na sporedu prvo srečanje med deželno odbornico za civilno zaščito, lov in ribolov Anno Sdraulig in predstavniki starih pokrajinskih odborov za lov. Do sestanka je prišlo z namenom, da bi se vzpostavilo tesno sodelovanje med deželno upravo in lovskimi organizacijami v sedanjem trenutku, ko se pripravlja novi deželni zakon o zaščiti narave in divjadi.

Konvencija med čedajsko banko in Interbanco

CEIDAD - Ljudska banka iz Cedada in Interbanca sta podpisali konvencijo za storitev Prontoimpresa. S tem si podjetja lahko zagotovijo kredite, ne da bi segle po državnih ali deželnih prispevkih, ki čisto zahtevajo zapleten postopek. Tehnično je Protoimpresa od 3 do 8-letno hipotekarno posojilo v višini do 500 milijonov lir.

PREDVOLILNO SREČANJE V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH

Volilna kampanja odkriva precej nerešenih vprašanj

V razpravi sodelovali Ivan Verč, Renato Kneipp in Darko Bratina

SANDOR TENCE

OPCINE - Kandidata za rimski parlament Darko Bratina in Renato Kneipp ter univerzitetni profesor Ivan Verč so predsinocnjim v openškem Prosvetnem domu dali pobudo za soocanje o bližnjih volitvah ter o splošnem političnem trenutku, ki ga doživljamo Slovenci v Italiji. Prireditelj večera - knjižnica Pinko Tomazič in tovarisi - je sicer srečanju dala naslov Povezovanje med nami in znotraj naprednih navez, razprava pa se je potem vsebinsko zelo razširila, tako da je v določenem trenutku popolnoma izgubila začetna vsebinska izhodišča. Ne glede na to pa je vseeno izpostavila nekatera zgoča vprašanja, ki žulijo manjšinsko skupnost, a o katerih se med nami premalo (in površno) govori in razpravlja.

Stanka Hrovatin, ki je vodila debato, je rekla, da so bili volilci (tudi slovenski) tokrat malo soudeleženi pri volilnih pripravah, še posebno pa pri izbiri kandidatov. Po starem volilnem sistemu smo le nekaj odločali, sedaj pa smo za vse odločitve zvedeli iz časopisov. S to ugotovitvijo je soglasal tudi Verč, ki je povedal, da bo na volitvah podprl napredno zavezništvo, čeprav se ne strinja povsem z njegovimi izbirami. Ima raje pojem »politične levice«, ker napredek predpostavlja premik tudi znotraj nas samih. Tega pozitivnega

Udeleženci okrogle mize v openskem Prosvetnem domu (Foto Ferrari-KROMA)

premika danes Verč ne vidi in je tudi zelo razočaran, ker v naši skupnosti poteka marsikaj po starem ključu politične lotizacije in delitve vplivnih mest v manjšinskih ustanovah.

Od levice Verč pričakuje, da bo vendarle razbila ta začarani krog (imenoval ga je sestop z oblasti) in da se bodo stranke, ki imajo bistveno vlogo v naši družbi, posvetile le upravljanju in vodenju javnih zadev. Njene zastopnike pa danes najdemo v upravnih odborih ustanov, ki bi morale imeti kot edino merilo strokovnost in ne politično pripadnost tega ali onega posameznika. Tako imenovana civilna družba pride prav le ob volitvah, na splošno pa Slovenci - je poudaril Verč - živimo kot smo

živeli v zadnjih tridesetih letih, kot da se spremembe nas sploh ne tičejo.

Na volitve se je neposredno navezal Kneipp. Napredni tabor je po njegovem sirsi pojem od levicarskega, kar pa ne sme ustvariti težav ali razhajanj v tej zelo naporni volilni kampanji. Pogajanja za izbiro kandidatatur so bila težavna. In to zaradi novega volilnega zakona in tudi zaradi razhajanj, ki so se pojavila med naprednimi silami ter, kot znano, tudi med Slovenci. Tega nihče ne skriva, na volitve pa moramo iti enotno in strnjeno, da premagamo vse bolj agresivno in demagoško desnico. Če bo izvoljen, bo Kneipp delal kot poslanec vseh Slovencev in bo vzdrževal redne stike in odnose z vsemi kom-

ponentami naše narodnostne skupnosti.

To je podčrtal tudi Bratina, ki se je tako že ravnal v iztekajoči zakonodani dobi. Nova volilna zakonodaja je v marsičem se zelo nepopolna (DSL je npr. zagovarjala dvojni volilni krog), z oblikovanjem volilnih okrožij pa smo Slovenci dosegli važno zmago. Tako v drugem senatnem okrožju (del trzasko Krasa, Gorica, Benečija, Režija) kot v drugem trzaskem poslanskem okrožju imajo slovenski volilci, ki sicer niso v večini, odločilno vlogo pri izvolitvi senatorja oziroma poslance. Napredni tabor je v obeh okrožjih izbral slovenska kandidata, zato mora manjšina do konca izkoristiti to prilžnost.

Berlinski zid, je dejal

Bratina, je padel tudi za nas Slovence, ki moramo iskati nove poti za zaščito narodnostnih pravic. Naj si bo to manjšinski parlament, sindikat ali nekaj podobnega. Osnutek zaščitnega predloga, ki so ga podpisali senatorji vseh strank razen MSI, pomeni lahko čvrsto osnovo za novo in kvalitetnejše delovanje. Če hočemo resnične spremembe, pa si moramo zavihati roke tudi mi sami, v nasprotnem primeru nas bo cas stalno prehitelval, kot se žal že dogaja.

Polemčna debata, ki je sledila uvodnim posegom Verca, Kneippa in Bratine, je bila vsebinsko zelo široka in je v marsičem preseгла sedanjí volilni trenutek. Slisali smo med drugim zelo različna, če že ne nasprotujoča si mnenja ter stališča npr. o problemu zajamčenega zastopstva manjšine v parlamentu in v ostalih izvoljenih telesih. Soglasamo, da gre za pomembno nacelno vprašanje, ki pa (vsaj tako mislimo) ne sme postati predmet volilne kampanje ali jalovih volilnih razhajanj.

Opensko srečanje je vsekakor spet pokazalo, da med nami premalo odkrito in pošteno razpravljamo, kar velja tudi za vprašanja, ki so za nas skupnost življenjskega pomena. Na nekatere probleme se (bežno) spomnimo le pred volitvami, potem pa vse skupaj roma v pozabo. V tem smislu je nas notranji »berlinski zid« se tam, kjer je bil pred leti.

SKLAD MITJE ČUKA

Zdravljenje s pomočjo delfinov

Terapij, ki se za svojo uspešnost poslužujejo pomoči živali, je vse več. Morda je v naših krajih še najbolj poznana terapija za prizadete otroke, ki ji pravimo s tujko hipoterapija ali zdravljenje s pomočjo konja.

V Združenih državah Amerike pa so na mednarodni floridski univerzi (Florida International University) razvili terapevtski program za težave govora s pomočjo delfinov. Delfini namreč lahko pomagajo otrokom, ki imajo težave z govornim izražanjem in sporazumevanjem, tako, da razbijejo tiste ovire, ki jih zadržujejo pri normalnem razvoju te sposobnosti. Terapijo z delfini izvajajo v terapevtskem središču Dolphin Research Center na Floridi.

Raziskovalci tega središča so začeli svoj terapevtski program leta 1988 s pomočjo enajstih delfinov; od tedaj so pomagali premagati ovire pri govoru že nekaj desetina otrok, ki so imeli težave pri učenju in osvajanju. Središče je obiskovalo tudi več sto

otrok s cerebralno paralizo ali z živčnimi poškodbami. V ZDA je to eno izmed starih središč, ki imajo zvezno dovoljenje za izvajanje plavanja obiskovalcev z delfini, le tri taka središča - vključno s tem, o katerem je govor - pa izvajajo poseben program za prizadete otroke.

Odgovorni za Raziskovalni center delfinov, profesor razvojne psihologinje na floridski univerzi David E. Nathanson pravi, da je cilj centra pri malih pacientih odpreti vrata in začeti z učenjem. Profesor Nathanson je pri središču odgovoren za terapevtski program. Otroke spodbujajo, da bi »odprli vrata« z odzivanjem delfinov, ki jim delijo poljube in brige v posebnem bazenu.

Cedalje več je zgodb prizadetih otrok, ki niso govorili in pri katerih se je po tej terapiji vse spremenilo na bolje. Neki triletni deček z Downovim sindromom, ki se sploh ni izustil besede, je po nekaj urah terapije v središču spregovoril prvo besedo, ko mu je delfin na nosu prinesel sličico avta.

Sedaj, ko je ta otrok star 6 let, že dobro in veliko govori ter se uči zlogovanja.

Kako naj bi torej delfini pomagali otroku do komuniciranja - oziroma, kako naj bi jim uspelo otroka pripraviti do tega, da stopi iz svojega sveta zunanjemu svetu naproti?

Zanstveniki pravijo, da je zelo enostavno: otrokova želja, da bi se igral in se dotikal prijaznih sesalcev je tako velika, da zaradi tega sprejema brez ugovora zelo intenzivno učno terapijo, ki bi jo sicer - ko bi jo podajali na tradicionalni način - odklanjal in bi sploh ne hotel sodelovati pri učenju. Profesor Nathanson meni, da priprava otroka vznemirjanje in navezanost na živali do tega, da se koncentrira na učenje. Skratka motivacija za učenje se poveča. Iz objavljenih izsledkov raziskave, ki jo je Nathanson izvedel na skupini šestih težko prizadetih otrok, izhaja, da so ti otroci osvajali znanje pri terapiji z delfini desetkrat hitreje kot bi ga v učilnici.

Seveda ena sama raziskava

še ni prepričala tradicionalnih zdravnikov, da je delfinska terapija učinkovitejša kot tradicionalne metode, ki uporabljajo v terapevtske namene igro ali oponašanje. Nihče ne more sicer zanikati, da ti sesalci izredno pomagajo nekaterim otrokom s čustvenimi in duševnimi težavami, mnogi pa so mnenja, da je bolj varno in ceneje, če pri tem uporabimo pasjega mladička. Nekateri raziskovalci so mnenja, da so mnoge pripovedi v zvezi z rezultati delfinske terapije resnične neverjetne, vendar bi potrebovali za dokaz še več takih primerov. Prav gotovo pa je, da je terapija z delfini draga, saj stane dvajsetminutno terapevtsko srečanje v floridskem središču okroglih 200 dolarjev.

Kljub vsemu pa profesor Nathanson trdi, da je terapija z delfini učinkovitejša kot katerakoli terapija z drugimi živalmi, zaradi tega, ker imajo delfini velikansko sposobnost in skrite zmožnosti za podajanje znanja.

Jelka Cvelbar

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Italija: podružnice SPI
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
finančni in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994

Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VOLILNA KAMPANJA IZ DNEVA V DAN ŽIVAHNEJŠA

Magris se predstavlja SKP odgovarja Ligi

Canciani: Bossijevo gibanje je vse bližje fašistom

Claudio Magris, tržaški kandidat za senat (foto KROMA)

Claudio Magris, nadstrankarski kandidat (simbol Trieste) v mestnem senatnem okrožju, je včeraj odprl svoj volilni urad, kjer bo na razpolago volilcem za nasvete, predloge in seveda tudi za morebitne pripombe in kritike. Volilni urad ima sedež v Carduccijski ulici 2, danes in jutri bo odprt med 18. in 20. uro. Magris, ki uživa široko podporo demokratičnih sil, je v teh dneh tarca ostrih kritik s strani desnice, posebno neofasistov, ki mu očitajo preveč odprta stališča do Osima, do sožitja in do manjšinskega vprašanja.

Na oster osebni napad s strani pokrajinskega tajnika Severne lige, ki ga je bil deležen kandidat naprednega tabora Renato Kneipp, je včeraj odgovoril pokrajinski tajnik SKP Giorgio Canciani. Med

vsemi tržaskimi kandidati je Liga za tarčo svojega napada izbrala edinega delavca, ki se poteguje za parlamentarni mandat, kar je po svoje sramotno. To po mnenju voditelja Komunistične prenovalne nesporno dokazuje desničarski značaj Bossijevega gibanja, ki je iz dneva v dan vse bližje fašistom. Eni in drugi bi očitno hoteli, da bi bili delavci pohlevni in disciplinirani ter da bi molče ubogali ukaze gospodarjev.

Mnogi, ki so na zadnjih volitvah podprli ligo - podcrtuje nadalje Canciani - naj si bodo na jasnem, da je to gibanje zavaznik fasistov MSI in Silvia Berlusconi, ki je siamski bratec Craxija in svojas pripadnik lože P2. So v bistvu nova desnica, ki jo bo treba 27. in 28. marca skupaj premagati.

Volilne pobude DSL in vodstva SSK

Slovenska komponenta tržaske federacije DSL je na svoji zadnji seji pozitivno ocenila enoten nastop naprednih sil na političnih volitvah, kot edino možno rešitev tudi na Trzaskem. Enoten nastop naprednih sil, piše v tiskovni noti, predstavlja tudi v Trstu - tako za slovensko manjšino kot sploh za sožitje in perspektive mesta - velik korak naprej na poti, ki jo nakazuje DSL že od svoje ustanovitve. Slovenci imajo priloznost, da se uveljavijo, tako s slovenskimi kot sploh z naprednimi kandidati progresističnega tabora.

Člani slovenske komponente DSL načrtujejo razne pobude, da bi v čimvečji meri podprli napredne kandidate: Margerito Hack v prvem okrožju poslanske zbornice, Claudia Magrisa v mestnem senatnem okrožju in se posebej slovenska kandidata Renata Kneippa v drugem okrožju poslanske zbornice in Darka Bratino v »obmejnem« senatnem okrožju. Slednje zajema, poleg Benecije in Gorice, tudi zgonisko, repentabsko in nabrežinsko občino.

Poleg pobud, ki bodo skupne z drugimi komponentami, ki sestavljajo progresistični kartel, prireja slovenska komponenta DSL v ponedeljek, 14. marca, ob 20. uri v Domu na Brdini na Opčinah javno zborovanje, na katerem bo prisoten tudi Renato Kneipp, medtem ko bo v naslednjih dneh srečanje z Bratino in Kneippom v Nabrezini.

Napovedano zasedanje deželne sveta Slovenske skupnosti, ki bo odločala o zadržanju SSK na parlamentarnih volitvah, pa bo v nedeljo dopoldne v Devinu. Tajništvo bo poročalo o stikih, ki jih ima v teh dneh s posameznimi kandidati in volilnimi skupinami. Na podlagi stališč o problemih, ki so bistveni za SSK (zascitni zakon, zajamčeno zastopstvo, odnos izvoljenih z organizirano slovensko skupnostjo), bo stranka oblikovala nasvete za svoje somisljenike.

Danes ob 12. uri se bosta na Goldonijevem trgu predstavila javnosti kandidata Zelene liste Arturo Bartoli (napredni tabor za zbornico v Gorici) ter Emilio Gottardo (proporčni sistem). Predstavniki naprednega tabora bodo imeli volilni shod med 17. in 20. uro na Trgu Sv. Jakoba. V Palaci Diana (Trg S. Giovanni 5) bo ob 18.15 srečanje o družinski problematiki in o solidarnosti. Navzroca bosta tudi kandidata Ljudske stranke za poslansko zbornico Silvano Magnelli in Fabio Severo Severi.

KLINIČNO INŽENIRSTVO / PRVI DIPLOMIRANCI

Nova visoka specializacija

Ministrica Garavaglia na slovesnosti

Z včerajšnje slovesnosti na univerzi, ki ji je prisostvovala tudi ministrica Garavaglia

»Stroški za medicinsko opremo gredo v tisoče milijard lir vsako leto. Vemo, da je pri tem tudi veliko potrat. Računamo, da bi lahko stroške zmanjšali za 15 od sto, ne da bi zaradi tega trpela kakovost storitev. Za to pa je potrebna racionalizacija, ki predpostavlja znanje. Hudo se moti, kdor misli, da je mogoče vse rešiti z nekakšno carobno palico, kot si domisljajo nekateri protagonisti sedanje volilne kampanje. Prav vi, ki ste prvi specialisti v kliničnem inženirstvu, boste lahko v tem smislu veliko prispevali.«

Tako je povedala ministrica za zdravstvo Maria Pia Garavaglia, ko je včeraj popoldne prisostvovala slovesni podelitvi diplom prvim šestim diplomirancem Sole za specializacijo v kliničnem inženirstvu pri Univerzi v Tr-

stu. Sola je bila ustanovljena leta 1991 kot prva tovrstna v Italiji, nanjo pa se lahko vpisejo le diplomiranci iz inženirstva. Studij traja dve leti. Prvi diplomiranci so: 39-letni Ennio Amori iz Parme, 32-letna Teresa Dell'Aquila iz Trsta, 35-letni Massimo Garognari iz Modene, 35-letni Fulvio Malviacca iz Trsta, 38-letni Maurizio Pattone iz Forlija in 31-letna Cinzia Spanio iz Trsta.

»Ni slučaj, da je prva tovrstna sola nastala prav v Trstu,« je med drugim dejala ministrica. »Trst in sploh dežela Furlanija-Juljska krajina imata pomembno tradicijo na tem zdravstvenem področju, saj sta v marsikaterem pogledu lahko celo za zgled za ureditev celotnega zdravstvenega sistema v Italiji,« je se dejala Garavaglia.

vaglieva.

Na slovesnosti, ki se je odvijala v učilnici Bachellet na Novi univerzi, so govorili tudi rektor tržaske univerze Giacomo Borru-so, dekan medicinske fakultete Fulvio Bratina, dekan inženirske fakultete Lucio Delcaro, prof. Paolo Inchingolo, ki je ravnatelj Sole za specializacijo v kliničnem inženirstvu, ter deželni odbornik za zdravstvo Giorgio Matassi. Vsi so poudarili velik pomen nove visoke sole pri tržaski univerzi, ki odgovarja že dalj časa občuteni potrebi. Dakaz za to je že dejstvo, da je vseh šest novo-vopečenih specialistov že dobilo zanimive ponudbe za delo.

O vlogi specialistov v kliničnem inženirstvu je kmalu po slovesni podelitvi diplom stekla okrogla miza, za ki jo je vodil rektor Borruso.

IMENOVALI SO GA VČERAJ

Verginella novi predsednik CRT

Nasledil je Piergiorgia Luccarinija, ki je bil vpleten v znano sodno afero

Upravni svet Tržaske hranilnice (Cassa di risparmio di Trieste - Banca SpA) je včeraj soglasno imenoval Roberta Verginello za novega predsednika te denarne ustanove. Za druge zadolžitve se bodo odločili na prihodnji seji upravnega sveta.

Verginella, doslej podpredsednik CRT, je nasledil Piergiorgia Luccarinija, ki se je 21. februarja odpovedal tej funkciji zaradi vpletenosti v sodno afero. Kakor je znano, se je bivši predsednik 10. februarja pogodil za obsojbo na pet mesecev in deset dni zaporu ter na plačilo 300.000 lir globe, ker je leta 1987 kot naceinik posebnega tajništva pri predsedstvu deželne vlade prejel od tržaskega gradbenika

Maria Cividina 50 milijonov lir v zameno za obljubo, da bo njegovemu podjetju omogočil udeležbo pri javnih dražbah, za katere je bila pristojna deželna uprava.

Kocljivo zadevo so torej rešili takorekoč v rekordnem času, s tem pa so se posebno zadovoljni člani notranjega sindikalnega predstavništva, ki so opozarjali, da ne sme ostati banka dalj časa brez predsednika, ker bi to vneslo v njeno poslovanje kopico nepotrebnih težav in situacij ravno v času, ko se konkurenca na banknem področju tako hudo zaostruje. Sicer pa so sindikalisti podprli Luccarinija kot cloveka, ki je postavil odnose med uslužbenci in upravo na demokratičnejšo raven.

»AFERA« STAFFIERI / PO JAMSTVENEM OBVESTILU

Bivši tržaški župan zanika kakršnokoli nepravilnost

Bivši tržaški župan, listar Giulio Staffieri je priznal, da je osumljen zlorabe javne funkcije, vendar je v isti sapi pribil, da zlahka dokazuje neosnovanost obtožb in da si z zadevo ne beli glave. Tako trdi »veliki prijatelj« Slovencev, katerim se je zlasti »priljubil« zaradi vne-me, s katero je na vsakem koraku oviral rabo slovenskega jezika. Namestnik državnega pravdnika Antonio De Nicolo, ki je preiskavo sprožil, pa očitno ni istega mnenja, saj si s komandantom Staffierijem se kako beli glavo. Zaenkrat se se ni odločil, kaj naj ukrene, češ da mora nekatere stvari se proučiti.

Enakega prekrsa kot Staffieri je osumljen tudi nekdanji demokratski občinski odbornik Renzo Codarin. Oba so v prejšnjih dneh obiskali agenti finančne straže. Na domu listarskega veljaka so zaplenili nekaj dokumentacije, med drugim pismo, inženirja Dorian Del Monaca, čigar ime najdemo pri vseh večjih javnih delih v Trstu. Bivšega zupa-

na naj bi opozarjal na izplačilo nekaterih honorarjev, kar pa je Staffieri zanikal, češ da je bilo pismo namenjeno neki drugi osebi. Zaplenili naj bi tudi dokumentacijo v zvezi z zadnjo volilno kampanjo.

Tako Staffieri kot Codarin naj bi si bila prizadevala za odobritev sklepov o civilni zascitni, ki je sicer doslej ostala le na papirju. V teh sklepih so bila navedena tudi nekatera imena, geometer Franco Stefani (KD) ter inž. Marino Valle, listarski kandidat in član »gladia«. Za Stefanija, za katerega naj bi se bil zavzemal Staffieri, je bilo predvideno plačilo v visini 25 milijonov lir letno, medtem ko nič ni bilo predvideno za Valleja.

Staffierijev odvetnik Raffaele Esti je tudi včeraj ponovil, da je zanj prava skrivnost, zakaj so proti Staffieriju pravzaprav izdali jamstveno obvestilo. Konkretnega pa ni povedal nič. Izrazil je domnevo, da preiskava sloni na hipotezi o morebitnih favoritizmi. Pristavil pa je, da jih ne mučijo posebne skrbi ter da zaupajo, da bo-

do dokazali kristalno čist položaj Staffierija. Zadeva je zaenkrat res nekoliko nejasna. Nadzorni odbor je namreč dvakrat zavrnil sklep, tako da naloge niso nikoli poverili in nikomur nič izplačali. Poleg tega je se brez odgovora vprašanje, zakaj so plačilo predvideli samo za Stefanija.

SODIŠČE

Preiskava o Cividinu obeta novosti

Preiskavo, v katero je vpleten gradbenik Mario Cividin, je vzel v roke sam naceinik tržaske pravdnistva Sebastiano Campisi, ki je včeraj zaslišal Cividinovo tajnico Dino Sbrizzi ter komercialista Ferrarinija. Zasliševanju je prisostvoval tudi namestnik državnega pravdnika Antonio De Nicolo.

Kot je povedal eden od Ferrarinijevih odvetnikov, zeli Campisi narediti obracun dosedanjih izsledkov in si ustvariti jasno sliko o preiskavi, ki je De Nicolu povzročila že nekaj težav (sodnik za predhodne preiskave D'Amato je samo šest ur po aretaciji izpustil gradbenika na prostost). Preiskava, v katero je Sbrizzija vpleta številne politične predstavnike, v glavnem demokristjane, bo verjetno prinesla na dan se marsikaj zanimivega.

NOVICE

Sindikati CISL se zavzema za čezmejno sodelovanje

Člani mednarodnega sindikata CISL se razgovarjajo s slovenskimi in hrvaškimi kolegi o možnostih razširitve in poglobitve odnosov. Načelnik mednarodnega urada CISL za stike z vzhodnimi državami Giuseppe Solomita se je ob tej priložnosti sešel v Trstu z deželnim tajnistvom tega sindikata in izrazil zaskrbljenost zaradi zlorabe balkanske vojne v predvolilne namene ob pripombi, da bi to lahko samo še skvarilo tako potrebno vzdušje mirnega sožitja na obmejnih območjih v nasi deželi.

V soboto na Kontovelu predstavitev Pahorjeve knjige o Srečku Kosovelu

V soboto, ob 18. uri, v društveni gostilni na Kontovelu, bo Studijski center Nicoló Tommaseo predstavil knjigo Borisa Pahorja, ki je posvečena pesniku Srečku Kosovelu. Srečanje sodi v okvir "Srečanj z avtorji".

V Novinarskem krožku predavanje o Istri

Krožek "Istria" prireja danes, ob 17.30, v dvorani P. Alessi v Novinarskem krožku na Korzu Italia 13, predavanje prof. Giannantonio Paladinija z beneške univerze na temo: "Istra 1943-1954: nedavni zgodovinski prispevki". Uvodne besede bo podala prof. Marina Cattaruzza, spregovoril pa bo tudi predsednik krožka Mariano Vocci. Sledila bo razprava.

Baklada za mir danes v Škednju

Zveza žensk iz Škednja prireja danes, ob 18. uri, povorko z baklado za mir. Škedenjske ženske namreč želijo na tak način praznovati svoj praznik. V vabilu na sprevid se odločno izrekajo proti vsaki vojni in proti vsakršnemu nasilju. Na manifestaciji sodelujejo KD Ivan Grbec, sindikat upokojujencev CGIL za vzhodno cono, DSL iz Škednja in od sv. Ane, KD Rovte Kolonkovec, PD Kolonkovec, SKP iz Škednja, Dom Jakob Ukmar, SSK iz Škednja in še druge organizacije.

Poimenovanje šole po Ninu Perizziju

Novo vodstvo Muzeja Revoltella, ki mu predseduje prof. Luciano Lago, je poimenovalo Solo prostih likov po Ninu Perizziju. Umetnikove osebnosti so se vsi udeleženci na svečanosti spomnili z ganjenimi besedami, predvsem pa podčrtali njegovo dolgoletno vzgojiteljsko delovanje.

Mladenič okradel priletno žensko

Ko je 64-letna Nicoletta Fiengo skupaj s prijateljico hodila po Ul. Biasoletto, v kateri tudi prebiva na hišni številki 12, je na vogalu opazila mladeniča, ki je gledal proti njima. Dogodku ni posvetila posebne pozornosti in je krenila proti vhodnim vratom, a v trenutku, ko je vtikala ključ v ključavnico, ji je nekdo iztrgal torbico. Izgubila je ravnotežje in padla na stopnice ter se pošteno udarila (kasneje so jo odpeljali v glavno bolnico, kjer so ugotovili, da se mora zdraviti pet dni). Agentom, ki so prihiteli na pomoč skupaj z osebjem Rdečega križa, je povedala, da jo je napadel prav mladenič, ki ga je opazila na uličnem vogalu.

DAR / SLOVENSKI PODJETNIK LOKAR

Borzni trg v novi cvetoči preobleki

Tudi zasebniki bodo v bodoče sodelovali in prispevali k olepsanju mesta. Svetel zgled za bodočnost je dal slovenski podjetnik Vanja Lokar, lastnik znamenite prazarne in trgovine s kavo Cremcaffè ter pooblaščenim upraviteljem podjetja COGECO, ko je podaril mestu devet velikih sesterokotnih vaz-gredic, ki od včeraj krasijo odsek za pesce na Borznem trgu. Vsakovrstne cvetice in rastline različnih vrst s svojimi barvami opozarjajo mimoidoče, da smo takorekoč na pragu pomladi.

Predaji šestih gredic svojemu lepemu, naravnemu namenu, sta prisostvovala tudi tržaški župan Riccardo Illy in občinski odbornik za kulturo Roberto Damiani. Župan je ob tem poudaril, da predstavlja le-to

prvo konkretno sodelovanje med občinsko upravo in zasebnimi občani. Zazlel je tudi, da bi zgledu Vanje Lokarja sledili tudi drugi tukajšnji podjetniki in vplivni meščani, da bi tako s skupnimi močmi se bolj okrasili mesto in prispevali k izboljšanju življenja v njem.

Župan Illy je ob tej priložnosti tudi napovedal, da bo občinska uprava v kratkem ustanovila ustrezní odbor, ki ga bo koordinirala Občina, sestavljali pa ga bodo zasebniki. Odbor bo dajal predloge in nasvete za okrasitev mesta in za izboljšanje kvalitete življenja v Trstu.

Na sliki (foto Krizmancic): od včeraj krasí Borzni trg šest novih vaz-gredic, ki jih je mestu podaril slovenski podjetnik Vanja Lokar.

PROMET / JUTRI ZAPRTJE SREDIŠČA

Združenje trgovcev proti omejitvam

Novi ukrepi stopijo v veljavo 22. marca

Trzasko mestno središče bo danes spet zaprto za promet. Pred dvema dnevoma so namreč merilne naprave KZE spet izmerile prekomerno stopnjo ogljikovega monoksida v zraku (od 10,2 mg do 11,5 mg na kubik zraka), zaradi česar je bilo zaprtje središčnih območij A in B nujno. Mestno središče bo zaprto kot običajno doslej od 7. do 9. ure in od 16. do 20. ure.

Cez slaba dva tedna (22. marca) bo stopil v veljavo sklep trzaskega občinskega odbora o novih prometnih omejitvah v mestu. Središče bo zaprto štiri dni v tednu, od torka do petka, in sicer od 9. ure do 11.30 in od 16. do 20. ure. To je prvi od ukrepov, ki ga je podvzela občinska uprava za boljše življenje v mestu. V drugi fazi bo odbor pripravil ukrepe za bolj tekoč promet, v nadaljnji fazi pa za parkirišča.

Novi omejevalni ukrepi občinskega odbora so izzvali vse prej kot pozitiven odgovor Združenja tržaskih trgovcev. Tako zadržanje je bilo pričakovati, saj trgovci iz središča mesta že nekaj let močno nasprotujejo vsakršnemu zaprtju Terzizjanske četrti in drugih središčnih predelov za promet, ker se bojijo, da bi bili s tem ob zaslužek. Že za časa pokojnega socialističnega občinskega odbornika Eralda Cecchinija, ki je prvi nakazal konkretno možnost zaprtja mestnega središča, so uprizorili vrsto manifestacij po ulicah in tudi (za nekaj

uric) iz protesta zaprli svoje trgovine.

Tokrat je sklep Illyjeve občinske uprave izzval njihovo »zadržanje«. V uvodu svojega tiskovnega sporočila ugotavljajo, da bo mestno središče zaprto »kar štiri delavnice«. Največ »dvoimov« pa imajo glede urnika zaprtja (kot rečeno od 9. do 11.30 in od 16. do 20. ure). Občinski sklep naj bi predvsem »odgovarjal potrebam javnih služb«, pripominjajo, zato je vse prej kot popoln. Po njihovem mnenju bi ga morali »racionalizirati«.

Kako? Z izdelavo »Regulacijskega načrta urnikov v mestu, ki naj bi ga izdelala Občina skupaj s prefekturo in v sodelovanju z gospodarskimi in družbenimi kategorijami v mestu. »To naj bi pomenilo popolno

revizijo mestnega časa, spremembo urnikov odprtja in zaprtja javnih uradov, sol, ambulant, muzejev, uradov zasebnikov, bančnih okenc in, zakaj ne, tudi trgovin,« predlagajo tržaški trgovci. Na ta način bi lahko boljše uredili prihod v mesto, postanek v njem in odhod, napoveduje se tiskovno sporočilo Concommerce.

Tako rešitev pa ne bi uvedli takoj: najprej bi jo morali »testirati«, na primer v enem ali dveh rajonih, da bi tako v delikatno zadevo vključili tudi rajonske svete, pojasnjujejo trgovci, seveda z ne preveč prikrito željo, da bi se ligasko-melonarsko-misovsko nastrojeni rajonski sveti izrekli proti podobnim zaprtjem. Skratka: iz tiskovnega sporočila je dovolj jasno, kam pes taco moli...

IZKORIŠČALI DOBRO VERO LJUDI

Denar v lastni žep namesto slepim

Mimoidoči so prodajali cvetje, ces da zbirajo denar za Vsedržavno združenje slepih (Anpv). Pri sebi so imeli posebno izkaznico in dovoljenje Anpv, da se resnično trudijo in žrtvujejo za svojega bližnjega. Kasneje pa se je izkazalo, da so denar res zbirali, vendar je koncal v predalet neke milanske agencije. Agenti, ki so načelnika agencije osumili prevare v obtežljivih okolicih, sedaj skušajo ugotoviti, če gre za osamljen primer ali ima prevara vsedržavne razsežnosti z milijardnimi zaslužki.

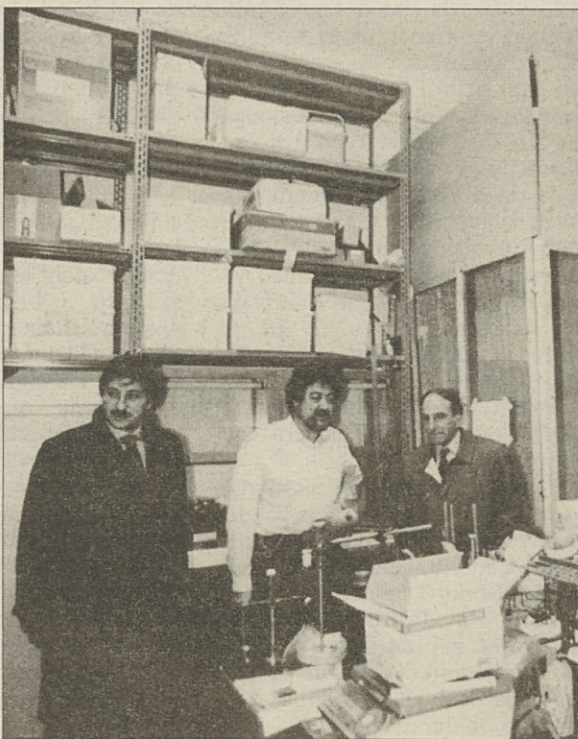
Preiskava, ki je se v teku, se je začela v Trstu. Agenti letečega oddelka kvesture so pred tremi dnevi ustavili skupino mladih, ki so po osrednjih mestnih ulicah prodajali orhideje. Izkupicek naj bi bil namenjen za Anpv. Mladenici so povedali, da jih je najela neka agencija iz Milana, s katero so stopili v stik na podlagi oglasa, ki je ponujal 350 tisoč lir zaslužka na teden in ki je bil objavljen v krajevnem periodičnem tisku.

Agentom se je zadeva zdela sumljiva, obrnili so se do Združenja slepih, ki o pobudi milanske agencije ni nič ve-

delo: zanikalo je, da bi podobno nalogo komurkoli poverilo, saj se poslužuje izključno prostovoljcev. Mladenici, ki so jih ustavili Trstu, seveda niso imeli nikakršnega stika z Anpv, ceprav so imeli posebno izkaznico ter dovoljenje združenja. Ko so izsledili moskega, ki je mlade spremljal po Italiji in jih dejansko kontroliral (za kar je prejemal kar dva milijona lir na teden), je bila slika jasna, naredili so tudi nekaj bolj natančnih računov: milanska agencija, izkoriščajoč zaupanje mladih, ki so iskali zaposlitev ter dobro vero ljudi, je zaslužila okrog 20 milijonov lir na teden. Tako proti načelniku agencije kot spremljevalcu vodijo preiskavo pod obtožbo prevare v obtežljivih okolicih. Poleg tega so zaplenili 250 orhidej ter precejšnjo vsoto denarja, zaslužek v soboto zjutraj prodanega cvetja.

Preiskovalci so stopili v stik se z drugimi kvesturami, saj skušajo ugotoviti, če milanska agencija sodi v okvir širše organizacije, ki je svoje niti razpredla po vsej Italiji, pri čemer so se morebiti posluževali imena še raznih drugih dobrotelčnih in humanitarnih ustanov in raznih sistemov prevare.

UNIVERZA / ODBORNIK GHERSINA PRI REKTORJU

Laboratorij za biologijo je treba čimprej posodobiti

Ghersina in Borruso med ogledom laboratorija za biologijo

Deželni odbornik za teritorialno načrtovanje Paolo Ghersina se je včeraj sestal z rektorjem trzasko univerze Giacomo Borrusom. Glavni predmet njunih pogovorov je bila problematika univerzitetnih struktur tako v mestu kot v okviru raziskovalnih centrov v okolici. Poudarila sta, da bo v prihodnje potreben še večji skupen napor (tudi finančnega značaja) univerze in krajevnih uprav za ovrednotenje obstoječih struktur ter sploh vloge univerzitetnih raziskovalnih institutov.

Deželni odbornik si je v spremstvu rektorja nato ogledal nekatere univerzitetne laboratorije, ki vodijo znanstvene raziskave na mednarodni ravni, med katerimi tudi laboratorij za biologijo, v kate-

rem trenutno proučujejo »Cloveka iz Similauna«, katerega mumificirano truplo so odkrili pred nedavnim v nekem ledeniku na Tridinskem. Laboratorij se namreč ukvarja z raziskavami DNA na zelo visoki ravni, zato so mu tudi zaupali »Cloveka iz Similauna«. Prav zato se zdi skoraj nemogoče, da je laboratorij še vedno nameščen v montazni pločevinasti stavbi, v kateri so med drugim nagrađeni kupi raznih dokumentov in neuporabljenih raziskovalnih naprav, tako da se raziskovalci v njej komaj premikajo. Ghersina in Borruso sta si bila seveda enotna v mnenju, da je treba laboratorij čimprej posodobiti in prilagoditi potrebam. Načrt sicer obstaja že vrsto let, a ni bilo doslej še nič storjenega.

50 LET OD UMORA STANKA VUKA IN DANICE TOMAŽIČ

Mladoporočenca iz Rossettijeve ulice

Danes pri Sv. Ani spominska svečanost

JOZE KOREN

10. marec 1944 - 10. marec 1994. Petdeset let je med tema letnicama, petdeset let od tistega usodnega večera, ko je zločinska roka se vedno neznanega morilca ali morilcev sprožila smrtonosne strele v dve mladi ljubeci se življenji: v 32-letnega Stanka Vuka in njegovo 26-letno zeno Danico Tomažič, sestro narodnega heroja Pina, zrtev fasistične rimske justice decembra 1941. Zgodilo se je v njunem stanovanju v Ulici Rossetti 31, komaj kaj več kot 500 m od ulice dei Porta, kjer so živeli Daničini in Pinovi starsi in kjer sta oba, vsak na svoj način, doživljala tako zgodaj prekinjeno mladost.

Smrt Stanka in Danice pada v vojna leta, ko je umiranje za takrat velike in pravične ideale slovenskih primorskih ljudi bilo takorekoč vsakdanja stvar, ko smo smrt sprejemali kot neizbežen dolg svobodi, ki se je ze prikazovala na obzorju. Pa vendar je njuna smrt odmevala v slovenskih trzaskih in na splošno primorskih krogih se na poseben način. Pino je padel kot prepričan komunist z lastno vizijo slovenske samostojnosti, Danica bratove vizije ni imela, morda jo je le slutila, zanesljivo pa jo je imel njen mož Stanko, ceprav iz drugega, krscan-skosocialnega zornega kota, pa vendar enako prepričan o nujnosti osvobodilnega boja in

enako pripravljen pripeljati svoj delež zanj. Nobenega dvoma ni, da so bili zločinski streli namenjeni predvsem njemu in njegovi odločitvi, da se le malo časa po prihodu iz fasističnega zapora (obsojen je bil na Pinovem procesu na 15 let zapora) skupno z Danico pridružita partizanskim borcev, saj je to javno napovedal. Tako njegovo dejanje bi pomenilo dodatno legitimacijo vsenarodne razsežnosti boja primorskih ljudi za svobodo, kar nekomu ni slo v politično računico. Umor Stanka Vuka in Danice je bil izrazit poli-

tični umor, ki ne dovoljuje interesnih sumničenj, sprenevedanj in sprevračanj, ne literarnih in se manj zgodovinskih. Je del nase preteklosti kakršna je bila, ki pa jo je v primeru Stanka in Danice treba spoštovati tudi kot tragedijo dveh mladih zakoncev, ki sta v objemu krivične smrti zapustila svoje življenjske sanje o ljubezni in sreči, živim pa njuni predsmrtni odločitvi in v Stankovih pismih iz zapora Danici zapustila oporoko, ki je kot nikoli izpeti spev zvestobi in ljubezni tudi za današnji čas.

TREBČE / PREŠERNOVA PROSLAVA

Sodelovanje med šolo in društvom ob dnevu kulture

Lepa prireditev v Ljudskem domu

V ponedeljek, 28. februarja 1994, se je dvorana Ljudskega doma v Trebčah napolnila, ko je bilo na sporedu slovesno praznovanje slovenskega kulturnega praznika. Spored, ki so ga pripravile prizadevne učiteljice osnovne sole Pinko Tomažič iz Trebč s pripevkom Mladinske skupine Kulturnega društva Primorec, je bil namreč bogat in zanimiv. Program je povezovala učenka 5. razreda osnovne sole iz Trebč, ki je poudarila pomen materinega jezika in naroda, na katerega smo navezani z globokimi koreninami. Prva je na odru nastopila Mladinska skupina, ki je v narodnih nosah in ob glasbi harmonike Aleksija Jerzoga ustvarila in dvorani praznično vzdušje, ko je Prešeren na plesu podaril Primcevi

Juliji Sonetni venec. Nato so se izkazali osnovnosolci, ki so uprizorili kar tri ljudske motive: Prešernovi Lepa Vida in Desetnica ter Peter Klepec Franceta Bevka. Vazno je se omeniti, da je glasbo, ki je obogatila uprizoritev Desetnice, sama sestavila Martina Coretti, učenka 5. razreda, ob pomoči učiteljic. Za glasbeno spremljavo pa je poskrbel Aleksij Jerzog, ki je nato se sam zaigral na harmoniko variacije na temo Polka je ukazana ter valček, ki ga je sam uglasbil. Za zaključek prijetnega večera so učenci osnovne sole zapeli Prešernovo Zdravljico, ki je v srcih publike vzbudila upanje na ponovna kulturna srečanja, ob katerih bo v polni pari zazivel trebenski dom in vaska skupnost.

Eva C.

TV KOPER CAPODISTRIA

Kam vodijo naše stezice

Prihodnja oddaja bo posvečena problematiki SSG

Pred približno dvema mesecema so o vlogi Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, o njegovem pomenu in stiskah, spregovorili najvišji vodstveni prestavniki te pomembne zamejske kulturne in umetniške ustanove. To nedeljo pa bo oddaja slovenskega programa televizije Koper »Kam vodijo naše stezice« gostila tiste, ki gledališko govorico in izraz neposredno oblikujejo. Nemara bo nadvse zanimivo, kako gledajo igralci in režiserji na SSG, kateremu so delovno in drugače zavezani, pa tudi kako doživljajo zamejski prostor z odra, kako ga skušajo vsebinsko oblikovati in katere so bile vzmeti, ki so jih spodbudile za ta ne-lahek poklic. Igralci Mira Sardoc, Lucka Pockaj, Adrijan Rustja in režiser Boris Kobal bodo v pogovoru z voditeljem oddaje Marijem Cukom,

spregovorili o svojih vizijah in občutkih, o možnostih in pomenu, ki ga ima SSG danes. Izrazili bodo svoje zadovoljstvo ali nezadovoljstvo in postregli se s primerjavo s preteklostjo, saj sta se tako odrska govorica kot družbeni prostor v času spremenila.

Kot običajno bo oddaja »Kam vodijo naše stezice« tekla v živo tako, da imajo tudi gledalci možnost neposrednega sodelovanja po telefonu. Začetek oddaje v živo bo kot vedno ob 18. uri in ceprav termin ni najbolj ustrezen, velja opozoriti na dejstvo, da je popularnost oddaje čedalje večja, na kar kažejo tudi pismeni odzivi s predlogi in opazkami, ki jih dobiva uredništvo. Za celoten slovenski prostor pa oddajo ponavlja televizija Slovenija ob petkih na svoji prvi mreži ob 15.50.

BRSKANJE PO SPOMINSKEM ALBUMU

Ko je bilo društvo »I. Cankar« še živo

Dne 1. marca 1956 se je 35 najmlajših članov takratnega Prosvetnega društva Ivan Cankar od Sv. Jakoba predstavilo v dvorani Stadiona 1. maj z igro Pisani prizorčki. V prvem delu so nastopili otroci v narodnih nosah. Zaplesali in zapeli so ob spremljavi harmonikarja Janka Bana venček narodnih pesmi, ki ga je pripravila Olga Ban. Sledile so recitacije in igrice v režiji igralke Eme Starceve, nato pa je sledil še nastop pevskega zbora, ki ga je vodila Frida Valetič, na harmoniko pa je spremljal Janko Ban.

Ta uspeli nastop je tako navdusil člane sentjakobskega društva, da so se odločili, da bodo z otroci, pa tudi s pomočjo odraslih, nastudirali Ribičičevo igro »V kraljestvu palčkov« v treh dejanjih.

Kar šestdeset mladih se je prijavilo za sodelovanje, nekaj vlog pa so odigrali tudi odrasli. Režijo je sprejela igralka Ema Starceva, ki je znala otroke navdusiti za igro na odru. Vaje so trajale kar precej časa, saj so v igri nastopali palčki, paži, palčki lovci, palčki delavci, vile, pa še druge osebe, od Anice, njene mame, do skopuha, vedeževalke, Kakaduja, dedka, Miška in še drugih.

Glasbo za igrice je napisal pokojni skedenjski glasbenik Ivan Grbec, sce-

nograf je bil Ivo Kuferzin, plesne točke je pripravil plesni mojster Adrijan Viles, rajanje vil pa Olga Ban.

Premiera te lepe in zelo priljubljene igre je bila 12. maja 1957 v dvorani Stadiona 1. maj. Toliko je bilo občinstva, da sploh niso mogli vsi v dvorano ter so mnogi počakali na ponovitve.

Objavljamo fotografijo iz predstave, v kateri so, med nastopajočimi, imena mnogih, ki jih danes srečujemo kot uspešne glasbenike, režiserje, profesorje, znanstvenike, strokovnjake na raznih področjih - na sploh lepo uveljavljene ljudi, v sklopu naše slovenske skupnosti.

Takratni nastopajoči bodo verjetno veseli, ko bodo, po tolikih letih, prebrali ta naš prispevek. Manj veseli bomo morda tisti iz starejše generacije, ki smo posredno, ali neposredno sodelovali pri sentjakobskem društvu, se veselili njegovih uspehov, polnili dvorano, ko so bile razne prireditve in imeli že nacрте za naprej.

Pa se je vse ustavilo in zataknilo. Društvo »Ivan Cankar« je zamrlo, vsi tisti mladi so se porazgubili, njihovi otroci po vsej verjetnosti ne nastopajo v kakšni naši igralski skupini. Kakšna škoda za okraj, ki je imel tako bogato kulturno tradicijo.

Neva Lukes

Iz igre »V kraljestvu palčkov«, ki jo je leta 1957 pripravilo sentjakobsko kulturno društvo Ivan Cankar in pri kateri je sodelovalo več kot šestdeset otrok (Foto M. Magajna)

Dan žena na Colu

Pred dnevi je večja skupina žena iz repentbrske občine proslavila svoj praznik v prostorih Kulturnega doma na Colu. Prisotne je nagovorila domača besedna ustvarjalka Stana Milčič Lazar, ki je po priložnostnem pozdravu in obrazložitvi pomena ženskega mednarodnega praznika prebrala svojo pesem, ki jo je sestavila prav za to priložnost. Njena misel je obravnavala bridko človeško usodo družin, mater, otrok in sirot, ki so v bosansko-hercegovski peklu že dve leti tako hudo izpostavljeni neracionalni in barbarški ihti v imenu zloglasnega etničnega čiščenja. Po tem resnobnem in vsebinsko angaziranem uvodu se je večer nadaljeval v prijetni družabnosti, ob poudarjanju temeljnih vrednot, ki so nam v današnjem poplitvenem načinu življenja vse bolj potrebne. (B)

Gojenke GM ob 8. marcu

O prireditvi ob 8. marcu, ki jo je v ponedeljek pripravila ženska konzulta v Avditoriju Revoltella, smo že poročali. Zaradi omejenega prostora pa nismo objavili imen nastopajočih. Nastopili sta namreč gojenki šole Glasbene matice Raffaella Petronio (violina) iz razreda Marka Biteznika in Tatjana Jerzog (klavir) iz razreda Ksenije Bras. Poleg njih je nastopil tudi godalni orkester sole samo v ženski sestavi pod vodstvom Petra Filipčiča.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK, 10. marca 1994

40 MUČENIKOV

Sonce vzide ob 6.27 in zatone ob 18.03 - Dolžina dneva 11.36 - Luna vzide ob 5.13 in zatone ob 16.32.

Jutri, PETEK, 11. marca 1994

RASTKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,1 stopinje, zračni tlak 1025,2 mb, brezvetrje, vlaga 82-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje mirno, temperatura morja 9,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Iris Cattaruzza, Riccardo Pecchi, Maja Bogatec, Giulio Lombardo, Matteo Massarotti, Monica Gnesda.

UMRLI SO: 73-letni Silvano Pettener, 86-letna Bruna Italia, 70-letni Mario Sbaizero, 55-letni Giuliano Adami, 101-letna Giustina Norio, 67-letna Liberata Zucca, 59-letna Berta Mlakar, 69-letna Antonia Sauli, 67-letna Silvia Borghello.

LEKARNE

Od ponedeljka, 7., do nedelje, 13. marca 1994. Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 16 (tel. 572015), Ul. Costalunga 318/A (tel. 813268), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

PROSEK (tel. 225141) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Mazzinijev drevored 1.

PROSEK (tel. 225141) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7 (tel. 630213).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELE-VITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

10. 3. 1944 10. 3. 1994

Pred 50 leti je zločinska roka umorila

Stanka Vuka in Danico Tomažič

Njun spomin bomo pocastili danes, 10. t. m., ob 10.30 s polozitvijo venca na grob na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu.

Slovenska skupnost Trst, 10.3.1994

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Miroslav Krleža
V AGONIJI

Režija: BORIS KOBAL

Danes, 10. marca, ob 16. uri ABONMA RED H

GOSTOVANJE SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA IZ CELJA

Luigi Pirandello

KOT ME TI HOČES

Režija: JANEZ PIPAN

V soboto, 12. marca, ob 20.30

ABONENTI IMAJO POPUST!

KINO

ARISTON - DVORANA REZERVIRANA. JUTRI: 17.15, 19.45, 22.15 »Quel che resta del giorno«, r. James Ivory, i. Anthony Hopkins, Emma Thompson.

EXCELSIOR - 17.55, 20.05, 22.15 »Mrs. Doubtfire - Mammo per sempre«, i. Robin Williams, Sally Field. **EXCELSIOR AZZURRA** - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Film bianco«, r. Krzysztof Kieslowski.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Uova d'oro«, r. Bigas Luna, i. Alessandro Gassman. Prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 2 - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Nel nome del padre«, i. Daniel Day Lewis, Emma Thompson.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Malice (Il sospetto)«, i. Alec Baldwin, Nicole Kidman.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »I tre moschettieri«, i. Charlie Sheen, Kiefer Sutherland, prod. Walt Disney.

GRATTACIELO - 17.40, 19.50, 22.00 »Philadelphia«, i. Tom Hanks, Denzel Washington.

MIGNON - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cool runnings quattro sotto zero«, i. John Candy.

EDEN - 15.30 - 22.00 »La casa dei piaceri anali«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Robin Hood, un uomo in calzamaglia«, r.-i. Mel Brooks. Zadnji dan.

ALCIONE - 18.00, 20.10, 22.15 »Un'anima divisa in due«, r. Silvio Soldini, i. Fabrizio Bentivoglio, Maria Bakò, Philippe Leroy.

LUMIERE - 17.00, 18.20, 20.15, 22.15 »The Snappers«, r. Stephen Frears. Jutri: »Bronx«.

RADIO - 15.30 - 21.30 »Goduria infinita«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

PIREDITVE

V TRŽASKI KNJIGARNI je do 19. t. m. na ogled razstava slikarja Safeta Zeca.

KD I. GRBEC vabi ob mednarodnem dnevu zene jutri, 11. t. m., ob 20. uri na otvoritev razstave MILOSTNE PODOBE IZ LJUDSKE UMETNOSTI NA LESU MIHAEL VÉLIKONJA. Predstavila jo bo Neva Lukeš, govorila bo Nives Kosuta, sodelujejo gojenci Glasbene matice. Razstava bo odprta v soboto, 12. t. m. od

POPUSTI

od 10% do 50%
na knjigah
in še marsičem
do 31. marca
v
TRŽASKI KNJIGARNI

11. marca letos, izpolnjuje KZ na sedežu v Trstu in na podružnicah v Nabrezini vsak torek ter na Opcinah vsak četrtek.

KRUT obvešča udeležence plavalnih ur v Strunjanu, da je odhod avtobusa danes, 10. t. m., ob 14.30 iz trga Oberdan (dezelna palača).

MLADI solisti, kantavtorji, skupine! Če se želite predstaviti sirsi publiku z vašimi originalnimi skladbami v okviru celovečernega koncerta, ki ga organizira KD F. Prešeren iz Boljunca tel. na št. 228311 od 14. do 14.30 od ponedeljka do petka.

KD S. SKAMPERLE in **ZADRUŽNI CENTER ZA SOCIALNO DEJAVNOST** (skupina Sončni zarez) prirejata v prostorih društva Skamperle (na 1. Maju) 20-urni plesni tečaj standardnih in latinskoameriških plesov. Plesali bomo vsak ponedeljek od 20. do 21.30 s pričetkom 14. t. m. Za informacije in vpisovanja tel. na št. 360324.

IZLETI

KMECKA ZVEZA in **KMETIJSKA ZADRUGA** obveščata udeležence izleta v Verono, ki bo jutri, 11. t. m., da bo odhod avtobusa ob 5.30 izpred občine v Dolini in ob 5.45 izpred "Bar Centrale" na Opcinah (in ne ob 6. uri iz Trsta).

Skedenj je dobil novo zdravnico.

Na tržaski medicinski fakulteti je včeraj diplomiral

Tamara Pahor - Svara

Iz srca ji čestitajo
mož, stari, tast,
tascia, brat in
Martina

Na tržaski fakulteti za tuje jezike je diplomiral

Vilma Purič

Cestitajo ji
hčerka Julija, mož
Andrej, stari, brat
in ostali sorodniki

ČESTITKE

Nasa **IRENE MONTINI** - **ALENKA STOKA** ima od ponedeljka nove sanse, da osvoji pevca Sammya, saj je postala doktorica. Cestitajo ji člani gledališkega krožka Slovenskega kulturnega kluba.

ALENKA STOKA je v ponedeljek z odliko in pohvalo diplomirala na tržaski leposlovni fakulteti. Iskrene čestitke in da bi imela se naprej toliko uspeha ji želijo prijatelji iz Slovenskega kulturnega kluba, Slovenske prosvete in uredniški odbor Rasti.

Draga LJUBICA iz Doline! Danes se veseliš, ker svoj 70. rojstni dan slaviš. Mnogo veselja in zadovoljstva ti želijo vsi sorodniki.

MALI OGLASI

OSMICO sta odprli v Medje vasi št. 8 Gianna in Bojana.

OSMICO ima do nedelje Joško Colja, Samatorca št. 21.

KMECKI TURIZEM je odprl Just Škerlj, Salez 44.

OSMICO ima Dušan Gustin v Repnu št. 22. Vljudo vabljeno!

OSMICO ima odprto Ostrousko, Zagradec št. 1.

OSMICO je odprl Pepi Žigon v ul. Flavia di Stramare 87/A - Zavljje.

OSMICO je odprl Vladimir Caharija (Mhc)- Na

brežina št. 22. Toci belo in crno vino.

OSMICO je odprl Ivan Antonič v Cerovljah. Toci belo in crno vino.

V ZGONIKU ima odprto osmico Janko Kocman.

PISARNA v Trstu išče dinamično in izkušeno osebo za delo v Kopru na področju fiskalne, družbene in finančne konzulente. Tel. št. (040) 638263.

PEDIKERKA nudi svoje usluge na področju Opcin. Tel. 211213

ZAPOSILIMO osebo za opravljanje splošnih vzdrževalnih del v hotelu. Ponudbe naslovite na naslov: Palace Hotel, Korzo Italia, 63, 34170 Gorica.

MIZARSKA DELAVNICA zaposli izkušenega delavca. Tel. št. 226354.

DAJEM v najem stanovanje na Proseku za krajše obdobje. Tel. št. 200115.

GORICA - V dvanadstropni hiši z vrtno dolgo-ročno oddam trosobno stanovanje, ki zahteva popravil, strošek katerih se odšteje od najemnine 450.000 lir na mesec. Tel. št. (040) 366286.

ISCEN delo pri družini, dvakrat tedensko. Tel. št. 213282.

PRODAM motor suzuki 1.1 GSxS, rdece barve, letnik 91, 20.000 km v odličnem stanju, garaziran za 8.600.000 lir. Tel. št. 228736.

PRODAM tri leta star, malo rabljen avto ford escort v dobrem stanju, si-vo kovinske bave. Tel. št. (0481) 21429.

PRODAM golf gl 83, cena po dogovoru. Tel. št. 226286 po 15. uri.

DVE LETI STAREMU dalmatincu iščem primerno družico iste pasme. Tel. št. (0481) 882141 v večernih urah, oz. urah kosila.

SKLAD MITJA CUK - Vzgojno zaposlitveno središče zbira volno in blago na Opcinah, Narodna ul. 126 od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure, tel. 212289. Ze vnaprej hvala.

PRISPEVKI

Ob 50-letnici tragicne smrti Danice in Stanka Vuka daruje sestrčna Ivanka Tomazič-Colja 30.000 lir za glasilo Novi List. V isti namen daruje Olga Franzina z družino 20.000 lir za Novi list.

Ob 50-letnici smrti Danice Tomazič in njenega moža Stanka daruje Tatjana Smuc-Koren 50.000 lir za knjižnico P.Tomazič in tovariši - Općine.

V spomin na drago Slavico Barut daruje Sergij 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Milje in 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Dolina-Mackolje-Prebened.

Ob praznovanju 8. marca daruje skupina žena 140.000 lir za Sklad »Mostarske žrtve«.

V počastitev spomina Marice Daneu darujeta Ivan in Vojka Ukmar 30.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

V počastitev spomina drage mame darujeta Vojka in Ivan Ukmar 30.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na prijatelja Milana Gulica daruje N.N. 50.000 lir za Sklad »Mostarske žrtve«.

Prispevajte
za
**Sklad
Albina
Bubniča**

SOVODNJE / NA POBUDO KULTURNEGA DRUŠTVA

Sovodenjske ženske so pripravile lepo razstavo predjedi in ročnih del

Na ogled (in pokušnja) je bila v nedeljo

Razstava je bila mikavna za oko, še bolj pa za pokušnja (foto Studio Reportage)

Sovodenjske ženske so se tudi letos izkazale: na povabilo odbora kulturnega društva Sovodnje so se namreč prejšnjo nedeljo množično odzvale na povabilo k sodelovanju pri pripravi dveh dveh razstav na nekoliko neobičajno tematiko: priredile so namreč razstavi domačih predjedi in ročnih del.

Mize v sovodenjskem Kulturnem domu so bile polne vabljenih slanih dobrot, ki so bile zelo raznolike in pestre, veliko zanimanja in splošnega odobravanja pa so vzbudila tudi lepa ročna dela. Skratka obe razstavi sta bili zelo bogati in sta privabili veliko število obiskovalcev iz Sovodenj in okolice. Zahvala za ta uspeh gre seveda vsem ženskam, ki so se odzvale vabilu kulturnega društva in prispevale svoj delež. Ta je bil tudi namen tega srečanja, ki so ga priredili ob praznovanju 8. marca: ovrednotiti in pohvaliti vsestransko aktivnost domačih žensk, ki kljub skrbi za družino najdejo vedno čas za vaske dejavnosti in kulturne prireditve.

Nedeljski popoldan v Kulturnem domu se je po ogledu nadaljeval s pokušnja razstavljenih jedi in z družabnimi igrami. Cas je mineval v sproščenem vzdušju in ob koncu je vsakdo odšel domov "okrepčan" in dobre volje. (OS)

OBVESTILA

SPDG - smucarski odsek sporoča, da napovedanega avtobusnega izleta v Badleinkirchheim v nedeljo, 13. t. m., ne bo zaradi prejemajnega števila prijav. Vplacano potnino bodo vrnili v prihodnjih dneh.

SGŽ - GORICA (Sekcija za zunanjo trgovino) sporoča, da bo jutri ob 17.30 v Trstu predavanje o finančni družbi Finest. Vpisnina 30.000 lir. Prijave po tel. 32844 ali v uradih združenja v ul. Roma 20.

SINDIKAT SPI - OGIL - sekcija Doberdob obvešča upokojence, da bodo v marcu ob ponedeljkih in petkih urejali davčne obrazce 730. Urnik: od 15. ure dalje.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

BASSI RITA, Ul. don Bosco 175, tel. 32515

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

S. ANTONIO, Ul. Romana 147, tel. 40497

POGREBI

Danes v Gorici ob 11. uri Stefanija Remskar vdova Cej iz kapele v bolnišnici Janeza od Boga na glavno pokopališče.

Zapustila nas je naša draga mama in nona

Štefaniya Remskar vd. Cej

Zalostno vest sporočajo sinova, hčeri in nečaki.

Pogreb bo danes ob 11. uri iz mrliske veže bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče. Gorica, 10. marca 1994

Katoliška knjigarna
Gorica, Travnik 25
Petek 11. marca 1994
ob 18. uri

Predstavitve publikacij
Silvan Kerševan:
STIRIDESET LET GLASBE NA PLACUTI ST. 18

Tatjana Gregorič Vuga:
POGLEJ ME PRAV
Studija o Emilu Komelu

Sodelujeta:
Marija Češut in Ivan Florjanc
Osrednja prireditve

Katoliški dom
Nedelja, 13. marca 1994
ob 18.30

SPOMINSKO MASO SMO MORALI PRESTAVITI NA KASNEJSI DATUM ZARADI POPRAVIL V CERKVI

Vljudo Vas vabimo, da z nami praznujete jubilej.

VOLITVE / KANDIDATA "POLA SVOBOŠČIN" O SOŽITJU

Kljub novi preobleki desnica vedno ista

Romoli in Lovisoni proti zaščitnemu zakonu, ki bi priznaval kako novo pravico Slovincem

MARKO MARINC

Goriška desnica kljub novim preoblekam ne spreminja svojih stališč glede vprašanj sožitja in odnosa do slovenske narodnostne skupnosti. Kandidata ti. "pola svoboščin" - to sta gibanju Forza Italia posojeni mišesovec Ettore Romoli, ki kandidira v senatnem okrožju, in Raul Lovisoni, vodilni moz Severne lige in kandidat za poslansko zbornico - sta prejšnji večer na srečanju z volilci predstavila svoje poglede na vprašanje zaštite Slovencev in na odnose med tu živčima narodnostnima skupnostima.

Kot lahko razberemo iz tiskovnega sporočila, sta poudarila absolutno nasprotovanje zakonskemu osnutku ministra Paladina, ki sta ga označila kot krivičnega in takega, da lahko izkoplje globok prepad med obema skupnostima. Namesto zaščitnega zakona sta se Romoli in Lovisoni zavzela za odobritev enotnega zakonskega besedila (tесто unico), v katerem naj se zberejo, povežejo in koordinirajo že obstoječe norme. Z drugimi besedami: Slovenci uživajo že čisto dovolj pravic in jim ni treba priznavati drugih. Za morebitne spremembe teh zakonskih predpisov pa kandidata menita, da je potrebno najsišre posvetovanje z vsemi družbenimi, političnimi in kulturnimi komponentami na Goriskem.

Kakor glede manjšine kandidata kartela Forza Italia - Severna liga

osvajata stališča in izrazoslovje skrajne desnice tudi glede pogajanj za obnovo Osimskega sporazuma. V primeru izvolitve namreč obljubljata, da se bosta z vsemi močmi zavzela za to, da "bi ze itak krivična določila prejšnjega sporazuma ne bila se poslabšana".

Lovisoni, ki je bil do volilne kampanje odbornik za kulturo na Pokrajini, se je obvezal tudi, da se bo osebnostno zavzel za to, da bi pokrajinski vojni muzej na gradu obogatili tudi z zbirko o drugi vojni, se posebej pa o povojnem dogajanju in deportacijah. Kam pes taco molli, je očitno, če se spomnimo, da je ta predlog po-

stavil pred nekaj meseci na posvetu na Pokrajini predsednik centra "Silentes Loquimur" Marco Pirina, ki se je v zadnjem času že izkazal s pristranskim in sovinitičnim izrabljanjem zgodovine v politične namene. Kašen muzej lahko uredi človek, ki mu je glavna skrb opravičevanje kolaboracionistov in odvzemanje pokojnin nekdanim partizanom, si lahko predstavljamo. Kot si lahko predstavljamo, kaksni "črni" casi se nam pišejo glede sožitja in obmejnega sodelovanja, če se na volitvah v goriških okrožjih uveljavita kandidata, ki zagovarjata navedena stališča.

BREZPOSELNOST / NATEČAJ MESTNIH PODJETIJ

700 kandidatov za 2 mesti

Dva Slovenca rekorderja v izkopih na prejšnjih natečajih

Nova delovna mesta postajajo zelo dragocena tudi v našem mestu. Na zadnjih dveh natečajih Mestnega podjetja za storitve, ki sta sicer se v teku, se je prijavilo za naše razmere ogromno število mladih. Za eno samo mesto uradnika je oddalo prošnjo nič manj kot 460 kandidatov, kar je verjetno absolutni rekord za Gorico. Se večje presenečenje pa predstavlja več kot 200 mladih, ki so se prijavili na natečaj za mesto pomožnega fizičnega delavca, po domače za "m'lvjarja". Med njimi je tudi več kandidatov z opravljeno višjo srednjo šolo, ki so se za to prilžnost odpovedali svoji diplomi.

Vprašanje je, kako se bodo ti mladi izkazali pri praktičnih vajah. Na zadnjem podobnem preizkusu v okviru natečaja Mestnega podjetja

pred približno tremi leti je moral na primer vsak kandidat izkopati kubični meter globoko jamo in to seveda v najkrajšem času. Takratni zmagovalci natečaja je bil Pavel Hlede iz Steverjana, ki je meter široko in meter globoko jamo izkopal v manj kot eni uri. Podoben rezultat je dosegel leta 1988 Pepi Juretič iz Grojne, ki je imel se težje delo, ker je bila takrat vrhnja plast zemlje zaledenela. S tem sta postavila rekord, ki ga bodo sedanjí kandidati, seveda če bo komisija ponovila to praktično nalogo, le s težavo izboljšali.

Glede na množico kandidatov pa se je morda že komu porodila zamisel, da bi natečajni izkop tudi pridno izkoristili: ob tolikšni udeležbi bi z nekaj natečaji lahko obnovili kar ceden del vodovodnega omrežja...

V Rimu dogovor za preobrazbo družbe Indusvi

Sindikati kritični do Friulie

V Rimu je bilo v ponedeljek pri koordinatorju vladnega odbora (ti. task force) za krizna gospodarska območja poslancu Borghiniju srečanje, na katerem so se dogovorili o pristopu državne družbe za industrijsko promocijo SPI (ki deluje v sklopu IRI) v goriško družbo Indusvi. To je družba, ki se je osnovala na pobudo sindikatov in industrije ob likvidaciji podgorške predilnice in ki naj bi sedaj prevzela novo pomembno vlogo pri spodbujanju in pomoči novim podjetniškim pobudam na Goriskem. Družba naj bi finančno in s storitvami pomagala pri snovanju in realizaciji novih konkretnih industrijskih projektov in prispevala k rasti podjetništva v pok-

rajini.

Srečanja v Rimu so se udeležili Giuliano Bon kot predstavnik Trgovinske zbornice (Bon je sicer tajnik CGIL, nadomešcal pa je predsednika zbornice Bevilacqua, ki se je avtosuspendiral zaradi kandidature na političnih volitvah), predstavnik Indusvi Andrea Vittori in Armando Zandomeni, predstavniki Dezele FJK, tržaškega centra BIC in seveda družbe SPI.

Na srečanju so se dogovorili, da bo družba SPI vložila manjšinski delež kapitala v Indusvi, medtem ko se vedno ni jasno, ali bo v družbo pristopila tudi deželna finančna družba Friulia. Srečanja v Rimu se namreč ni mogel udeležiti deželni odbornik za industrijo, funkcionar, ki ga je nadomešcal, pa ni bil pooblaščen za odločanje.

Prav v zvezi z odsotnostjo predstavnika Dezele so včeraj tajniki sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL Bon, Brancati in Nativi v skupni izjavi izrekli zaskrbljenost zaradi se vedno nejasnega zadržanja Dezele. Novi upravi sicer priznavajo olajševalno okolščino zaradi kratkega časa od umestitve, obenem pa pozivajo deželnega odbornika, naj se čipej izjasi glede pristopa oz. ohranitve participacije Friulie v Indusvi. Sindikati tudi upajo, da ne bi zadržanja nove uprave spet pogojevali deželni funkcionarji, ki so že prejšnji upravi dejansko vsilili zmotno stališče glede te participacije.

NOVICE

Szabòjev film o krizi na Vzhodu po padcu komunizma

Filmski spored Kinoateljaja Gorica kinema bo noč ob 20.45 v kinu Vittoria končno predstavil pričakovani film madžarskega režiserja Istvana Szabòja»Sladka Emma, draga Böbe«. Film nosi letnico 1991, prejel je srebrnega leva na Berlinskem festivalu leta 92, toda zapleti v distribuciji so sele pred kratkim omogočili njegov ogled na italijanskem tržišču in torej tudi v sporedu Gorica kinema, kjer je bil najavljen že lansko sezono. Szabò prikazuje mladi učiteljski ruscine, ki sta po padcu komunizma primorani sprejeti katerokoli "delo", da lahko preživita. Režiser je v filmu prikazal težak osební in gmotni položaj intelektualcev v Vzhodni Evropi po padcu komunističnih režimov.

Natečaj za mlade risarje

Od 25. aprila do 30. aprila bo v Gradiscu 9. mednarodni nogometni mladinski turnir, na katerem bodo sodelovale vidnejše italijanske in evropske ekipe. Na turnirju vsako leto sodelujejo mladinske ekipe zvenecih klubov iz cele Evrope in prav zato so se na solskem skrbništvu in na občini v Gradiscu odločili za risarski natečaj, ki so ga naslovili "Lo sport attiva....mente-i coloriil calcio". Gre za nagradni natečaj za nižje srednje sole v goriški pokrajini. Nagrajene risbe bodo prinesle mladim risarjem pisane majice in diplome o sodelovanju, prva in drugonagrajena risba pa bosta prinesli mladima avtorjema vstopnice zanju in za starše za finalno tekmo. Predvideni sta tudi denarni nagradi po 200 in 100 tisoč lir, ki bosta sli razredu dveh prvovršenih za nakup športnih potrebščin.

Izgubljeni in najdeni predmeti

V uradu goriških obcinskih redarjev za najdene predmete v Mazzinijevi ulici hranijo naslednje v zadnjem času najdene predmete: ročno torbico (prazno), dve ženski kolesi, zapestno uro, moski deznik, zlozljivi deznik, žensko torbico iz umetnega usnja, denarnico z vsoto denarja. Omenjeni najdeni predmeti so na razpolago zakonitim lastnikom, ki morajo lastništvo dokazati.

Knjižnica v Ronkah dobila enciklopedijo filma na CD-ROM

Javni kulturni večnamenski center iz Ronk sporoča, da je v knjižnici v Ronkah na voljo občinstva poleg obilice knjig tudi nova "Cinenciclopedia" na CD-ROM ploščah. Enciklopedija vsebuje podatke o nad 30 tisoč filmih, ki jih ima Ustanova za film v Rimu. Na CD-ROM plošči s filmsko enciklopedijo je na ogled tudi 3200 fotografij, 4 tisoč vsebin filmov in nad tri tisoč filmskih kritik, ki jih lahko pregledujemo z zelo enostavnim računalniškim software sistemom. V bistvu gre za enciklopedijo bodočnosti, saj gre smer enciklopedij v izdajanje na CD-ROM ploščah, ki so izredno majhne in omogočajo izredno hitro uporabo in ponatiskovanje posameznih gesel s plošče z navadnim računalniškim tiskalnikom. Idealne so torej za vse dijake, študente in vse ljubitelje znanja. Ronski večnamenski center je s svojo knjižnico spet dokazal, da je izredno sodoben in trenutno tudi najbolj moderen center v naši pokrajini.

TRGOVINA / POSEG KOGLOTA

Po krompirjevi vojni še napad na Bevilacqua

Pokrajinski koordinat Severne lige Milan Koglot se, sicer v svojstvu deželnega predstavnika zveze trgovcev za kmečko-vrtnarski sektor, ponovno oglašava v zvezi s krompirjevo vojno. Tezave, o katerih smo poročali pred časom, ko je Slovenija prepovedala uvoz krompirja brez vseh potrebnih fitopatoloških jamstev, so sedaj odpravljene in uvoz je sproščen.

Koglot izreka zaradi tega zadovoljstvo, pri tem pa izkorisca prilžnost tudi za polemiko. Tokrat mu je najbolj ostalo na želodcu zadržanje goriške Trgovinske zbornice, ki naj bi razen osebnega zavzemanja posameznih funkcionarjev pustila povsem same tr-

govce, naj si pomagajo kot pač vedo in znajo. Pri tem Koglot poudarja, da bi morali ostreje pritiskati na Ljubljano, ki da je na osnovi Osimskih sporazumov prejela 173 milijard lir in poleg tega se subvencije Evropske skupnosti za trgovino z Italijo, v zameno pa izvaja restriktivne ukrepe, ki škodujejo lokalni trgovini. Trgovinska zbornica bi morala varovati lokalne ekonomske interese, tokrat pa je povsem odpovedala. S tem v zvezi se Koglot, najbrž bolj kot predstavnik Severne lige kakor pa trgovcev sprašuje, ali ni bil predsednik Bevilacqua morda prezaseden s pripravami na lastno volilno kampanjo za kandidaturo v poslansko zbornico.

TRGOVINA / SREČANJE PREDSTAVNIKOV ASCOM IN DRUŽBE IMAG

Predlog naj bi komercialni center realizirali v bivši policijski kasarni

Občino pozivajo naj čimprej obnovi vse območje vključno z odkrito tržnico

Odbor goriškega združenja trgovcev Ascom s predsednikom Bisesijem na čelu se je te dni sestel s predstavniki družbe Imag. Družbo je pred nekaj leti osnovala skupina trgovcev in podjetnikov, ki so se ogrevali za realizacijo sodobnega komercialnega centra v predmetju Gorice in so s tem nehoti izzvali ostro reakcijo mnogih malih mestnih trgovcev ter vročo polemiko tako znotraj trgovskih združenj kot v javnosti.

Takratni spori so v marsicem uglasjeni, ce naj sodimo po tiskovnem poročilu s srečanja, ki poudarja soglasje glede smernic gospodarskega razvoja in ureditve mesta. Obe strani sta namreč soglasali, da so po-

trebni novi prijemi za okrepitev trgovskega sektorja, cigar kriza je močno prizadela mestno tkivo.

Glede tega so se strinjali z zamisljo, da bi sanirali kompleks nekdanje policijske kasarne v Ul. S. Chiara in vse bližnje območje vključno z odkrito tržnico. Na njem naj bi zrasle nove dejavnosti, vključno z nekoč spornim komercialnim centrom, kar naj bi privabilo v mestno središče več obiskovalcev in torej potencialnih kupcev. V ta namen so pozvali občinsko upravo, naj se čimprej zavzame za prenovo poslopij na omenjenem območju, za realizacijo parkirišč in vseh drugih potrebnih infrastruktur.

Notranje dvorišče razpadajoče nekdanje policijske kasarne (foto Studio Reportage)

RAZPRTIJE ZARADI VODE

Moja ali tvoja voda?

Goriški vodovodi v težavah

NOVA GORICA - Javno podjetje Goriski vodovodi oskrbujejo z vodo dve občini: novogorisko in ajdovsko. Ajdovska se je lani na koncu leta odločila, da skrb za to elementarno tekocino prevzame na svoja ramena oziroma da jo zau- pa Stanovanjsko-komunalnemu podjetju. Ta korak, ki naj bi bil narejen 1. januarja letos, so pozneje prenesli na 1. april. Goriskim vodovodom sicer ne morejo kaj očitati, saj so zadovoljni z njihovim vodenjem in oskrbo z vodo, kot so povedali, vendar pa se želijo z njimi raziti iz političnih razlogov.

Goriški vodovodi so zato včeraj sklicali novinarsko konferenco, na kateri so povedali svoje argumente, ki so podkrepili z več kot sedemdeset let dolgo tradi-

cijo, predvsem pa s pravnimi in ekonomskimi ovirami, ki takšno delitev ne le odsvetujejo, ampak tudi branijo. Veljavni zakon o javnih gospodarskih službah je sicer določil lokalne skupnosti kot nesporne lastnice infrastrukturnih objektov in naprav za oskrbo z vodo, vendar je tudi postavil zahtevo, da mora ta zagotoviti izvajanje javne službe v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. Prav v primeru hubeljskega vodovoda gre za takšen funkcionalno zaokrožen sistem, ki ga ni mogoče deljeno upravljati brez škode za uporabnike (v sedanjih mejah obeh občin ali za bodoče manjše občine). Če namerava ajdovska občina izstopiti iz dosedanje skupne oskrbe z vodo, ni dovolj, da to sporoči

Vodne razprtije bodo čutili predvsem porabniki (Foto: V. Cuder)

upravi vodovoda (in morda se vodstvu sosednje občine), ampak mora z odlokom predpisati funkcionalno delovanje celotnega sistema, v tem primeru tudi tistega dela, ki deluje zunaj te občine. Na Goriškem vodovodu menijo, da takšne delitve sistema ni mogoče strokovno dokumentirati, še manj pa izvajati, zato v tem podjetju pričakujejo, da bo to storil ajdovski izvršni svet, čeprav pa priznavajo, da oni sami ne vedo, kako bi se to dalo narediti. Pri tem bo moral paziti na to, da bo predlagatelji

delitve (ajdovski IS) predložil takšne standarde in normative, ki bodo enotni za ves sistem.

Ce pustimo ob strani politične odločitve in pravne zadrege in pogledamo, kaj bi pomenilo »razbijanje« sedanjega vodnega sistema v Vipavski dolini, moramo poudariti, da bi imeli kraji v srednjem delu Vipavske doline zelo moteno vodno oskrbo vse dokler ne bo sedanja občina Nova Gorica vložila vsaj pet milijonov nemških mark, s pomočjo katerih bi v doglednem času

do prizadetih krajev napeljali vodo - iz Mrzleka. To pa bi povečalo ceno vode, ki je v novogoriski občini neprimerno višja kot v ajdovski (ob sedanjem skupnem sistemu) za 40 odstotkov. S takšno odločitvijo bi bila pokopana tudi vsa dosedanja prizadevanja po združitvi vseh vodnih virov v Vipavski dolini: Mrzleka, Lijaka, Hublja in Vipave; za vse večne case bi pokopali tudi prizadevanja za povezave tega sistema preko kraškega z obalnimi.

Vojko Cuder

NEREŠENO FINANCIRANJE

Gozdarji protestirajo

Zmanjševanje števila zaposlenih na škodo gozdom

POSTOJNA - Okoli 70 delavcev Gozdnega gospodarstva Postojna, ki naj bi bili v prihodnje zaposleni v gozdarski javni službi, je včeraj popoldne pripravilo protestno zborovanje. Podobna zborovanja so se v tem tednu že odvijala v Kranju in na Bledu, nanje pa se pripravljajo tudi v drugih gozdnih gospodarstvih po Sloveniji. S protestom želijo opozoriti ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo ter slovensko vlado na nastale težave pri ustanavljanju Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS).

Po zakonu o gozdovih bi se ta zavod oziroma gospodarska javna služba morala organizirati že do 1. oktobra lani, vendar se iz objektivnih razlogov ni. Kot določa zakon, naj bi financiranje gozdarskih javnih služb v celoti prevzela država. Pogodba, ki

so jo gozdna gospodarstva prejela od ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, pa kaže, da temu ni tako in da lahko zaradi pomanjkanja denarja letos iz državnega proračuna zagotovijo sredstva le za 623 delavcev. Gozdarji so se takšnemu ravnanju uprli in oblikovali zahteve, ki so jih predstavili tudi na včerajšnjem zborovanju. Zahtevajo, da GZS začne z delom najkasneje 1. aprila letos, da se uredi financiranje javnih gozdarskih služb za prvo četrtletje in zagotovi sredstva za vseh 824 bodočih delavcev v njih. Gozdarji namreč opozarjajo, da bo zmanjšanje predvidenega števila zaposlenih onemogočilo izvajanje zakonskih nalog, saj že 800 zaposlenih pomeni le 0,8 delavca na tisoč hektarjev gozdov, kar je manj kot v večini evropskih držav. Mateja Godejsa

ČRNE GRADNJE / AKT O LEGALIZACIJI

Nedovoljene posege v prostor zakonodaja obravnava premalo strokovno

SEZANA - Sezanski izvršni svet je imel na svoji zadnji seji v ponedeljek, 7. marca, na dnevnem redu tudi črne gradnje.

Ugotovil je, da je do zapadlosti zakonitega roka za prijavo črno gradnjo prijavilo 74 občanov in vplačalo skoraj 7 milijonov tolarjev akontacije depozita (dejansko bi se moralo na ta račun steci nekaj čez 29 milijonov tolarjev). Do razlike je prišlo zaradi nepopolnih in »zavajajočih« podatkov o številu dejanskih kvadratnih metrov bruto etazne površine in zaradi placevanja akontacije v treh obrokih. Po pregledu vseh prijavljenih cr-

nih gradenj je podjetje za prostorski, gradbeni, računalniški in poslovni inženiring Area, d.o.o., iz Cerknice naročniku (IS) predlagalo osnutek akta o legalizaciji crnih gradenj. Po njem bi od vseh 74 prijavljenih morali dejansko odstraniti le dve (radijsko anteno na Stjaku in pomožni objekt v Mercih), za 13 dosedanjih na črno zgrajenih objektov bodo njihovi investitorji lahko dobili legalizacijo takoj, 59 pa sele potem, ko jih bodo »sanirali« v skladu s predpisi. Osnutek akta o legalizaciji bo javno predstavljen, o njem pa bo svoje povedala tudi javna razprava, ki jo bo

do pripravili konec meseca (28. marca) v dvorani občinske skupščine. Nanjo bodo povabili vse črnograditelje in predstavnike krajevnih skupnosti, v katerih se te nahajajo.

Nekateri člani sezanske občinske vlade so menili, da je zakonodaja preveč zbanalizirala nedovoljene gradnje, ker jih ni obravnavala dovolj strokovno, ampak predvsem politično. Dejali so tudi, da je crnih gradenj gotovo še več in da jo bodo tisti, ki jih niso prijavili, še najbolje odnesli. Kdaj bodo svoje povedali inspektorji, pa se tudi ne ve.

Vojko Cuder

Šola le napol

ILIRSKA BISTRICA - Osnovno šolo A. Znidaršiča so začeli graditi leta 1980. Šola je rastla počasi, v letu 1989, ko so bili narejeni trije ločeni objekti, pa so se dela zaradi denarnih težav v občini ustavila. Osnovna šola ima tako zdaj že peto leto pouk v nedokončanem objektu - v treh med seboj ločenih stavbah, brez povezave in brez nekaterih življenjsko pomembnih naprav in prostorov. 532 solarjev se mora vsak dan med poukom seliti iz stavbe v stavbo po blatnih stezah, prikrajani so za garderobe, jedilnico, knjižnico, nimajo dovolj učilnic.

Za dokončanje šolskega kompleksa v celoti bi morali zgraditi še eno stavbo, ki bi po projektu pomenila središnji del šole in bi povezovala vse do sedaj zgrajene objekte. Potrebno bi bilo tudi zaključiti dela v telovadnici in urediti okolico šole.

V občinski vladi naj bi se o dokončanju osnovne šole pogovarjali na jutrišnji seji. Sekretariat za gospodarstvo bo namreč predlagal, da sprejmejo naložbeni program, s katerim bi pristopili h gradnji prve etape četrtega dela šole, ki bi zajemala izgradnjo do tretje gradbene faze, ureditev kuhinje in jedilnice. Po nacrtih, ce jih bodo seveda sprejeli, naj bi bila dela končana se letos. Njihova predračunska vrednost znaša okoli 85 milijonov tolarjev.

Mateja Godejsa

RADIO CERKNO / LASTNINJENJE

Spori sodelavcev radia z direktorjem Seljakom so se še poglobili

CERKNO - Da lastninjenje medijev ne bo povsod potekalo brez zapletov, kaže najnovejši primer Radia Cerkno. Na pobudo ustanovne skupine sodelavcev so se minulo soboto v Cerknem sesli nekdanji in sedanj sodelavci cerkljanskega radia, ki je vse od ustanovitve 3. januarja 1971 do leta 1991, deloval na amaterski osnovi, zadnja tri leta pa sta na lokalnem radiu, ki ima se vedno začasn status podjetja v ustanavljanju, le dva zaposlena.

Sestanek je bil sklican zaradi začetka lastninjenja, ki je bilo obravnavano na nedavni seji organa upravljanja 23. februarja letos. Po predlaganem konceptu naj bi v otvoritveni bilanci bodoče mešane družbe upoštevali le delež občine, brez minulega 23-letnega prispevka številnih sodelavcev Radia Cerkno, ki so v dobro radia v minulih letih vložili na tisoče ur neplačanega prostovoljnega dela. V predlaganem postopku lastninjenja z notranjim odkupom

delnic naj bi imela možnost sodelovanja le sedanja uslužbenca Radia Cerkno, direktor Ivan Seljak in novinarka Metka Rupnik. Čeprav zakonodaja dopušta tudi druge oblike lastninjenja ter ureditve statusa, je po mnenju predlagateljev ta oblika privatizacije podjetja najprimernejša, zato ker je najcenejša in najhitrejša.

Lastniki Radia Cerkno bi tako v prvi fazi postala oba sedaj zaposlena, občina in državni skladi, v naslednji fazi pa bi s kapitalskimi vložki k podjetju pristopili tudi drugi družbeniki in občina s 120 tisoč nemških mark ocenjenimi novimi prostori, ki že dve leti čakajo na vselevite. Sobotnega zbora sodelavcev se je udeležil tudi predsednik programskega sveta Radia Cerkno Marjan Podobnik, ki je predlagal, da se proučijo tudi vse druge oblike lastninjenja in s premislekom izbere tista možnost, ki bo za nadaljnje delovanje radia in večino sodelujočih najustrenejša. Zbor sodelavcev Radia Cerkno, ki se s predlaganim konceptom lastninjenja ne

strinja, je po daljši razpravi sprejel več sklepov, s katerimi od ustanovitelja ter Sveda Radia Cerkno zahteva, da se v otvoritveno bilanco vključi tudi delež njihovega minulega dela in prouči vse možne različice lastninjenja. Posebej pa naj se, kot možno obliko bodoče ureditve statusa Radia Cerkno pripravi predlog ustanovitve javnega zavoda Radia Cerkno, s čimer bi se izognili vsem lastninskim postopkom in v celotno vrednost poleg sedanjega premoženja vključili tudi nezasedene nove prostore radia. Se pred dokončnim sprejetjem naj bi se s predlogi seznanili tudi vsi sodelavci.

V primeru, da bo dokončno sprejet prvotno predlagan koncept lastninjenja z notranjim odkupom, pa sodelavci radia zahtevajo, da se njihov delež ugotovi in vključi v otvoritveno bilanco podjetja z možnostjo upravljalске pravice ali pa prizadetim izplača pripadajoči del v obliki denarne odškodnine v njegovi realni vrednosti.

Roman Bric

PRODAJA NEKDANJE BOLNIŠNICE

Po neuspehah dražbah zapletov še ni konec

Kupec bo verjetno znan na naslednji seji IS

PIRAN - Andrej Grahor, predsednik piranskega izvršnega sveta, je na včerajšnji seji vlade podal poročilo v zvezi z neposredno prodajo stavbe nekdanje bolnišnice v Piranu.

Potem ko je izvršni svet po starih neuspehah dražbah v petih letih znižal ceno objekta s 3,2 milijona na 1,9 milijona mark in objekt tudi ponudil v neposredno prodajo, se je pojavilo pojetje J. P. Trade, d.o.o., (lastnikov Jelke in Janeza Pečana iz Portoroža), ki je občinski vladi poslalo ponudbo za odkup stavbe.

V posloplju, ki meri več kot dva tisoč kvadratnih metrov površine, okrog njega pa je tudi precej (izjemno dragoceni) parkirišče, naj bi ure-

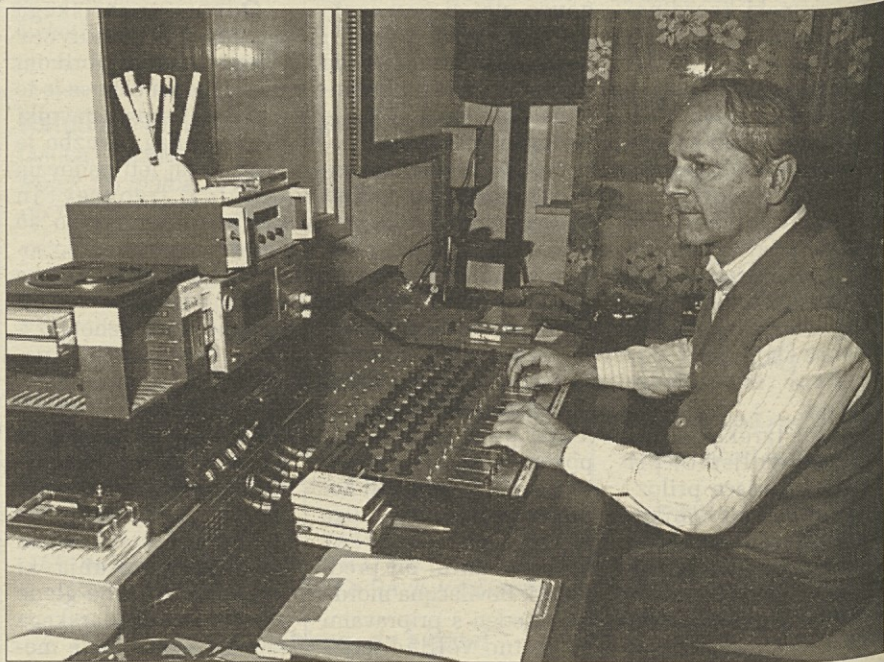
dili dializni oddelek in klimatsko zdravišče. Zadeva naj bi bila zaključena, ko je na občino prišlo pismo zasebne zdravstvene zadruga Sv. Lucija - starega znanca javnih razpisov v zvezi s prodajo posloplja - ki se je odločila ponovno vključiti v igro. Vse bi bilo lepo in prav, če pismo ne bi vsebovalo tudi kapljice strupa.

Zadruga oziroma v njenem imenu dr. Saša Zužek-Rošek (sicer tudi poslanka SKD v piranski občini) zahteva od občinske vlade, da pri prodaji posloplja uporablja določbo v skladu s predlogom zakona o preprečevanju pranja denarja, ki ga je državni zbor prvič »bral« te dni. Andrej Grahor je dejal, da si za-

hteve ne zna prav pojasniti, a če se to nanasa na J. P. Trade, d. o. o., mora opozoriti, da so takšna sumničenja tam, kjer so v posle udeležene banke (in tu so), povsem odveč.

Predsednik izvršnega sveta je se povedal, da so se resna pogajanja očitno sele začela, saj sta se po zadruzi (resda neuradno) pojavila še dva zainteresirana kupca. Ker pa vsi roki za neposredno prodajo potečejo že ta teden, se prav lahko zgodi, da bo lastnik posloplja znan že na prihodnji seji izvršnega sveta v torek. Grahor je poudaril, da je konkurence kar vesel, saj bo tako občina pri »barantanju« lahko imela več besede.

Andrej Žnidarcic

Sodelavci radia se ne strinjajo s takim načinom lastninjenja (foto: R. Bric)

OPERA / V DVORANI TRIPCOVICH

Bellinijeva »Mesečnica« z odlično interpretko

Na premierski predstavi prišla do izraza skladateljeva melodičnost

JOZE KOREN

Valeria Esposito v vlogi Amine v Bellinijevi operi Mesečnica

terim mora človek glasbeno komunicirati. Mnogi pa dajejo »Mesečnici« celo prednost pred morda bolj uveljavljeno skladateljevo »Normo«. V resnici je Bellini predvsem mojster glasovnih melodij in manj instrumentalnih, saj je tudi pri »Mesečnici« očitno, da orkestru ne namenja toliko pozornosti kot vokalu, pa naj gre za solistične arije kot za zbor v njegovi »socialni funkciji« švicarskega vaškega patriarhalnega okolja, v katerem se zgodba dogaja in ki je skoraj ves čas neposredno prizadet spremljevalec, če ne kar soakter.

Postavitev in izvedba, ki smo jo gledali na premierski predstavi v »Dvorani Tripcovich«, je bila zaupana nemškemu dirigentu Michaelu Luigi, režiserju Luigi Alvi, koreografu Carlosu Ittu-

riozu, scenaristu Massimu Checchettu in zborovodkinji Ine Meisters, torej izkušenim opernim ljudem.

Zasnovana je klasično na sceni, ki se izogiba kicu, ki pa deluje pristno realistično (celo z vrtecim se mlinskim kolešom) s kuliso alpskega gorskega sveta v ozdaju in arhitekture. Režiser je prizorišče dobro razgibal z zborom kljub občasni statičnosti v nekaterih scenah in domisljeno vodil akterje. Koreografski posegi so bili skromni in stilizirano folklorno zastavljeni, imenitno pa je tudi tokrat izstopal Verdijev zbor v svoji tako akterski kot predvsem vokalni učinkovitosti.

Vodstvo gledališča je za deset predstav, kolikor jih je predvidenih tja do 20. t.m., oskrbelo dve različni zasedbi glavnih vlog z enakovredni-

mi pevci, že na prvi predstavi pa je prišlo do spremembe in je namesto obolele korejske sopranistke Sumi Jo, v vlogi Amine, nastopila italijanska sopranistka Valeria Esposito, malo pa je manjkalo, da ni prišlo tudi do zamenjave nosilca vloge grofa Rodolfa, saj je basist Giovanni Furlanetto (po sporočilu z odra) nastopil kljub vročici. Sopranistka Valeria Esposito je predstavljala, čeprav je v Trstu pred leti že nastopila v Mozartovi »Carobni piscali«, nedvomno najbolj prijetno presenečenje predvsem s svojim velikim glasovnim razponom, z zanesljivimi koloraturnimi visinami in glasovnimi modulacijami v vseh sopranskih legah in čustvenih razpoloženjih v pri-sebnosti in transu, od žalosti in otožnosti do veselja in radosti. Za

zaključno arijo »Tutto è gioia, tutto è festa« je požela dolg in zaslužen aplavz. Slovaski tenorist Jozef Kundlak v vlogi Elvina se je predstavil kot pevec čedne pojavnosti in dovolj mehkega romantičnega melodično obarvanega glasu s sposobnostjo lepega glasovnega moduliranja in intonancne zanesljivosti, a tudi omejenega volumna. Njegov Elvino je bil vsekakor lepa odrska pojava. Glasovne odlike basista Giovannina Furlanetta so znane in ceprav lahko indisponiran, je tudi tokrat v vlogi grofa Rodolfa te odlike v celoti potrdil. Je pevec globokega, izenačenega in pastoznega glasu, njegovo petje je vseskozi mojstrsko oblikovano in interpretacija dognano podrejena zaupani mu vlogi. Njegov Rudolf je bil tudi zato simpatičen, lahko bi se reklo humana podoba.

Lastnica gostišča Lisa je dobila v interpretaciji sopranistke Gabrielle Morigi vokalno in igralsko povsem ustrezno interpretko, kar velja v enaki meri tudi za mezosopranistko Manuella Custer v vlogi mlinarice Terese, bas-baritonista Paola Rumetza v vlogi Alessia in tenorista Daria Zarila v vlogi notarja.

Dirigent Michael Luig je vodil orkester korektno, primerno melodično nastrojeno, pa čeprav na trenutke z ne dovolj izdelano natančnostjo zlasti godal. V celoti pa je bila premierska predstava na lepi ravni in je pri občinstvu naletela na tople odziv.

KRATKA PROZA

Nagrade natečaja v duhu postmoderne

JURIJ PALJK

V četrtek, 3. marca, so na Marku pri Novi Gorici v Hitovi restavraciji s skromno slovesnostjo predstavili izid nagradnega natečaja za kratko prozo, ki ga je lani razpisala revija Primorska srečanja. Srečanje je bilo v Hitovi restavraciji prirejeno tudi zato, ker je skromne nagrade za kratko prozo prispeval prav Hit.

Lansko leto so pri Primorskih srečanjih objavili natečaj za kratko prozo. Vida Mokrin-Pauer, ki je literarna urednica Primorskih srečanj, je odločitev za tako prozo predvsem utemeljila z dejstvom, da se take proze v slovenskem leposlovju piše odločno premalo. Ziriijo nagradnega natečaja so sestavljali Vida Mokrin-Pauer, Andrej Blatnik in Matej Bogataj, prva dva sta uveljavljeni mladi imeni postmoderne poezije (Mokrinova) in proze (Blatnik), medtem, ko velja Matej Bogataj za novo zvezdo literarne ljubljanske kritike. Na vprašanje pisca tega članka, zakaj so vsi člani ziriije nedvomni pristasi postmoderne, je Blatnik povedal znano stvar o tem, kako je danes vse postmoderno, ker je pač postmoderna duh casa.

Na nagradni natečaj kratke proze Primorskih srečanj je prišlo 114 tekstov, ki so se skrivali pod 96 siframi, nekaj ljudi je poslalo torej več člankov, na natečaju so sodelovali tudi zamejski literati, tako iz Italije kot iz Avstrije, a nobeden od njih ni prišel niti v ožji izbor. Ziriija se je odločila za tri nagrade takole: prvo nagrado prejme mladi pisatelj Aleksa Susulic iz Ljubljane za tekst z naslovom Inventura, drugo nagrado prejme malo znana pisateljica Barica Smole iz Trebenj na Dolenjskem za kratko zgodbo Postaja, tretjo nagrado pa spet Aleksa Susulic za tekst V svetu epa. Ziriija se je odločila, da odkupi se devet kratkih zgodb, ki so: Noc, ko naju je zapustila luna Franja Francica iz Koprškega, Plen Milana Obida iz Idrije, Popoldanski trenutek Gorazda Trušnovca prav tako iz Idrije, Muhe Francija Zagorčnika iz Kranja in se štiri zgodbe Alekse Susulica iz Ljubljane (Pridi, ati, Koledarji, Tendenciozna zgodba in Lesketanje v travi). Možno je, da bodo Primorska srečanja objavila tudi kako drugo zgodbo.

Urednica Mokrinova in Blatnik sta obrazložila odločitve tako, da sta povedala, zakaj so izpadli iz izbora odkupljenih in nagrajenih zgodb ostali udeleženci. Predvsem je bila ziriija mnenja, »da se je spet pokazalo, da je literatura stvar talenta in-oz. specializacije«. Kot navedbe za izločitev iz ožjega izbora sta žiranta navedla predvsem »siromasen jezik«, odpadla je »množica kratke proze, ki je jezikovno in ob tem vedno tudi odnosno zmedena«.

Povedati je se treba, da se ni niti en velik slovenski prozaist drznil poslati niti ene same kratke zgodbe na natečaj Primorskih novic. Literarna urednica Primorskih srečanj Mokrinova je povedala, da je vprašala nekaj teh velikanov slovenske proze, o katerih je Blatnik dejal, da ne pišejo več ničesar in ne samo kratkih zgodb, zakaj se niso udeležili nagradnega natečaja in dobila za odgovor samo to, da se ne udeležujejo natečajev in tudi to, da raje pišejo daljše tekste. Zaključek je torej lahko dejstvo, da se uveljavljeni slovenski pisatelji po eni strani bojijo soocanj z mlajšimi avtorji, po drugi strani pa, da tudi sicer ne pišejo kratkih zgodb, za katerimi niti ni povpraševanja.

Za konec se citat iz nagrajenega dela v dokaz, da se v t.i. postmoderno zgodbo res lahko da vse in nič obenem in je postoderna zgodba res lahko vse in obenem tudi nič. V drugonagrajeni zgodbi Postaja je avtorica Barica Smole dala v usta svoji junakinji te besede: »Mladi gospod, noben hrib ni naš, samo na posodo so nam dani.« To trditev poznamo v Italiji iz tistih, sedaj ze naravnost »pornografsko-ekološko-modno in moderno-ze-lenih« logov, ki nas vsak dan pitajo s tem »kako nam je narava dana samo na posodo«. To geslo je tako ceneno in kicasto prazno, da ga pri nas ne bi zapisal v solsko nalogo noben dijak več zaradi njegove banalne sporočilnosti in predvsem zaradi tega, ker so ga do pred nekaj let uporabljali na domala vsakem kicastem plakatu naravovarstveniki in predvsem pa spretni trgovci.

Vendar pa ima tudi ob tem primeru in tudi tokrat prav znameniti Umberto Eco, ki se na postmoderno zelo spozna. Umberto Eco namreč trdi, da se danes ne da več napraviti dveh stvari: ne more se odkriti nobenega novega kraja na zemlji, ker je že tam gotovo bila prej coca-cola in tudi napisati, da se ne da ničesar novega, ker se slejkoprej odkrije, da je bilo tisto, kar se sedaj piše, nekoc že napisano...

PLATNICE POČEZ / PONUDBA TRŽAŠKE KNJIGARNE

Kača in jaguar

Borut Korut se je podal po sledovih azteških in majevskih božanstev

Borut Korun

BORIS PANGERC

Borut Korun - Kača in jaguar; Po sledovih azteških in majevskih božanstev - Samozaložba, Velenje 1993 - 331 strani - cena: 40.000 lir.

Borut Korun je znan in cenjen potopisec; njegova bibliografija je zelo obsežna. Kača in jaguar pa je že četrta knjiga potopisov; spominimo pa naj tudi na njegovi uspešnici Kondorjev klic in Reke, soteske, brzice (o potovanju s kajakom po Franciji, Grčiji, Turčiji in republikah nekdanje Jugoslavije).

O avtorju, njegovem delu in njegovem temeljitem odnosu do snovi, ki se je na svojih potovanjih lotel, ob koncu knjige s spoštovanjem in občudovanjem spregovori dr. Emil Cesar.

»Kot potopisec - zapise dr. Cesar - se Korun loteva pisanja nacrtno. Na pot odhaja po temeljitem poznavanju ustrezne literature o posameznih deželah in njihovi kulturi in ljudeh. (...) Njegovo pisanje je sistematično zasnovano: slikovito in prepleteno z lastnimi vtisi in doživetji, podrobnimi ogledi kulturnih in zgodovinskih spomenikov, neposrednimi stiki z ljudmi...«

O vsem tem dobimo potrdilo, ko se »pustimo odnesti« od Korunovega pripovedovanja.

Kača in jaguar je kot rudnik dragocenih zanimivosti in posebnosti s polotoka Jucatan in Gvatemale. Nase solsko znanje poudarja odkritje Amerike po Kristofu Kolumbu, kar pa je - po Korunovih besedah - pomenilo nesrečo, ki ji zgodovina clovestva ne pozna podobne. Predkolumbovske civilizacije so bile za izredno visoki stopnji, a o njih naše solsko znanje skoroda molči.

Borut Korun nam z besedo in (izjemno) fotografijo odkriva se zive ostanke obredov in navad, odkriva se vedno uporabljene žrtvenike vrh ognjenikov in na bregovih jezer in nas z bogatim načinom pripovedovanja seznanja z usodo indijanskih ljudstev, potomcev Aztekov, Majev in Cibicev, ki so pred petsto leti tvorili veliko civilizacijo Srednje in Juzne Amerike.

Svojo uvodno misel na zacetku potopisa Kača in jaguar zaključuje Borut Korun takole: »Pricujoči potopis ni samo opis neke poti, ampak zeli biti tudi potopis pokrajine duha, ki tone v pozabo. Zeli seznaniti z delckom tiste dediscine clovestva, ki je obsojena na izginitotje. In mogoče zeli tudi opozoriti, da smo po svoje vsi Indijanci in da lahko nekoc tudi nas doleti njihova zalostna usoda.«

GRUZIJA / KRIMINAL

Policija s topovi in tanki bije boj s podzemljem

V Tbilisiju je mogoče orožje kupiti za vsakim vogalom

TBILISI - Kolona sestih lahkih oklepnikov je ob šestih zjutraj pretrgala jutranjo tišino in zbudila večino specih prebivalcev v sicer mirni sosesi. Vozila so sklenila krog okrog skupine vrstnih his, topovi in mitraljezi pa so se zlovesče obrnili proti vratom in oknom vogalne hiše. Pripeljal je avtobus, iz njega pa je poskakalo približno 60 policajev.

Vsi so bili oblečeni v volnene maskirne obleke, oboroženi so bili z avtomatskim orožjem in ročnimi metalci granat, po njihovi zajetnosti pa se je dalo presoditi tudi, da nosijo neprebojne jopice. Stekli so proti vходу, vdrli vrata in zelo hitro opravili s šestimi ljudmi, za katere so utemeljeno sumili, da se ukvarjajo z najhujšimi kaznivimi dejanji: razpečevanjem mamil in preprodajo različnih stvari - od ukradenega nakita do raznega streliva, med drugim tudi topovskih granat in toplotnih protiletalskih raket.

Stopnja kriminala v mestu z 1,3 milijona prebivalcev je dosegla take razsežnosti, da je vlada predsednika Sevardnadze izdala policiji dovoljenje za nakup orožja, s katerim bi lahko »izbojevali celo manjšo vojno«. »Tudi tolpe, ki jih preganjamo, so oborožene kot manjše vojske in zato se proti njim ne moremo boriti več samo z golimi rokami,« pojasnjuje tiskovni predstavnik notranjega ministrstva Valerian Gogolashvili.

Samo ta mesec je vojska 1200 do zob oboroženih policajev s tanki in ostalim orožjem udarila na različnih koncih države. Rezultat je razveseljiv: aretirali so več kot 200 »večjih in velikih rib« gruzinskega podzemlja, odkrili pa so tudi ogromna skladišča ukradenega blaga, mamil in orožja.

Taksistu Nodarju Gogolashvili se je odvalil kamen od srca: »Mogoče bo poslej naše mesto spet varno. Niti predstavljati si ne morete, kako neprijetno in nevarno je bilo zaiti v kakšno manjšo temno ulico, se posebno ponoči, kar pa mo-

ramo taksisti sprejeti kot del službe...«

V Gruziji je bilo po odcepitvi od Sovjetske zveze mogoče dobiti orožje skorajda na vsakem koraku. Položaj se je poslabšal zaradi državljanske vojne in zato niti ni čudno, da bi marsikateri mrkogledni vojak po starosti prej posadili v srednjesolske klopi kot pa za sprožilec uničujočega orožja. Problematiko nekontroliranega oboroževanja nazorno kaže tudi napis v gruzinskem hotelu Palace: »Vse goste naprosamo, naj zaradi svoje in tuje varnosti orožje shranijo pri hotelski varnostni

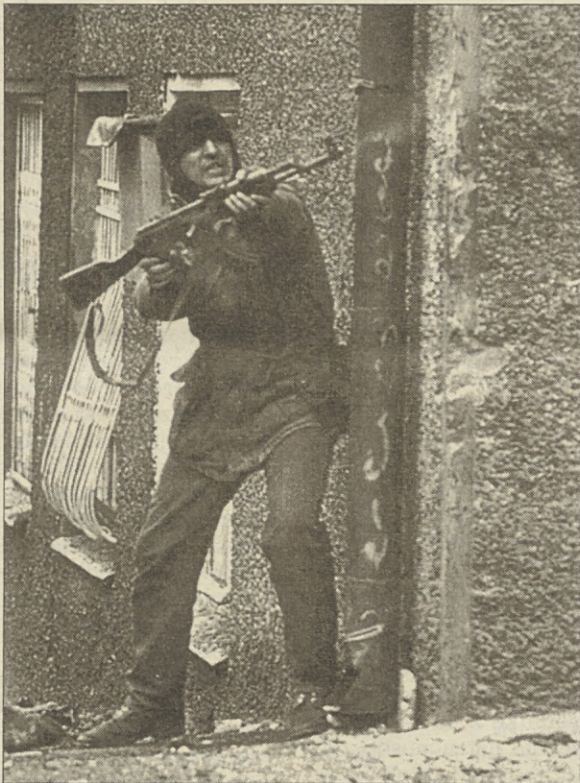
službi,« za vse nepismene pa so dodali še nalepko, ki nazorno kaže pistolo, prečrtano z rdečo črto.

Ekonomski kolaps - proizvodnja je upadla za 60 odstotkov, časna denarna enota, kupon, pa je lani izgubila kar 99 odstotkov svoje vrednosti - se dodatno povečuje obcutek nemoci med mladimi, ki vidijo edino rešitev v kriminalu.

Tudi osrednja mestna ulica, ki je se pred dvema letoma slovela po razgibanem nočnem življenju, je danes že ob prvem mraku popolnoma opustela. Le redke trgovine so odprte po 6. uri zvečer. Skozi noč se razlegajo zvoki eksplozij, temno nebo pa neredko oplazijo zelene in rdeče proge osvetljevalnih nabojev. Močno se je povečal tudi odstotek kriminala, vendar pa natančnejših podatkov o tem ni, saj centralna oblast nima nadzora nad skoraj tretjino državnega ozemlja. Kljub temu statistike kažejo grozljive številke, saj je bilo lani umorjenih kar 878 ljudi, 20 odstotkov več kot leto prej, odkrili pa so le četrtno storilcev. Zelo je naraslo tudi število ropov in ostalih kaznivih dejanj, pri katerih je ključni element nasilje.

Mera je bila polna in predsednik Sevardnadze je sklenil, da bo sprejel posebne ukrepe, s katerimi bo Gruziji vrnil podoben »prave« države in se mu ne bo treba bati, da bi bil poznan kot »predsednik dežele nasilja in upornikov«.

Lawrence Sheets / Reuter

Danes ni Gruzince, ki ne bi imel pri sebi orožja

HONGKONG / KLINIKA ZA IZBIRO SPOLA

Bi raje fantka ali punčko?

Večina Evropejcev ima raje hčere

HONGKONG - Star kitajski pregovor pravi: »Zad za fantka, glino za deklico.« Hongkongska klinika za izbiro spola novorojenca bodocim staršem obljublja, da je verjetnost, da bodo dobili fantka, do 80-odstotna, medtem ko je verjetnost, da bo novorojenec ženskega spola, 70-odstotna. Svetovanje in začetni postopek stane 2000 dolarjev.

Klinika je bila odprta novembra lani in od takrat se je v njej oglasilo že 600 parov; 48 se jih je zanimalo za postopek, ki bi jim zagotovil potomca moškega spola. Svetovalec za zdravstvo dr. George Rose meni: »Mislim, da moramo njihovo zanimanje jemati kot željo po načrtovanju družine. Veliko staršev je povedalo, da bodo imeli otroke, dokler se ne bo rodil moski potomec. Brez strokovne pomoči bo kitajska družina se vedno zelo številna.«

Omenjeni center je že drugi, ki sta ga ustanovila dr. Rose in dr. Peter Liu. Januarja lani sta center za izbiro otrokovega spola odprla v Londonu, kjer se je oglasilo že 3000 parov, 150 pa se jih že poslužuje uslug tega centra. Do zdaj je zanosilo 20 žena. Med nosečnicami sta dve, ki sta si zeleli otroka določenega spola, in prva bo kmalu rodila. Okrog 60 odstotkov parov, ki so po rodu Evropejci, si zeli deklico, kar dve tretjini Azijcev pa dečka. Odprtje klinike v Londonu je sprožilo moralno vprašanje določanja spola novorojencev. To je pomembno predvsem za kitajsko kulturo, kjer je moski potomec pomembnejši. Nekateri opozarjajo, da gre pri tem tudi za zelo zapleteno vprašanje - namreč vprašanje življenja in smrti.

»Preprečili bomo ubijanje otrok,« je izjavil Rose in povedal, da podatki iz Kitajske kažejo, da se ženske za prekinitev nosečnosti odločajo predvsem takrat, ko je zarodek ženskega spola. Znano je, da na Kitajskem novorojenec ženskega spola pogosto tudi ubijejo.

V Hongkongu položaj ni takšen kot na Kitajskem, vendar pa si večina staršev zeli vsaj enega moškega potomca. Razmerje med dojenčki moškega in ženskega spola je 108 proti sto, na Kitajskem pa je isto razmerje 114 proti sto, kar gre pri-

pisati želji staršev, da bi imeli moskega potomca. Vladna politika nadzora nad rojstvi je zelo stroga - družina naj bi imela enega samega otroka. Razmerje med novorojenci ženskega in moškega spola bi lahko pripeljalo do tega, da bi ob koncu stoletja na Kitajskem živelo kakih 70 milijonov samcev, je opozoril avtor članka, objavljenega v dnevniku China Farmer's Daily.

Rose in Liu sta povedala, da ne načrtujeta odprtja podobne klinike na Kitajskem, čeprav tam zanjo vlada precejšnje zanimanje. Poudarila sta, da uslug, ki jih nudi klinika, ni mogoče zlorabiti, kajti vsi se morajo strinjati s pravili, da morata biti partnerja poročena, imeti morata vsaj enega otroka in zeleti si morata otroka nasprotnega spola. Prav tako morata podpisati, da ne bosta zahtevala prekinitve nosečnosti, če zarodek ne bo želenega spola. Rose in Liu sta se povedala, da sta zavrnila prošnje več parov iz Londona, za katere sta menila, da ne bodo spoštovali omenjenih pravil. Dodala sta, da do zdaj niso umetno prekinili se nobene nosečnosti, spocete na kliniki. Opozarjata, da zaradi načrtovanih nosečnosti v Hongkongu ne bo porušeno ravnotežje med spoloma, tako pa naj bi bilo tudi na Kitajskem, če bi tam odprla kliniko. Pari, ki so zaprosili za poseg na londonski kliniki, imajo tri otroke istega spola, zato bi radi potomca drugega spola. Tudi v Hongkongu je položaj podoben.

Rose je povedal, da je procedura precej dolga, po enkratnem postopku je možnost takojšnje oploditve 1:5. Zato bi morale biti podobne klinike takorekoč na vsaki kitajski ulici. Ker bo Hongkong leta 1997 prišel pod kitajsko oblast, Rose in Liu upata, da bosta lahko s svojim delom nadaljevala. Če se bodo oblasti tudi v Hongkongu zavzemale za to, da bi imela vsaka družina le enega otroka, pa bosta morala zaradi etičnih načel kliniko zapreti. »Je v družbi, ki dovoljuje le enega otroka, sploh treba določati njegov spol?« je vprašal. »Dejstvo je, da bodo stari dojenčke se vedno lahko ubijali, če ne bodo pravega spola. Ko tega ne bo več, se bodo stvari obrnile na bolje.«

Jonathan Sprague / Reuter

FELJTON: SLOVENC V NOVEM SVETU (25)

Politični begunci

Piše:
Dr. Irene
Mislej

Od sredine leta 1947 so prihajale vedno večje skupine beguncev, za katere je Hladnik zbiral pomoč ter posredoval pri iskanju bivališč in služb. Lazarist Ladišlav Lenček, ki je po redovni poti prispel že leta 1946, mu je bil v oporo. Zupnik pri sv. Juliji, g. Ramon Figallo, pa mu je omogočil večji prostor, ki je bil primeren za zasilno bivališče in kjer je lahko delovala slovenska pisarna. Victor Martinez 50 je naslov, ki bo ostal v spominu vsem slovenskim beguncem.

Tam je nastalo Društvo Slovencev (1948), prvič se je pojavil tiskovni list Svobodna Slovenija - pod uredništvom Milosa Stareta. S prihodom g. Antona Oreharja je začela delovati dušnopastirska služba v tej skupnosti, skupaj pa je v Argentino prišlo 60 begunskih duhovnikov, ki so v glavnem dobili mesta po argentinskih skofijah. V kraju Adroque je precej let delovalo slovensko semenišče. Janez Hladnik in bogoslovec Janez Pekolj sta napisala in izdala slovensko-španski slovar (1948) kot pomoč pri jezikovni prilagoditvi novemu okolju. Prva leta nosijo značilen pečat zasilnih bivališč, iskanja zaposlitve ter prilaga-

janja načinu življenja, podnebnju in družbi, ki so bila vse prej kot podobna slovenskim.

V Koledarju Svobodne Slovenije za leto 1949 najdemo članek dr. Vinka Brumna (filozof in pedagog, Salovci pri Središču ob Dravi 1909 - Hurlingham, Argentina 1993) z bodrilnim naslovom »V Novem svetu - kvisku srca!« veliko stvarnih nasvetov v tako občutljivem trenutku. »Naprej glejmo, ne nazaj! Kar smo izgubili, smo izgubili, in ves jok in zalovanje nam tega več ne vrne... Vziveti se je treba. Dežela, ki nas je sprejela, pričakuje, da ji posvetimo vse sile, v korist njej, sebi in svojim... In stara domovina, ljubezen do lastnega naroda? Nihče nam ne more in ne sme iztrgati iz srca dragih spominov na snežne gore in vinske grčke, bele cerkvice na vrhovih, kosate gozdove in v zeleno tancico sadnega drevja zavite vasi, bistre potoke in deroče reke, z znojem in krvjo mnogih spomenikov prepojena polja! ... Kvisku srca, torej! Naprej kvisku glave, glejmo vedro in zaupanjem v prihodnost. Ne pozabimo, da je božja roka najbolj mila, kadar je sila največja.« Čez nekaj let so zrasli domovi, družinski in skupni,

razpršeni po širokem pasu okrog Buenos Airesa. Društva so nastajala sredi naselbin, povsod tam, kjer je stanovalo nekaj slovenskih družin. Velikokrat je slovenski duhovnik, ki je služboval v argentinski župniji, privabil rojake in tako je bila zagotovljena služba božja in solanje otrok. Skupni domovi danes pričajo o pridnem, požrtovalnem delu: Carapachay, San Martin, Ramos Mejia, San Justo, Berazategui, Slovenska vas v Lanusu in predvsem osrednja Slovenska hiša na ulici Ramon Falcon.

Na cvetno nedeljo 1954 so slovenski dušni pastirji naslovili na svoje rojake pismo, v katerem so predstavljali zamisel o nakupu »Slovenske hiše, ki naj bi bila naše versko, kulturno in prosvetno središče in kjer naj bi imeli zatočišče vsi, ki jim je mar verska in narodna bodočnost slovenske skupine v Argentini. Zacenjamo to akcijo slovenski dušni pastirji zato, da bo mogoče pri njej sodelovati vsakemu Slovincu, ki krščansko misli, neglede na to, kateremu društvu pripada. Poleg tega bo lastnina hiše, ki je cerkvena, najbolj zavarovana pred različnimi možnimi spremembami.« Msgr. Anton Orehar je nacrt za hi-

so naročil arhitektu Viktorju Sulčiću, toda pozneje so se zamislili o cerkvi, odprti na ulico, odpovedali. Celoten kompleks solskih dvoran, pisarn, dvorane in cerkve je delo arhitekta Marjana Eiletza. 25. novembra 1956 je skof dr. Gregorij Rožman na svojem drugem obisku blagoslovil časovno gradnjo in kapelo. Drugo fazo so odprli 7. maja 1967, pozneje pa se dodali sprednja solska stavba.

Tu delujejo osrednje slovenske organizacije, Slovenska kulturna akcija, uredništvo Svobodne Slovenije, Dušnopastirski urad, osnovna dopolnilna šola, srednjesolski tečaj in Zedinjena Slovenija - krovena organizacija, ki je nasledila prvotno Društvo Slovencev. V posameznih skupnih domovih pa so se druge osnovne dopolnilne sole, v Slovenski vasi pa so lazaristi izoblikovali se vrsto organizacij ob slovenskem domu, ki nosi ime po Janezu Hladniku: cerkev Marije kraljice angelov, Baragovo misijonišče, solski kompleks (vrtec, osnovna in srednje šola odprta tako slovenskim kot argentinskim otrokom), tiskarna Baraga, dom za ostarele sv. Vincencija in športni center. Zunaj velikega Buenos Airesa, pa so se Slovenci naselili se

v Mendozi pod visokimi Andi, v San Carlos de Bariloche ter v drugih manjših krajih. Povsod pa ohranjajo aktivno kulturno in versko življenje. Msgr. Anton Orehar je vodilo begunske skupnosti strnil v predgovoru publikacije ob blagoslovitvi Slovenske hiše leta 1967: »Varovati in dopolnjevati smo hoteli verske in narodne dobrine, kolikor smo jih prinesli s seboj, ter jih z leti pomnožiti. Vero je ogrožal verski indiferentizem izrecno laicistične družbe, čeprav pod krščanskim plaščem. Narodnost pa bi se izgubila v mednarodnem konglomeratu izselskega življenja, nanesenega iz vsega sveta. Krščanstvo nam narekuje in pomaga ohranjati oboje, za kar nam služi dokaz slovenska zgodovina.« Povojna slovenska skupnost političnih beguncev si je ustvarila svoj zaprt, poseben svet in znotraj tega vse institucije, ki so potrebne za zadovoljitev tako kulturnih kot vzgojnih, gospodarskih in verskih potreb. V tem duhu so zrasle mlade generacije, v ljubezni do slovenske in slovenske kulture ter oddaljeno od vodilnega političnega sistema v domovini.

Jutri: Slovenska misel

NEMČIJA / SEDEM MRTVIH IN 15 RANJENIH

Pokol na sodišču: po obsodbi vrgel bombo v dvorano

BONN - Do pokola je prislo na sodišču v mestecu Euskirchen v Westfaliji. 39-letni moski, ki mu je sodnik zavrnil priziv, je najprej z revolverjem ubil sodnika, nato pa se vrgel bombo v sodno dvorano. Obračun krvavega dogodka je tragicen: sedem oseb ubitih in petnajst ranjenih, med temi so stiri v smrtni nevarnosti.

Imena moskega policija ni objavila. Znano je le, da je bil star 39 let in je zivel v Euskirchnu, medtem ko niso potrdili vesti, da gre za priseljenca iz bivše Jugoslavije. Pred časom je bil obsojen na globo 7.200 mark zaradi trpinčenja svoje bivše prijateljice. Moski je vložil priziv, včeraj pa mu ga je sodnik zavrnil. Tedaj je moski potegnil iz zepa revolver in ustrelil proti sodniku, ki je bil na mestu mrtev. Se preden pa so mogli nastopiti varnostniki, je iz majhnega nahrbtnika povlekel bombo in jo odvrnil v dvorano. Nastala je silovita eksplozija, ki je razdejala dvorano in ubila šest ljudi, med njimi samomaga atentatorja, ki ga je zračni pritisk vrgel skozi okno na dvorišče. Mrtva sta bila tudi dva odvetnika ter atentatorjeva bivša prijateljica, ki je prisostvovala procesu. Med žrtvami je tudi en otrok.

Takoj po atentatu so se že vnele polemike zaradi pomanjkanja vsakršnih varnostnih ukrepov na sodišču.

Na sliki (telefoto AP) policijski agenti si ogledujejo truplo atentatorja.

VELIKA BRITANIJA / KOLIKO ŽENSK JE FREDERICK WEST UMORIL?

TRGOVINA / PO PREKLICU AMERIŠKEGA EMBARGA

V Indokini je izbruhnila vojna sladkih pijač

Coca-Cola in Pepsi v boju za ogromno tržišče

LICINIO GERMINI / ANSA

SINGAPUR - V Indokini se je vnela vojna med Coca-Colo in Pepsi, ki se bijeta za ogromno tržišče, vredno milijarde dolarjev.

Se zlasti je zagrizena bitka za Vietnam. Cilj je odzejati 73 milijonov ljudi. Sovražnosti je pričela Pepsi: samo nekaj ur po preklicu ameriškega embarga, 3. februarja, so njene steklenice brezplačno delili po vsem Hosiminhu, nekdanjem Saigonu. Naslednjega dne je državna televizija začela predvajati prvo Pepsijino reklamo, ki pokaže miss Vietnam 1994 najprej pri klavirju v elegantni narodni noši, nato pa v disku v osupljivo kratkem minikrilu. Reklamo predvajajo vsaj petkrat dnevno.

Coca-Cola skuša nadoknaditi izgubljen čas (čeprav je bilo njene steklenice - kot tudi Pepsijine - mogoče že prej dobiti na črnem trgu) in je v ta namen postavila pred

Hanojsko operno palaco velikanke balone v obliki steklenice. Pijačo so nato brezplačno delile prisotnim prikupne mlade Vietnamke. En teden po Pepsijini reklamni se je po televiziji končno pojavila se reklama za kokakolo: v popoldanski pripeki pripelje v Hosiminh velik rdeč tovornjak, natovljen z ledenimi steklenicami pijače in z napisom »Lepo je zopet biti tukaj«. Za boljši učinek je Coca-Cola nato se razdelila sedem ton in pol reklamnega materiala.

Direktorji obeh multinacionalnih družb so prepričani, da imata proizvoda ogromne možnosti v vsej Indokini, Vietnamu, Kambodži in Laosu (medtem ko je komunistični režim v Hanoju in Vientianu že zdavnaj na stečaj odprl vrata tržišča). »Zaradi vročega in vlažnega podnebja ter razmero-

ma mladega prebivalstva bi lahko ti kraji postali pravi raj za sladke brezalkoholne pijače,« je optimistično izjavil Andrew Angle, predstavnik Coca-Cole na Tajskem. Konkurenca med Coca-Colo in Pepsi je zagrizena tudi v Kambodži, kjer imata obe družbi 50 odstotkov tržišča vsaka, in v Laosu, kjer je Pepsi premagala nasprotnico in odprla svoj obrat že leta 1987. Obe družbi zelita spremeniti Vietnam, Laos in Kambodžo v nekakšne Filipine, eno glavnih svetovnih tržišč za ti dve pijači.

Racunajo, da se bo v Indokini poraba teh pijač v nekaj letih podvojila, upoštevati pa bodo morali tudi krajevno proizvodnjo tovrstnih pijač, saj so mnogi od tistih, ki so jim v preteklih tednih brezplačno ponudili kokakolo in pepsi, nedolžno izjavili, da so skoraj take kot domače kole.

NOVICE

Vrsta nesreč z avtobusi

NEW DELHI, LIMA, BOGOTA - V celnem trčenju med minibusom in tovornjakom v bližini mesta Cuttack v vzhodni Indiji je 22 potnikov umrlo, več pa je bilo ranjenih. Indijska tiskovna agencija je sporočila, da je večina žrtev žensk in otrok. Deset mrtvih in več ranjenih pa je obračun trčenja med avtobusoma na avtocesti blizu Lime. Nesrečo sta povzročili gosta megla in neprevidnost soferjev.

Devet oseb pa je umrlo v avtobusu v Bogoti, ki je eksplodiral zaradi okvare na motorju. Pet oseb je hudo ranjenih. Žrtve so povčini študenti.

Močan potres na Japonskem

TOKIO - V vzhodni in severni Japonski so včeraj zabeležili močan potresni sunek, ki pa ni povzročil žrtev niti škode. Epicenter sunka jakosti 5, 2 stopnje po Richterjevi lestvici je bil na dnu Pacifika, nedaleč od obale prefekture Ibaraki.

Ruska nabornika sta se razjezila: dva mrtva

MOSKVA - Dva ruska nabornika, ki opravljata vojaški rok na Kurilskem otočju, sta se naveličala nenehnih neslanih sal stajersih vojakov in sta dva kratko in malo ustrelila. Zatem sta se zaprla v sobano, kjer sta spala, in dobrih devet ur ključevala vsakemu poskusu, da bi ju aretirali. Medtem sta tudi sestrelila helikopter, ki je prihitel vojski na pomoč (na srečo so se vsi vojaki v helikopterju resili). Pokoncal ju je sele prihod posebnih vojskih enot.

Posmrtno »priznal« 21 umorov

WASHINGTON - V nedeljo je v zaporu v Pontiacu za posledicami aidsa umrl 41-letni Larry Eyler, ki je bil obsojen na smrt, ker je pred osmimi leti v Cikagu ubil 20-letnega fanta. Po njegovi smrti je njegova odvetnica Kathleen Zellner izpolnila njegovo poslednjo željo: izpovedala je, da je Eyler v razdobju od 1982 do 1984 v resnici ubil kar 21 ljudi.

»Pojedel sem jih, da bi postali del mene«

PORTAGE - Jeffrey Dahmer, znan po vzdevku »posast iz Milwaukeeja«, je včeraj v intervjuju za ameriško televizijsko mrežo NBC izjavil, da je pojedel nekatere od svojih 17 žrtev, ker je želel, da bi postale del njega. Poudaril je tudi, da ga je ljudožerstvo tudi spolno zadovoljevalo. Dahmer je bil 15-krat obsojen na dosmrtno ječo, svoje dneve pa preživlja v zaporu Columbia v Wisconsinu.

V Iranu »obglavili« Herkulesa

TEHERAN - Neznani tatovi so včeraj obglavili kip Herkulesa, ki stoji na prostem v kraju Bisofun, kakih 500 km od Teherana, in mu odnesli glavo. Kip, visok polmetra, so odkrili leta 1958. Izlesali so ga v drugem stoletju pred Kristusom in spada med redke primerke selucidske kulture. Selucidi so bili pripadniki grške dinastije, ki se je za casa imperija Aleksandra Velikega naselila v Iranu.

V »hiši smrti« našli že deveto truplo

LONDON - Ali bo Frederick West, 52-letni zidar iz Gloucestra, ostal v britanski zgodovini kot najbolj okruten morilec vseh časov? V vrstni hišici na stevilki 24 v Cromwellovi ulici je včeraj prislo na dan se eno truplo, deveto. Skrito je bilo pod podom v kleti, posmrtno ostanke pa bo bolj težko identificirati. Policija medtem se vedno isče tako na vrtu kot v zidovih hiše se druga trupla, londonski bookmakerji pa že sprejemajo stave o številu žrtev zidarja Westa, ki je že dva tedna v zaporu. Nekateri

casopiši pišejo, da jih je bilo prav gotovo več kot dvanajst, drugi pa pridejo celo do številke 20.

Kot je znano, so bile vse Westove žrtve ženske, med njimi so bile po vsej verjetnosti tudi njegova prva žena in tri hčerke. Za zdaj so identificirali truplo samo ene od njih, Heather, ki je bila stara 10 let, izginili pa sta tudi Charmaine, 12 let, in eno leto mlajša sestra Jane.

Na sliki: policist nosi iz »hiše smrti« posmrtno ostanke devete žrtve, ki so jo odkrili včeraj (telefoto AP)

ZDA / IZID ANKETE O ZDRAVJU

Američani si zaslužijo komaj zadostno oceno

WASHINGTON - Iz nedavne ankete o zdravju Americanov izhaja, da jih je dve tretjini debelih, ena četrtna pa jih kadi. Obenem se je izkazalo, da si tri certine Americanov v avtu priveže varnostni pas, prav toliko pa jih redno telovadi.

V primerjavi s preteklostjo je opazen majhen napredek, je danes ob objavi izidov raziskave v Washingtonu priznala direktorica ministrstva za zdravstvo Joycelyn Elders. Pristavila pa je, da si Američani zaslužijo komaj zadostno oceno za svoje življenjske oziroma zdravstvene navade.

Letno raziskavo je izvedla revija Prevention. Iz nje jasno izhaja, koliko je se treba storiti, predvsem na področju preprečitve. Raziskava, ki jo je izvedel princetonški zavod Survey Research Associates, je

pokazala, da 73 odstotkov avtomobilistov uporablja varnostne pasove, medtem ko si jih je pred desetimi leti privezalo samo 19 odstotkov. Dve tretjini odraslih nad 25 letom je predebelih, k debelosti pa težijo predvsem moski. Med intervjuvanimi je 78 odstotkov oseb izjavilo, da se ukvarja s športom, samo 40 odstotkov pa jih redno vadi vsaj trikrat tedensko. Ženske vadijo manj kot moski. Samo tretjina jih je izjavila, da redno in intenzivno trenira. Ženske so poleg tega bolj stresirane od moskih.

V primerjavi s preteklostjo se Američani izogibajo maščob in alkohola, katerega poraba je dosegla zgodovinski minimum, saj 44 odstotkov intervjuvanih trdi, da sploh ne pije alkoholnih pijač, stevilo kadilcev pa je ostalo nespremenjeno.

ATENE / DANES POGREB IGRALKE IN MINISTRICE

Zadnji pozdrav Melini

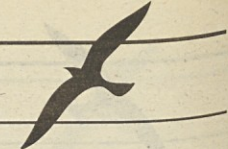

ATENE - Na tisoče in tisoče Atencev se je tudi včeraj poslovilo od Meline Mercuri, igralka in ministrice za kulturo, ki je umrla, stara 72 let, v nedeljo v New Yorku zaradi raka. Pred majhno stolnico v starih Atenah so bile tudi včeraj nepregledne vrste ljudi, marsikdo je imel v roki rožo ali mimozo za zadnji dar ženski, ki je postala že »simbol grškega ponosa«, kot je dejal

premier Papandreu, ko je včeraj obiskal Melininega moža, režiserja Julesa Dassina.

Stirje dnevi zalovanja, ki so jih proglasili v Atenah, se bodo zaključili danes, ko bo slovesen pogreb.

Na sliki: ogromna množica je spremljala sprevod, ki je ponesel posmrtno ostanke Meline Mercuri v atensko stolnico (telefoto AP).

NOVICE

»Žena leta« Edith Klestil se počuti »počeščena«

DUNAJ - Edith Klestil, soproga avstrijskega zveznega predsednika Thomasa Klestila, s katerim od začetka leta dalje pa ne živi več v predsedniški vili, je v prvi reakciji na svojo izvolitev za »Ženo leta 1994« izjavila, »da se počuti počeščena« ter da je vesela izpricane ženske solidarnosti s strani avstrijskih novinark. V intervjuju za avstrijski radio je se dodala, da se slej ko prej počuti kot »Gospa Klestil« ter da bo to tudi ostala.

Ruski koncern Gasprom se ne bo udeležil pri ÖMV

DUNAJ - Vodilni ruski koncern na področju plinske energetike GASPROM se ne bo udeležil pri avstrijski, državno kontrolirani ÖMV (Avstrijska uprava mineralnega olja). Medtem ko poslovodstvo ÖMV vse do zdaj navaja rusko podjetje kot enega najresnejših (ali najbolj zazeljenih) partnerjev za 20 odstotno udeležbo, je vodstvo GASPROM v Moskvi pretekli teden dalo vedeti, da ima v načrtu udeležbe pri drugih srednje- in vzhodnoevropskih energetskih podjetjih, med drugim pri vodilnem finskem naftnem koncernu Neste Oy in pri slovaški plinski družbi SEY.

Kljub recesiji - avstrijski Philips stopnjeval promet

DUNAJ - Avstrijska hčer mednarodnega koncerna Philips je v letu 1993 stopnjevala svoj promet za 4 odstotke na 18,3 milijarde silingov. Poslovodstvo poudarja, da so narasli predvsem izvozi. S tem je podjetje premostilo izgube 1992. leta, ko je kratkoročno strmoglavilo v rdeče številke (izgube v višini 250 milijonov silingov). Zaradi gospodarskih težav je avstrijski Philips v lanskem letu pri dunajski postojanki svoje osebje zmanjšal za 340 na 7080 uslužbenec, medtem, ko je postojanka v Celovcu bila okrepljena z dodatnim osebjem. Za tekoče leto Philips - glede na napovedano stabilizacijo gospodarstva - računa izboljšanjem domačih poslov in zlasti z nadaljnjim naraščanjem izvozov.

Avstrijski izvozi v Italijo so močno nazadovali

DUNAJ/RIM - Avstrijski izvozi v Italijo so v preteklem letu močno nazadovali. Glavni razlogi so bili recesija ter znižanje vrednosti lire. Izvozi avstrijskih proizvodov v sosednjo Italijo so zato utrpeli nazadovanje za 14 odstotkov. Najbolj prizadeti so proizvodi kot les in papir. Uvozi iz Italije v Avstrijo so medtem nazadovali le za 0,6 odstotkov. Avstrijskim izvozom v višini 36,9 milijard silingov prednjacijo italijanski uvozi v Avstrijo v višini 51,2 milijardi silingov.

Lauda izgubil partnerja

DUNAJ - Sef turistične agencije ITAS Basile Varvaressos, dolgoletni partner avstrijske zasebne letalske družbe Lauda Air, hoče ukiniti svojo udeležbo pri podjetju Lauda Air ter svoje deleže (26 odstotkov) prodati. Ker je Varvaressosov tudi družabnik pri nemški, s katero ima tudi Lauda Air kooperacijsko pogodbo, bi izstop sefa ITAS imel posledice tudi za Austrian Airlines (AUA).

AVSTRIJA - EVROPSKA UNIJA / PRISTOP

Zamuda zaradi krize znotraj Evropske unije?

Vranitzky in Mock optimistična glede termina 1.1.1995

BRUSELJ - Avstrijski »vozni red« v Evropsko unijo je kljub uspešni sklenitvi pristopnih pogajanj v Bruslju spet v nevarnosti. Razlog je težka notranja kriza v sami uniji, ki je nastala po neuspešnih pristopnih pogajanjih z Norveško ter pri določanju nove zaporne minoritete, ki bo potrebna zaradi razširitve unije na 15 ali 16 držav-članic.

Avstrijski zvezni kancler Vranitzky kot tudi zunanji minister Mock - slednji se od torka na prejšnji dan na sedežu Evropske unije, da bi potrdil sporazum, ki je pretekli teden bil dosežen med Avstrijo in EU glede pristopnih pogojev za polnopravno članstvo Avstrije v EU - sta kljub

Zunanji minister Mock in ambasador pri EU Scheich.

težki krizi optimistična, da bo Avstrija lahko pristopila s 1. 1. leta 1995.

Tudi če izjava o doseženemu sporazumu v četrtek (10. marca) ne bo

posredovana Evropskemu parlamentu za nadaljnjo obravnavo, ostaja se dosti časa, da se zadeva

kljub temu pravočasno zaključi, sta dejala avstrijski zunanji minister Mock in avstrijski ambasador pri Evropski uniji v Bruslju Scheich.

Kot smo že poročali, predvidevajo avstrijski terminski načrti konec maja sprejem zakona o spremembi ustave, ki ga naj bi potem potrdilo avstrijsko prebivalstvo na referendumom (predvidoma 19. junija letos).

V primeru pozitivnega izida bi se potem začel ratifikacijski proces, ki naj bi bil zaključen do najkasneje konec leta.

V drugi polovici leta 1994 pa bi morali tudi vsi parlamenti držav članic Evropske unije potrditi dosežen sporazum o pristopu Avstrije k Evropski skupnosti. (I.L.)

Enotna lista računa s 4200 glasovi

CELOVEC - Glavni kandidati Enotne liste pri nedeljskih deželnozborskih volitvah na Koroškem, Andrej Wakounig, Ingrid Zablatnik in Hanzi Mikel, so na včerajšnji tiskovni konferenci izrazili optimizem, da bo EL dosegla svoj cilj in zbrala 4200 glasov. EL sicer nima možnosti za osvojitve sedeza, zato je glavni namen kandidature opozoriti javnost na potrebo po manjšinskem zastopstvu v deželnem zboru. »Vsak glas za EL, bo glas za zajamčen manjšinski mandat v deželnem zboru«, je dejal Wakounig.

KOROŠKA / V SPOMIN NA PADLE BORCE POD ARIHOVO PEČJO

Nad 600 pohodnikov iz treh držav

Koča Slovenskega planinskega društva na Bleščeči planini je bila dobro obiskana.

CELOVEC - 25. februarja leta 1945 so nemški policiji in njeni domaci sodelavci pobili v bunkerju pod Arihovo pečjo pri Sentjakobu v Rožu na Koroškem devet partizanov in jih potem zagrebili na produ reke Drave.

V spomin na ta zločin prirejajo Slovensko planinsko društvo Celovec, Slovenska športna zveza in Slovensko prosvetno društvo »Roz« vsako leto zimski pohod na Arihovo peč.

Letošnji, že šestnajsti, je bil preteklo nedeljo in se ga je udeležilo nad 600 pohodnikov s Koroške,

Slovenije in Italije. Se posebej močna je tokrat bila udeležba iz Slovenije, predvsem iz Kranja, Celja in Sežane.

Start je bil v dolini pri Polancu na Hodnini (Karin) pri Sentjakobu, cilj pa slovenska planinska koca na Blesceci planini pod Kepo.

V spomin na znanega slovenskokoroškega alpinista Marjana Certova, ki se je lani maja smrtno ponesrečil na Velikem Kleku, so družina pokojnega in zastopniki Slovenskega planinskega društva iz Celovca obesili v koči njegovo sliko.

KOROŠKA / OBČNI ZBOR ZVEZE KOROŠKIH PARTIZANOV

Proti poskusom omalovaževanja antifašističnega boja na Koroškem

Janez Wutte-Luc ponovni izvoljen za predsednika - Pomladitev struktur ZKP

CELOVEC - Petnajsti občni zbor Zveze koroških partizanov (ZKP) preteklo soboto v Celovcu, je potekal v znamenju dveh tezisc: to sta bila posodobitev delovanja zveze in pomladitev njenih struktur na eni strani in odločna zavrnitev poskusov omalovaževanja partizanstva in njegovih zaslug za osvoboditev slovenskega naroda na drugi strani.

Predsednik Janez Wutte-Luc, ki je ponovno bil izvoljen za predsednika, je kritiziral predvsem avstrijsko vojsko, ki na proslavah v spomin antifasističnemu boju noče sodelovati, obratno pa je reden gost pri prireditvah, ki so bolj ali manj povezane s tradicijami nacistične vojske.

Občnemu zboru Zveze koroških partizanov v Celovcu so prisostvovali tudi gostje tako z Avstrije kot tudi Slovenije.

Zastopniki borčevskih organizacij Slovenije z generalom Ivanom Dolničarjem na čelu so opozorili na poskuse kriminaliziranja partizanstva v Sloveniji ter na prizade-

vanja, da bi borčevsko zakonodajo v Sloveniji prikrojili mednarodnim veteranskim standardom.

Pozdravne besede so spregovorili še predsednik Zveze slovenskih or-

ganizacij na Koroškem Marjan Sturm, državni sekretar za borčevske zadeve Janko Stusek, zastopnik avstrijskega socialnega ministra Kurt Wegscheider, pozdrave

pa so poslali predsednik Slovenije Milan Kučan, državna sekretarja Anka Osterman in Peter Vencelj, ter avstrijska poslanka ZelenihTerezija Stojšić. (F.W.)

KOROŠKA / MEDIJI

Medijska družba za ustanovitev zasebnega radia

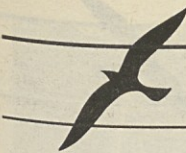
Več slovenskih organizacij sodeluje

CELOVEC - V okviru pogovora med visoko delegacijo RTV Slovenija na čelu z generalnim direktorjem Zarkom Petanom in predstavniki kulturnih in političnih organizacij koroških Slovencev o možnostih boljše medijske oskrbe koroških Slovencev s slovenskimi televizijskimi in radijskimi programi v torku v Celovcu, je podpredsednik NSKS Marjan Pipp uradno potrdil ustanovitev slovenske medijske družbe.

Novo ustanovljeno družbo sestavljajo Zveza slovenskih Zadrug na Koroškem, Narodni svet koroških Slovencev, Krščanska kulturna zveza, Enotna lista

in Slovenska gospodarska zveza. Družba se bo - tako poslovodja družbe Pipp v pogovoru za »Republiko« - potegovala za privatno radijsko frekvenco, »ce vprašanje radijske oskrbe koroških Slovencev ne bo zadovoljivo rešeno na javnopravni osnovi«.

Kot smo poročali, so predstavniki RTV Slovenija na pogovoru zagotovili, da se bodo v pogovorih z ORF zavzeli za boljšo vidnost in slišnost televizijskih programov RTV Slovenija na Koroškem, podprli pa bodo tudi zahtevo po razširitvi televizijskih in radijskih oddaj v slovenskem jeziku ORF. (I.L.)

BO VLADA ZAMRZNILA PLAČE?

LJUBLJANA - Čeprav sindikati opozarjajo, da naj bi vlada že na današnji seji obravnavala tako imenovani zakon o administrativnem urejanju plač, se to po trditvah ministrice za delo, družino in socialne zadeve **Jozice Puhar** danes še ne bo zgodilo. Res pa je, da je vlada paket štirih zakonov, ki naj bi vplivali na to, da plače v naslednjem letu ne bi usle iz proračunskih okvirjev, že poslala v medstrankarsko usklajevanje je poslancem državnega zbora. Po besedah ministrice Jozice Puhar odgovore strank na predložene zakone pričakujejo danes, vlada pa naj bi medstrankarsko usklajene predloge zakonov predvidoma obravnavala na svoji prihodnji seji.

V predlogu zakona o načinu in pogojih izplačevanja plač, kot se zakonu, ki naj bi »omejeval« plače uradno reče, je glavni cilj vlade zadržati plače na ravneh, dogovorjenih s kolektivno pogodbo oziroma doseči, da bi pravne osebe, ki so ekonomsko sposobne izplačevati višje plače, prispevale delež za spodbujanje zaposlovanja. Vlada ocenjuje, da nadaljnje povečanje plač od sedanjih stopnji brezposelnosti ogroža izvajanje zacrtane ekonomske in socialne politike. Zakon naj bi temeljil na načelu solidarnosti vseh zaposlenih v podjetjih, ki poslujejo z družbenimi ali državnimi sredstvi in prejemajo višje plače od dogovorjenih, z nezaposlenimi, ki čakajo na zaposlitev. Zakon ne bi veljal za pravne osebe, za katere velja zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokal-

O plačah danes še ne bodo razpravljali

Sindikati bodo o socialnem sporazumu odločali danes

nih skupnosti. Tako zbrana sredstva naj bi se zbirala na posebnem računu ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in se v skladu s predpisi namenjala za kadrovske prestrukturiranje in pospeševanje zaposlovanja. Neusklajeni predlog zakona predvideva kazni v višini 500 tisoč tolarjev za pravne osebe, ki ne bi vplačale sredstev v solidarnostni sklad. Vlada je v svojem predlogu zapisala, da naj bi zakon veljal za izplačila plač od prvega aprila naprej.

Poleg predloga zakona o načinu in pogojih izplačevanja plač je ministrstvo za delo v medstrankarsko usklajevanje poslalo tudi predlog zakona o določitvi visine invalidskih prejemkov ter predlog zakona o usklajevanju denarnih nadomestil za čas porodniškega dopusta, odsotnosti z dela, denarnih nadomestil za primer brezposelnosti, pokojnin in zajamcena plača. Nasteti denarni prejemki naj bi se po predlogu usklajevali na tri mesece, če bi v tem obdobju rast cen preseгла 3 odstotke. Uskladitev bi znašala 70 odstotkov ugotovljene razlike nad 3 odstotki. Četrty predlog ministrstva za delo je predlog zakona o pogojih za refundiranje prispevkov, ki jih plačujejo delodajalci za socialno zavarovanje. Vlada predlaga, da bi delodajalcem povrnili prispevke, ki gredo v njihovo breme, se pravi za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za obvezno zdravstveno zavarovanje in za zavarovanje za primer brezposelnosti, s katerimi bi delodajalce razbremenili za 23, 2 odstotka.

Mija Gacnik

Jozica Puhar: Ministrstvo za delo je pripravilo paket štirih zakonov (Foto: J. S./B+D)

Predloga zakona o plačah sindikati ne podpirajo

LJUBLJANA - »Očitno je, da državo redno grabi želja po zamrznitvi plač, saj nam zdaj napoveduje že devetnajsto zamrznitev. Administrativno poseganje v plače se je v preteklosti izkazalo za neuspešno, zato ravnanja vlade ne podpiramo.« so bile uvodne besede predsednika Svobodnih sindikatov Slovenije **Dusana Semolice** na včerajšnji novinarski konferenci. Sindikalisti namreč menijo, da bo tak zakon prizadel predvsem gospodarstvo, ki je že tako v nezavidljivem položaju, negospodarstvo, katerega partner je tudi vlada, pa jo bo odneslo precej bolj.

Včeraj je bilo slišati očitke, da so sindikati sami krivi za takšno stanje, saj so predolgo zavlačevali s podpisom nove kolektivne pogodbe.

Semolič je povedal, da se bodo po mukotrpnih pogajanjih danes spet sestali sindikati in končno uskladili temelje za podpis splošne kolektivne pogodbe

za gospodarstvo in socialnega sporazuma. ZSSS se vedno vztraja pri znesku 35.500 tolarjev, ki je izhodišče za prvi tarifni razred bruto. Sele za tem naj bi se pogajali z vlado in Gospodarsko zbornico Slovenije, med katerima pa naj bi, kot je slišati, tudi prihajalo do razhajanj glede zmanjševanja javne porabe.

Za mnenje smo vprašali **Alenka Orel**, sekretarko Konfederacije Neodvisnosti, ki se je strinjala, da del krivde za nepodpisano kolektivno pogodbo nosijo sindikati, obenem pa je obsodila neustupnost vlade pri urejanju tako obcutljivega dela makroekonomske politike, kot so plače. Predsednik Pergama **Dusan Rebolj** je zelo nezadovoljen s potezo vlade, saj je po njegovih podatkih pred lanskoletno zamrznitvijo prihajalo do mrzličnega povečevanja plač, vsaj ena petina mase za plače pa naj bi se povečala, čeprav za to ni bilo nikakršne osnove.

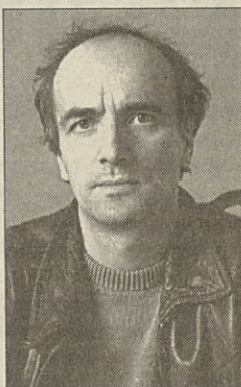
Tjasa Slokar

Janša bo ministrica za delo?

VLADO MIHELJAK

»Nikoli se ne vdam pred bojem«

Janez Janša

Da je naš vojskovodja neustrašen in pokončen, nihče ne dvomi. Problem je le v tem, da je v svoji ognjevitosti borbi proti korupciji, starim strukturam, bivšim komunistom itd. spregledal, da se je ključni boj medtem že odigral.

Tega pa prav tako niso opazili pošteno in pokončni novinarji, ker jim je pozornost odtegnila borba za novo stanovsko nagrado. Kot smo prejšnji teden videli, so si ponosno ploskali, si navdušeno laskali in se posteno nagradili. Vse lepo in prav. Le da ni jasno, zakaj so si izmislili ravno Jurčičevo nagrado. Jurčič je bil Freigeist in kot tak kajpak blizu udobomafiji kot vojaski iniciativi. Če kdo v to dvomi, naj prebere Kozlovsko sodbo v Višnji Gori, pa bo videl, kako komaj prikrito izkazuje simpatije starim strukturam (na primer Lukežu Drnulji in Liscu) ter pritiska na neodvisnost visnjanskega sodišča. Bi bil že kakšen drug Josip ali morda celo Josif bolj ustrezen. Poleg tega pa so ravno udobno nastanjeni in azurno informirani novinarji najbolj krivi, da sedaj veliki vojskovodja prestaja udarec za udarcem. Ključni problem je v tem, da niso bili usklajeni z zaznavnimi značilnostmi in zmogljivostmi volilnega telesa slavnega vojskovodje. Če samo malo prisluhnemo navdušenim klicem ljudstva, ki našega vojskovodjo spremlja povsod, se na sodišče, in če vsaj na hitro analiziramo sporočilni slog in vsebino različnih pisem bralcev v slovenskih časopisih, vidimo, da ljudje cenijo našega drugega vojskovodjo zato, ker je prepričan in pokončen človek, ki se ni pustil zmesti z demokratičnimi publicami in natančno ve, da je v formalnem postopku demokracije preveč zank, ki jih lahko nastavlja stare strukture, in da v demokraciji preprosto ni več jasno, kdo je dedič starih struktur, kdo bivši komunist, kdo na pravi in kdo na napačni strani, ce so vse strani legitimne itd. Skratka, ljudje cenijo - in to znajo povedati s prirčno avtoritarnim ljudskim jezikom - da se je edino naš vojskovodja bil pripravljen upreti skušnjavi demokracije. Ljudje torej cenijo predvsem njegovo odločnost in korajžjo, da se vedno, ko se demokracija postavi na pot pravici, odloči za slednjo in da je za to pripravljen uporabiti vsa sredstva. Njegovi novinarji pa, kot da tega ne dojemajo, nenehno zmanjšujejo njegove prave kvalitete in ga hočejo predstaviti v popolnoma drugačni podobi, kot mehkega, tankočutnega demokrata, ki se boji udariti po mizi, ko demokratični red onemogoča pravico. Se več, iz njihovega pisanja malodane sledi, da slavni vojskovodja hodi spat z medvedkom in popoldne na dvorišču z otroki »na tri« skače gumitvist.

Predvsem v takšni protislovni promociji tici ključni razlog za vse bolj nacesto karizmo slavnega in neustrasnega vojskovodje. Vse spekulacije o veliki zaroti, v kateri naj bi premier odigral naslovno vlogo Brutusa, ki v velikem finalu nemocnemu in nezascitenemu Cezarju zabode brdiko bodalo globoko v drobce, so sad paranoidnih projekcij. Nič takega se ni zgodilo in resnična ozadja velike politike so praviloma veliko bolj banalna, kot si majhni mozoljci predstavljajo. Premier je po trmoglavih akcijah eldesovskih poslancev proti obrambnemu tolarju pač presodil, da mu več prinese paktiranje z lastno stranko (obenem pa se nekaj prihrani), zato se je proti svoji volji znašel v položaju, ki ga je vsaj za trenutek razbremenil fobije, in je obrambnemu ministru zažugal, da lahko gre kar domov. Vse ostalo se je potem odvijalo z lastno silo in dinamiko. Vlada je v protokolarnem sporu med vrhovnim poveljnikom in obrambnim ministrom arbitriral v korist prvega in dala jasno vedeti, da se je zgodba o višini obrambnega tolarja končala s Kopačevim manevrom v parlamentu, krščanski demokrati so dali nedvoumno in jasno vedeti, da jim še na misel ne pride, da bi zaradi Janše izstopili iz koalicije, ki jih ob vse bolj dominantni SLS ohranja nad gladno desne hemisfere. Kaj pa sam minister? Potem ko ga je - kljub vsestranski podpori in pomoči novinarke Hrenove - sesul se Kopač na televiziji, mu je ostalo samo to, da odstopi ali pa se ugrizne v jezik. Pa se je raje ugriznil v jezik in v utehi napisal premieru pismo v maniri uzaljene pubertetnice. No, ker nesreče vedno pridejo v paketu, se je tudi največji pojovni manever našega slavnega vojskovodje - proces v orožarski aferi - začel obracati proti njemu. Samo najbolj pozabljivi bodo po Kosirjevih priznanjih sli preverjat izjave, ki jih je minister dajal o tem, kdaj je bil kdo obveščen in od koga...

Donedavna moč našega slavnega vojskovodje je temeljila na uspelem srečanju fobičnega in paranoidega momenta. Vsak psiholog ali psihiater vam bo potrdil, da so takšne zveze najbolj stabilne. A ko je fobični moment (kajpak proti svoji volji) razpadel, so se kot domine podrele vse opornice njegove moči. No, zgodba pa s tem se ni končala, saj bo ravno novo neravnovesje fobije in paranoje dalo slednji nove razsežnosti oziroma jo bo se utrdilo.

Ce ze koncuemo s kliniko, potem velja povedati tudi to, da je (najbrž) simbolna degradacija slavnega vojskovodje v ministrico za delo ali celo ministrico brez dela tipična reakcija podrejene strani (SKD) v avtoritarnem razmerju, ko avtoriteta nemočno obvisi obešena za noge.

ZDRAVSTVO / INŠPEKCIJE SDK

V Kliničnem centru ne bo »afere«

Do konca leta naj bi uredili finančno poslovanje

LJUBLJANA - Kot je znano, se je Klinični center, naša srednja vrhunska zdravstvena ustanova, znašel v »primezu« inšpekcijskega pregleda zaključnega računa za leto 1992, ki ga je pred kratkim opravila Služba družbenega knjigovodstva. Ugotovila je, da je bil glavni vzrok za izgubo v predlanskem letu nepravilen način financiranja, ki se je lani že bistveno popravilo, saj je KC to leto zaključil s pozitivnim stanjem. O tem, kaj nameravajo storiti, so se vodilni KC pogovarjali s predstavniki ministrstva za zdravstvo. Kot nam je povedal državni sekretar za bolnišnice in zdraviliško dejavnost prim. dr. Janez Zajec, vodstvo KC

zagotavlja, da že ustrezno ukrepa in da bo najpozneje do konca leta vse urejeno tako, kot je treba. Ali mu to uspeva, se bo verjetno pokazalo že sredi poletja, v času polletnih obračunov, ki jih preverja posebna komisija.

Inšpekcija SDK pa ni obiskala samo Kliničnega centra, temveč tudi Onkološki institut in Zavod za varovanje zdravja v Ljubljani, bolnišnice v Slovenj Gradcu, Kopru, Sempetru pri Novi Gorici, na Jesenicah, v Novem mestu, Celju in Topolšici ter zdravstvene domove za študente v Ljubljani, Domžalah, Piranu in Mozirju. Na zdravstvenem ministrstvu so se doslej sestali samo z vodstvom Kliničnega centra, z drugimi pa se nameravajo kmalu. »Vsem je skupno to,« pravi prim. dr. Zajec, »da proti nikomur

ni bila vložena kazenska prijava. Pri nekaterih inšpekciji ni ugotovila nič skrb vzbujajočega, v glavnem pa imajo bolnišnice težave zaradi nepravilnega financiranja in neustrezne organizacije računovodsko-finančne službe.« »Aferice ali afere zaradi Kliničnega centra, v naše zadovoljstvo, ne bo,« dodaja državni sekretar. Ne bi pa bilo slabo prisluhniti ugotovitvi SDK, da »zdravstvena stroka se ni doumela pomena dokumentacijske discipline in sprejela dejstva, da morajo biti oprema, drobni inventar in material trdno pod fizično in dokumentacijsko zascito«. Povedano drugače: stroka bi morala biti manj zagledana sama vase in ne bi smela podcenjevati finančno-računovodskih poslov.

Katarina Novak

PLAČE DIREKTORJEV / POSVET

Delavce je treba motivirati

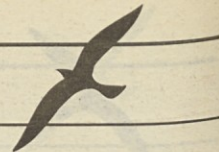
Podjetja z razvitim motivacijskim sistemom imajo na trgu prednost

PORTOROŽ - Včeraj se je v Bernardinu končal dvodnevni posvet z naslovom Vrednotenje dela - plače poslovođnih delavcev, ki sta ga pripravila Društvo za vrednotenje dela in društvo Manager. Janez Zeni, predsednik Društva za vrednotenje dela, je povedal, da je osnovni cilj 45 udeležencev seminarja poiskati čim bolj stimulativna merila za vse vrste poslovođnih delavcev, kar pomeni, da bi plače postale v celoti odvisne od njihovega dela. Seveda so se organizatorji dobro zavedali, da bo težko oblikovati izhodišča brez primernih zgledov iz tujine. Zato so lastna spoznanja primerjali s francoskimi plačilnimi sistemi, kamor so politiki vrata zaprta. Bruto plače v tej državi objavljajo javno in čim višje so, večje spoštovanje uživa

imetnik. Po Zenijevih besedah so se udeleženci strinjali o tem, da se bo reklo Pri nas vsi kradejo iz uporabe umaknili šele takrat, ko se bodo uredili lastniški odnosi v podjetjih. Pred tem pa vanje ne bi smela posegati nič država, je povedal Zeni.

Vsekakor je prav, da začne v širo družbeno zavest prodirati novo izrazoslovje. V zasebnih podjetjih imajo osnovne plače solidno strokovno podlago, ki je pomemben spodbujevalec za vse, ne le za vodstvene delavce. Brez zavisti bo treba gledati na uveljavljanje bonusov, pozabljati pa se ne bo smelo na se en bistven dejavnik - motivacijski sistem za vse delavce. Podjetja, ki imajo tak sistem razvit, imajo tudi avtomatično konkurenčno prednost na trgu.

Andrej Znidarsic

GLEDALIŠČE / SHAKESPEARE V GLEDALIŠČIH SREDNJE EVROPE

Predstavitev kot potujoča razstava

LJUBLJANA - V imenu Mednarodne zveze umetniških knjižnic in muzejev (SIBMAS) je dr. Oskar Pausch nočoj v Slovenskem filmskem in gledališkem muzeju odprl razstavo 'Shakespeare v gledališčih srednje Evrope med obema vojnama' - »represenzativni plod sodelovanja srednjeevropskih centrov za proučevanje gledališča in filma iz osmih držav« (Avstrije, Češke, Hrvaske, Madzarske, Nemčije, Slovaske, Slovenije in nemško govoreče Svice), katere pripravo in postavitve je usklajevala Ljubljana.

Njen namen je, po be-

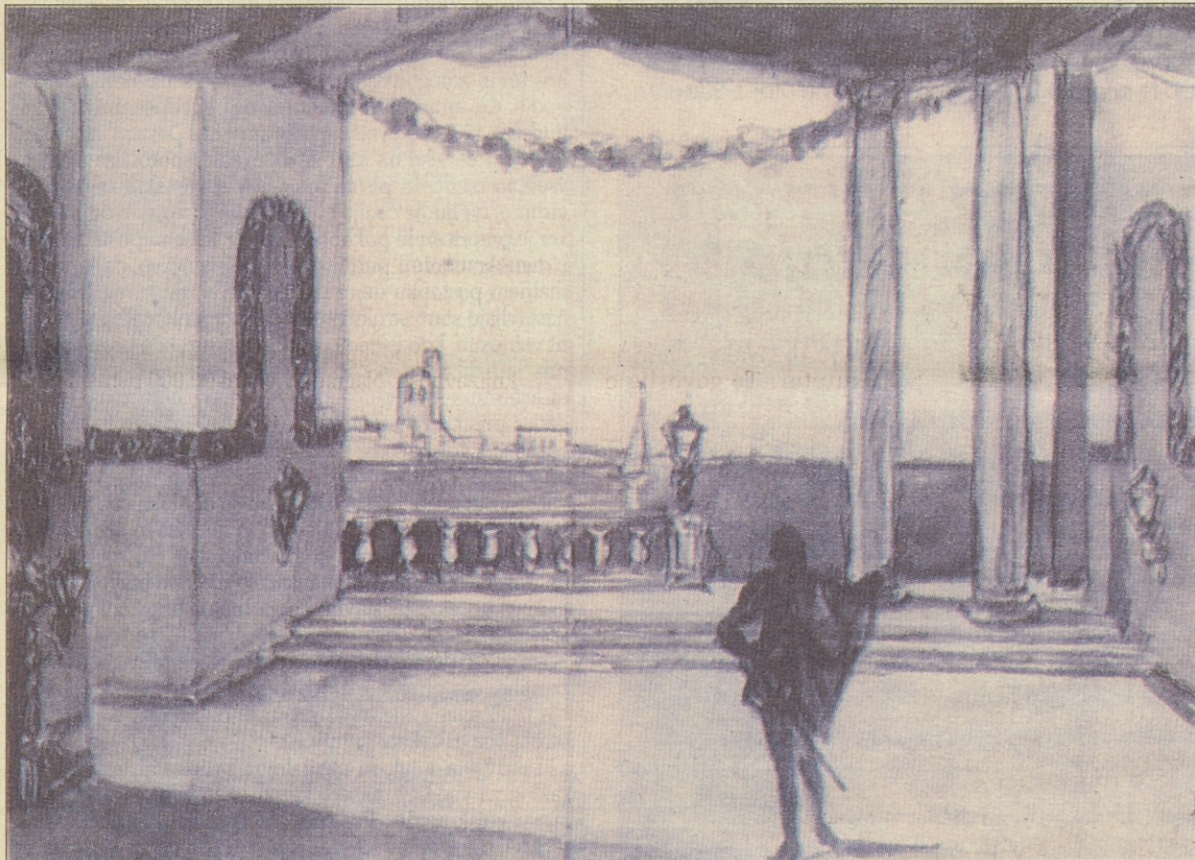
sedah dr. Pauscha, »prispevati k boljšemu razumevanju v srednjeevropskem prostoru«. Korenine te prireditve segajo v jesen leta 1990, ko so muzealci iz srednjeevropskih muzejev na Dunaju pod okriljem mednarodne strokovne organizacije SIBMAS (Société Internationale des Bibliothèques et des Musées des Arts du Spectacle) ustanovili gledališko delovno skupnost oziroma skupni Srednjeevropski center. Dogovorili so se, da si bodo med centri izmenjevali informacije, metode tehnik dokumentiranja, razstave, pa tudi pripravljali redna le-

tna srečanja. Ta so bila do sedaj v Bratislavi, Ljubljani in Budimpešti.

Doslej sta največ razstav izmenjala Dunaj in Bratislava. Dokumentarna predstavitev Shakespeara, ki je potujoča razstava, je prvi plod sodelovanja večine srednjeevropskih muzejev umetnosti iz osmih držav. Za zahtevno in odlično opravljeno koordinativno ter animacijsko delo se je dr. Pausch posebej zahvalil Francki Slivnik in Stefanu Vervarju iz Slovenskega filmskega in gledališkega muzeja.

Na otvoritvi smo slišali, da izbira tega angleskega dramatika, pa tudi

obdobje, v katerem so dokumentirane, analizirane in prikazane postavitve njegovih del v omenjenih mestih, ni naključno. V času med obema vojnama je bilo identiteto srednje Evrope najlažje zaznati, je poudaril Bojan Kavčič. Dr. Pausch se je navezal z mislijo, da je bil to prelomni čas, ki je dal poleta nacionalnim kulturam. Svez veter je bilo čutiti v vseh srednjeevropskih središčih, se posebej v njihovih ne več konservativnih, ampak reformiranih in razvijajočih se gledališčih, v katerih je imelo uprizarjanje Shakespeara veliko tezo. (STA)

Mnogo hrupa za nič, Ljubljana 1927

IZ TUJIH GLEDALIŠČ

Britanska politična drama

Zimsko sezono 1993/94 je gledališki London začel v znamenju dveh predstav. Royal Court Theatre je v režiji Harolda Pinterja uprizoril tekst Davida Mameta Oleanna. V vlogi studentke Carol je nastopila Lia Williams in David Suchet v vlogi profesorja. Glavna točka programa National Theatre je predstava, ki jo najavlja z naslovom David Hare Trilogy, v inscenaciji Richarda Eyera. Trilogijo o temeljih britanske družbe sestavljajo drama o blišču in biti anglikanske cerkve - Racing Demon, o notranjem svetu angleskega prava - Murmuring Judges in The Absence of War, ki ima za temo mlade politične stranke.

»Človek s podeželja«

Federico Fellini se je rodil 20. januarja 1920 in umrl lani, 31. oktobra. Na vprašanje, kaj je igralec, je v enem od svojih intervjujev odgovoril: »Človek s podeželja, kdorkoli, ki se giblje med fizično in metafizično realnostjo. Spričo te metafizične realnosti smo vsi podeželci. Kdo so resnični prebivalci transcendence? Sveti. Toda točno to medkraljestvo, ki ga imenujem podeželje, ta mejna dežela med razumljivim in nerazumljivim svetom, je resnično kraljestvo umetnikov.«

Dvakrat Ibsen v Berlinu

Na berlinski Schaubühne je Andrea Breth uprizorila »Heddo Gabler«. Naslovno vlogo je z bolečino strasti odigrala Corinna Kirchhoff. Volksbühne na Rosa-Luxemburg-Platz je bila prizorišče se enega Ibsenovega dela. V režiji Franka Castorfa je glavno vlogo Ellide Wangel iz »Gospe z morja« zastopala Corinna Harfouch. (S. D.)

Knjižnice so brez denarja, zato zapirajo vrata

LJUBLJANA - V knjižnici Siska na Celovški 161 je upravni odbor Zveze SIK (Splošno izobraževalnih knjižnic) Slovenije sklical izredno sejo »zaradi problematike nakazil sredstev za nakup knjižničnega gradiva«.

Ministrstvo za kulturo namreč slovenskim splošnoizobraževalnim knjižnicam ze od 16. 9. 1993 ni nakazalo sredstev za nakup knjižničnega gradiva, kar jim seveda onemogoča redno dejavnost. Nekatere izmed knjižnic sicer prejemajo določene denarne zneske od mestnega sekretariata (izjema v Ljubljani je knjižnica Siska, ki od mesta ni dobila denarja), lokalne knjižnične enote pa pomožnih mestnih sredstev niso deležne. Upravni odbor SIK je ze lani postavil javno vprašanje Ministrstvu za kulturo, kakšna so njegova navodila za ravnanje knjižnic v danih razmerah, vendar odgovora do danes niso dobili. Na včerajšnji izredni seji so zato sklenili, da Ministrstvu za kulturo pošljejo ultimativno pismo, v katerem zahtevajo denarno nakazilo najkasneje do 15. marca, sicer bodo vrata knjižnic ostala zaprta za morebitne obiskovalce. Pogodbe o začasnem in dolgoročnem financiranju knjižnic se niso podpisane, vendar upravni odbor zahteva nakazilo najmanj v višini, ki je bila določena v lanskim pogodbam. Upravni odbor se bo ponovno sestal predvidoma 15. marca, ko bo na osnovi novih (ali starih) dejstev določil, kakšno bo nadaljnje ravnanje knjižnic v odnosu do obiskovalcev in tudi do Ministrstva za kulturo. Vanda Straka

VABILO NA RAZSTAVE

Lojze Logar

Galerija Senk, Kranj, Britof 23. Na ogled je 20 slik in grafik, nastalih med letoma 1992 in 1994. Postavitev: avtor, tekst (brezplačne) zloženke: Iztok Premrov. Odprto do 30. aprila (od ponedeljka do petka med 8.-19. uro, sobota med 9.-13. uro). Prost vstop.

Lojze Logar je rojen 1944. v Mežici. Na ALU je diplomiral 1968, zatem je zaključil še graficno specialko pri prof. Riku Debenjaku in Marjanu Pogačniku. Samostojno razstavlja od leta 1970. Za svoje delo je prejel številne nagrade. »Del tu razstavljenih del je v klasičnem galerijskem prostoru že preverjen,« pravi L. Logar in pristavlja: »Zame je bil v Galeriji Senk izziv predvsem to, da gre za salon z atraktivnimi kosi pohištva - moja dela je bilo potrebno uskladiti s tem nenavadnim ambientom.« (V. U.)

Lojze Logar: Španski jezdec, 1992, sitotisk

Klavdij Zornik

Slike 1951 - 1990. Bezi-grajska galerija, Ljubljana, Dunajska 31. Na ogled je 16 slik. Postavitev: Milos Basin, tekst kataloga (150 SIT): dr. Milček Komelj. Odprto do 3. aprila (od ponedeljka do petka med 10.-13. uro in 16.-19. uro, sobota med 10.-13. uro). Prost vstop.

Samostojno razstavlja od leta 1953; tokratna razstava je njegova tretja samostojna. Od leta 1938 dalje se je udeležil številnih skupinskih razstav. Klavdij Zornik: »Ta razstava je prikaz mojih izbranih oljnih slik. Njihova tematika je preprost clovek v pokrajini. Na sliki 'Krompir' sem zelel pokazati, da so zame narod tisti ljudje, ki so na podeželju, na zemlji. Njihova eksistenčna hrana je krompir. Ti ljudje so nam ohranili jezik, zemljo in domovino. Njihovo početje je zame sveto.« (V. U.)

Klavdij Zornik: Krompir, 1954, olje na platnu (izrez)

Tanja Lazetič

Spanske stene. Kapelica, galerija K4, Ljubljana, Kersnikova 4. Na ogled so trije objekti, nastali 1994. Postavitev: avtorica, dostopen je spremni tekst: Irena Staudohar. Na ogled le krajsi čas, do 12. marca (od ponedeljka do petka med 11.-18. uro). Prost vstop.

Tanja Lazetič, ki tokrat prvič samostojno razstavlja svoja dela, pravi: »Spanske stene niso toliko oblikovalski ali arhitekturni objekti - niso namreč namenjeni svoji osnovni funkciji. Gre za asociacije na

njihov pomen; to niso predelne stene, ki zakrivajo pogled, ampak stene, skozi katere gledas, kukas. Za njimi je nekdo - ženska, ki se oblacijo. Zato sem v spanske stene vključila valovite linije, cipke, niti - tako tiste iz vrvi kot naravne, iz stebel rastočega fizola - in sence. Sence so prisotne bodisi z namensko osvetlitvijo, bodisi so risane, vključene v sam objekt. Uporabljene predmete sem delno naredila sama, na primer lončke za fizol, ki sem ga vzgajala tri mesece, združila pa sem jih tudi z odpadnim materialom.« (V. U.)

Tanja Lazetič: Španska stena, 1994, mešana tehnika (Foto: D. Habicht)

Kaj dokazuje Le Corbusier?

LIKOVNA UMETNOST

Vsestranski umetnik Le Corbusier

DUNAJ - Po razstavi Joana Mirója, prikazujoči pretežno skulpture in slike iz šestdesetih in sedemdesetih let, ki jih lahko označimo kot netipične za tega španskega slikarja, je na njeno mesto stopila razstava o Le Corbusierju. Sirsemu krogu javnosti je znan kot arhitekt, ki je s svojim delovanjem močno vplival na inovativno arhitekturo dvajsetega stoletja; bil pa je tudi slikar, kipar, literat in filozof, kot je večkrat zatrdil tudi sam.

Charles-Edouard Jeanneret, znan kot Le Corbusier, se je rodil v francoski Svici. Obiskoval je »cours supérieur de décoration« pod vodstvom Charlesa L'Eplattenierja na La Chaux-de-Fonds. Potem sledijo popotovanja: Firenze, Siena, Ravenna, Vincenza, Padova, Beneške, Trst, Budimpešta, Dunaj so mesta, ki »potujejo« z njim v njegovih akvarelih, katere lahko vidimo tudi na razstavi v Kunsthaus Wien. Le nekaj jih je, opazna je hitrost giba in forma skice. Na Dunaju spozna Josefa Hoffmanna, učenca Otta Wagnerja, ter dela v ateljeju kiparja Stenolaka. Med bivanjem v Parizu spozna Jourdaina, Sauvagea in Garnierja in dela pri Augustu Perretju. Kmalu se vrne na solo, kjer ustanovi s prijatelje-ma Perrinom in Aubertom Združene delavnice umetnosti, Ateliers d'Arts. Preko Münchna, kjer sreča arhitekta Theodorja Fisherja, in Berlina, kjer pripravi studio o gibanju nemške umetniške obrti, ga vodi pot v vzhodno Evropo in na Balkan.

Leta 1918 spozna slikarja Amédéeja Okzefanta. Skupaj napiseta manifest »Après le Cubisme« (Po kubizmu) in začeta izdati časopis L'Esprit Noveau; pridruži se jima pesnik Paul Dermée. Le Corbusier - svoj nadimek Jeanneret dobi ob podpisu nekega dokumenta, po svojem starem očetu ga prevzame leta 1920 - predstavlja eno od dveh vodilnih sil modernega

slikarstva, ki ga imenujemo purizem. Okzefant in Le Corbusier sta izhajala iz pozitivne kritike kubiizma in od leta 1918 naprej razvijala smer eksaktnega in strogo racionalnega slikarstva, v katerem lahko opazimo tudi drobce kubiizma po Picassu.

Pri Le Corbusierju meje med arhitekturo, slikarstvom in kiparstvom skorajda izginejo, skusa biti univerzalen in hkrati preprost. Njegovo delo je bilo nenehno iskanje novih poti funkcionalnosti in umetniškega izraza, naj bo to na področju arhitekture, slikarstva, kiparstva ali dizajna.

Retrospektivna razstava, ki je nastala s sodelovanjem Kunsthausu iz Dunaja in La Fondation Le Corbusier iz Pariza od-

kriva obiskovalcu vrsto originalnih načrtov, skic, skulptur, slik in celo pohištva ter tapiserije, ki podelijo razgibano sliko ustvarjalne poti tega nadvse nadarjenega cloveka. Njegovi načrti, ponavadi v kredu in tušu, kažejo na to, da umetnost izhaja iz izkušnje cloveskega telesa, v nasprotju s takratnimi tokovi arhitekturne umetnosti, ki so zeleli cloveka podrediti oblikam tehnike. Njegov stil je čist in enostaven. V svoje skice vključuje velike zelenja, ki se zdi kot sestavni del skoraj socialistično nekretnostnih fasadnih pročelij.

V njegovih slikah, ki so pogosto v olju, uporablja pa tudi svinčnik in kreda, je cutiti vpliv Picassa, ki razkriva dinamiko čistih oblikovnih sil ter notranjo zgradbo geometrijsko oblikovanih predmetov: violina, steklenica, posodica za kavo se tematsko pona-

Le Corbusier: Ženski portret

vljajo. Slike so močne tudi barvno: razpon sega od čistih, vročih barv in kontrastov, ki so se posebej opazni na draperiji ter delujejo skoraj mirójevsko, do mešanih, globljih, ki gledalca pritegnejo k opazovanju. Nekaj manj je skulptur. Te govorijo o močni izrazni moči Le Corbusierja. Se posebej so zanimive njegove tako imenovane ikone iz lesa, ki pomenijo obenem gibanje in njegovo zajezeitev, preprostost in iskanje geometrije. V razstavnem prostoru si lahko ogledate tudi film o njem, ki pa je žal samo v francoskem jeziku.

Le Corbusier dokazuje, da igra v trozvočju upodablajočih umetnosti arhitekture, kiparstva in slikarstva enotnost veliko vlo-go. Njegove slike nosijo močno izrazno silo, barva in oblika sta pomembni za kompozicijo slike. Portret, tihožitje ali zgradba - njegova dela so močna in veljavna pricevanja. Njegove skice in risbe govorijo o mojstrstvu njegove grafične umetnosti.

Retrospektivna razstava v Kunsthaus Wien bo odprta do 1. maja letos. Cena vstopnine za odrasle je 70 avstrijskih silingov, za študente in upoko-jence pa 40 silingov.

Tamara Deu

IZ TUJINE

Büchnerjeva nagrada Adolfu Muschgu

DARMSTADT - Švicarski pisatelj in literarni teoretik Adolf Muschg bo letos prejel Büchnerjevo nagrado, ki jo podeljuje Nemška akademija za jezike in književnosti. Nagrada v višini 60.000 nemških mark je najpomembnejša nemška knjižna nagrada. 59-letni Muschg je doslej pisal romane, povesti, eseje, gledališka dela ter televizijske igre. Od leta 1970 poudarja germanistiko na zürski tehnični visoki soli. Zaradi svojih zavze-manj za Evropo in clovekove pravice je lani prejel nagrado Ricarda-Hucha mesta Darmstadt. (dpa)

Praznovanje ob 500-letnici sporazuma v Tordesillasu

MADRID-V ponedeljek se je v Segovii s kongresom španskih, portugalskih in latinskoameriških pisateljev pričelo praznovanje ob 500-letnici sporazuma v Tordesillasu. V tem kastiljskem mestecu sta se namreč 7.junija 1494 Španija in Portugalska dogovorili o delitvi prekomorskih kolonij. Izabela Kastiljska in Fernando Aragonski, "katoliška kralja", sta s portugalskim kraljem Joãom II. podpisala dokument, v katerem je bila določena demarkacijska črta od pola do pola 370 milj zahodno od Zelenortskih otokov. Področja na eni strani te črte so padla pod kastiljsko krono, področja na drugi strani pa, z izjemo Kanarskih otokov, pod Portugalsko. K jubilejnemu slavlju, ki naj bi trajalo do konca leta, sodi cela vrsta kulturnih in političnih prireditev v Tordesillasu in okoliskih mestih. Nekatere razstave predstavljajo čas podpisa sporazuma, druge pa sodobne umetniške, gledališke in glasbene dosežke. Predvideno je tudi srečanje španskih in portugalskih parlamentarcev. Tordesillas, ki steje blizu 7.000 prebivalcev, je na čast praznovanja poskrbel za restavracijo številnih zgodovinskih zgradb. Skupni stroški praznovanja bodo presežali 2 milijardi pezet. (dpa)

Rushdie bo osebno sprejel Avstrijsko književno nagrado '92

DUNAJ - Salman Rushdie bo končno osebno sprejel Avstrijsko nagrado za evropsko literaturo, ki mu je bila sicer podeljena že pred letom dni. Njegovo ime so do nedavnega držali v tajnosti, ker muslimanski fundamentalisti grozijo britanskemu pisatelju s smrtjo, in sicer zaradi romana Satanski verzi. Nagrado v višini 200 000 avstrijskih silingov mu bodo predali javno, o času in kraju tega dogodka pa mediji iz varnostnih razlogov molčijo. Nagrado za leto 1993 pa bo prejel ruski pisatelj Dzingis Ajtmatov. (dpa)

Protestna izjava SAZU

LJUBLJANA - Slovenska akademija znanosti in umetnosti je obveščena, da so srbske oblasti v Pristini poslale ultimatum Kosovski akademiji znanosti in umetnosti z zahtevom, da izprazni svoje uradne prostore. SAZU protestira proti takemu ukrepu in sodi, da gre za dejanje, ki preprečuje delo te akademije v prihodnosti, je zapisano v protestni izjavi SAZU, ki nam jo je posredoval sekretar njenega predsedstva Miha Lesar. PR

NOVO NA ODRU

DAMIR ZLATAR FREY, SOLZNA MARIJA SIRAKUSKA, krstna koncertna izvedba, koprodukcija Koreodrame Ljubljana in Cankarjevega doma Ljubljana, glasba Mitja Vrhovnik Smrekar, dirigent Nikolaj Zlicar, poje Josipa Lisac, nastopajo Boris Ostan, Jozica Avbelj, Nika Juvan Kalan, Radko Polic, Igor Samobor, Milena Grm, Metoda Zorcic, Mojca Partljic, Arko, Milena Grm, Vera Per, Olga Grad, premiera nocoj ob 24.00 uri v Stihovi dvorani Cankarjevega doma, predviden zaključek predstave ob 01.10 uri, cena vstopnic 1.000 tolarjev, programski list brezplačen, odmora ni.

Po januarskem Pomladnem prebujenju je gledališče Koreodrama iz Ljubljane v sodelovanju s Cankarjevim domom pripravilo koncertno izvedbo druge drame Damirja Zlatarja Freya -

Solzna Marija Sirakuska (1990). V Ljubljani jo bodo uprizorili le enkrat, potem pa jo bodo predstavili še po drugih krajih Slovenije. O tem dramskem besedilu je prevajalka in dramaturginja Ursula Cetinski zapisala, da je ta misterij v sedmih slikah z ubijanjem in petjem »le luciden spoj psihološke travestije in igre v igri, kriminalke, ki jo polnijo obnoreli umori, psiho-drame, ki se spušča na spolzka tla razmerja med materjo in sinom, vse skupaj pa je odeto v nekako privzvišeno monumentalno govorico, z motivi in jezikovnimi bravurami, ki se napajajo pri studencu krščanske ikonografije. Freyeva drama, ki jo odlikuje pretkana ciklična dramaturška gradnja, nam med drugim pripoveduje tudi o moči nasih notranjih fantazijskih podob, ki so pogosto silovitejšje in usodnejše od zivljenja samega«.

(M. T.)

Josipa Lisac na eni izmed vaj v prostoru

EVROPSKA UNIJA / ZAPLETI PRI SPREJEMANJU NOVIH ČLANIC

Velika Britanija in Španija ne dovolita vstopiti Norveški

Norveški pogajalci so nemo spremljali spopade med članicami dvanajsterice

BRUSELJ - Komaj stiri mesece po tem, ko je mastrichtski sporazum uradno stopil v veljavo, se Evropska unija sooča z novo krizo. Slika prihodnosti se je spet zameglila, ko so se v hudih skripcih znasli načrti o priključitvi starih novih članic. Intenzivna pogajanja, ki naj bi odprla vrata Unije tudi Norveški, potem ko so prejšnji teden predstavniki Švedske, Finske in Avstrije podpisali potrebne listine, so zaslila v slepo ulico zaradi britanske in španske nepopustljivosti. Nobena namreč ne namerava spremeniti svojih stališč na področju ribištva in delitve moči znotraj skupnosti.

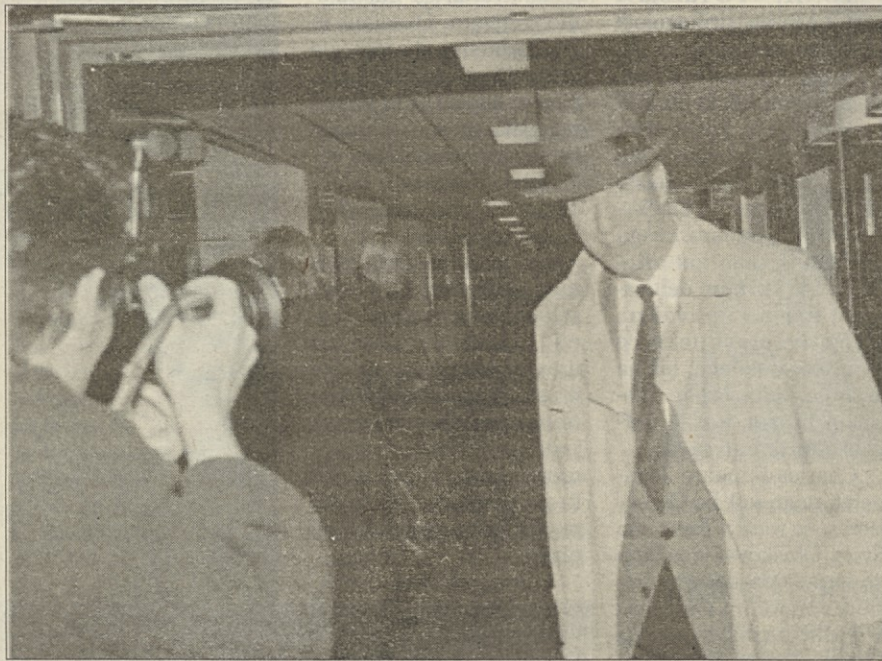
»Preprosto ni bilo dovolj politične volje, da bi se dokončno dogovorili,« je dejal grški minister za odnose z Evropo Pangalos, ko se je tridnevno srečanje izjalovilo v splošen prepir. »Zakaj je tako, ne vem,« je dodal predstavnik države, ki trenutno predseduje EU. Ta je sicer že v prete-

klosti pogosto naletela na ovire pri urejanju odnosov z državami, ki niso članice Unije, vendar gre tokrat za povsem notranjo krizo.

Dvanajsterica je najprej povabila in privabila v svoje vrste stiri kandidatke, nato pa nadaljevala z medsebojnimi nesoglasji o poteku celotnega procesa.

Norveški pogajalci so tako lahko v ponedeljek zvečer gledali v zrak, medtem ko so si zunanji ministri Unije izmenjavali nasprotujoče si argumente o lovu na polenovke in se odločali, ali bi bilo zaradi razširitve volilnega telesa treba prilagoditi volilna pravila ali ne. Čeprav se bodo prihodnji četrtek znova sestali in poskušali najti skupni jezik, je najnovejši zaplet dokazal, da imajo posamezne članice skupnosti zelo različne poglede na prihodnost.

Znacen primer je spor med Nemčijo in Veliko Britanijo. Prva zagovarja federativno, druga avtonomno ureditev, čeprav se v bistvu obe zavzemata za širitev skupnosti. Klaus

Norveški minister Johnsen odhaja iz bruseljske palače Evropske unije (Telefoto: AP)

Kinkel, ki se je boril za sprejem starih novih članic, je prepričan, da je treba minimalno število volilnih glasov, ki se zadoščaj za blokado sklepov, zvisati s 23 na 27. Douglas Hurd ni nič manj popustljiv v zahtevi, da se to ne sme zgoditi, saj utegne biti ogrožen britanski vpliv. Na obzorju pa so celo novi zapleti. V Nemčiji se se ta mesec pričnejo lokalne in splošne volitve, junija pa

ta procedura čaka Evropski parlament.

Na Otoku politični komentatorji že pišejo scenarij, po katerem naj bi Britanci evropske volitve obravnavali kot lokalne, te pa že tradicionalno izražajo trenutno mero nezadovoljstva z vladajočo ekipo. V primeru britanskih konzervativcev bi to lahko pomenilo katastrofo. Vlada se bo morala močno potruditi, če bo želela zrasti v

oček domaćih volilcev in se zblizati z lastnimi odpadnimi skupinami.

Evropski parlament je Unijo tudi posvaril, da pričakuje sprejem omenjene prilagoditve volilnega sistema, sicer bo zavrnil vse sporazume. Vprašanje je, kako bi v tem primeru ravnali Madžarska in Poljska, ki sta že napovedali, da nameravata zaprositi za vstop v Unijo.

Jeremy Lovell / Reuter

NOVICE

Cutler novi Clintonov svetovalec

WASHINGTON - Ameriški predsednik Clinton je včeraj za posebnega svetovalca Bele hiše, ki naj bi mu pomagal prebrskati afero Whitewater, imenoval vplivnega washingtonskega odvetnika Lloyda Cutlerja. Clinton je zavrnil primerjave z afero Watergate in dejal, da je skoraj neverjetno, da bi izkoristil »izvršne privilegije« in tako preiskovalce oviral ali jim celo preprečil dostop do informacij, kot je to pred dvajsetimi leti storil predsednik Nixon. »V mojem interesu je, da pridejo dejstva na dan,« je dejal Clinton, ki je na novinarski konferenci predstavil Cutlerja, ki je bil svetovalec Bele hiše že v Carterjevih casih, med njegovimi klienti pa najdemo tudi Henryja Kissingerja in Georgea Schultza. Clinton je prepričan, da je Cutler pravi, saj je »mož treznega razsojanja, neprekosljivih profesionalnih sposobnosti in najvišjih etičnih meril«. (Reuter, Telefoto: AP)

Prvi rezultati volitev v Kazahstanu

ALMA-ATA - Neuradni rezultati prvih večstrankarskih volitev v Kazahstanu, nekdanji republiki Sovjetske zveze, kažejo močno podporo predsedniku Nursultanu Nazarbajevu. Iz osrednje volilne komisije so sporočili, da je Nazarbajeva stranka dobila več sedežev v 177-članskem parlamentu kot opozicija, in sicer po neuradnih podatkih nekaj manj kot trideset. Voditelji opozicijskih strank so že povzdignili svoj glas, češ da volitve niso niti svobodne niti pravične. Največ sedežev so dobili neodvisni kandidati (približno 60), ki pa večinoma podpirajo predsednika, saj skoraj vsi opravljajo državne ali vladne funkcije. Kazahstan, država s sedemnajstimi milijoni prebivalcev, ki se razteza od Kitajske do Kaspijskega morja, je ena redkih držav nekdanje SZ, kjer so parlamentarne volitve sporne. Predsednik je namreč sam sestavil dodatno listo 42 kandidatov, opozicija pa se s tem ni strinjala. (Reuter)

EVROPA IN VZHOD

Čehi pred vrati Nata

Vaclav Klaus pričakuje vabilo v Severnoatlantsko zvezo

PRAGA - Potem ko je desetega februarja v Bruslju podpisal listino partnerstva za mir, predmior Vaclav Klaus pričakuje, da se bo njegova država brez oklevanja vključila v zahodni svet - in ob primernem času postala članica zveze Nato.

Ze novembra lani je minister za zunanje zadeve Zielesnec ob sestanku s častniki češke vojske govoril o tej problematiki tudi med namigi o preteklosti: »Ali se bomo brez pomislekov prostovoljno in aktivno pridružili državam, s katerimi imamo podobne cilje, ali pa nas bodo slej ali prej sami potegnili v nekaj, kar bi bilo proti naši volji, kot se je že dogajalo v preteklosti. Tega si prav gotovo ne želimo.« Povsem jasno je, da češki politiki v partnerstvu, ki ga je prisel Clinton ponujat Poljski, Madžarski, Češki in Slovski, ne vidijo le nadomestka za polno članstvo v Natu, temveč prvi korak k njemu.

Na Vzhodu pa se je pojavil nov problem. Zaradi vse prej kot dobrega odziva Moskve na takšen odmev partnerstva pri nekdanjih državah članicah Varšavskega pakta je predsednik Vaclav Havel skušal pomiriti svojo veliko sosedo. Rusiji sirjenje Nata na njena nekdanja interesna ozemlja ne bi smelo predstavljati groznje in strahu pred kakršnokoli izolacijo, temveč način, »kako se približati partnerju in utrditi demokracijo, ki je prav gotovo v njenem interesu«, meni Havel.

Med svojim zadnjim obiskom v državah višegradske skupine je ruski minister Kozirjev v Krakovu spregovoril o ruskem predlogu o posebnih »zagotovilih varnosti« skupaj z ZDA, kar pa Čehe preveč spominja na Jalto, da bi jih lahko zares pritegnilo.

Vojasko sodelovanje Češke republike z oboroženimi silami Nata z obiskom Henninga von Ondarze, poveljnika Nata za srednjo Evropo, že dobiva svojo obliko. Ze od 14. do 24. marca se bodo urile nizozemske in češke vojske enote za hitro posredovanje. Junija Čehi pričakujejo »obisk« 92. francoskega regimenta motorizirane pehote.

Glede povezave s sistemom evropske varnosti pa je za Čehe pristop k zvezi Nato bolj pomemben kot pristop k Evropski uniji - pa tudi manj zahteven in lažje izvedljiv. Za nekatere češke politične veljake je to cilj, ki naj bi ga dosegli leta 1996. (AFP)

Resolucija o kršitvah človekovih pravic v nekdanji Jugoslaviji

ZENEVA - Komisija ZN za človekove pravice je dva dni pred koncem jubilejnega, 50. zasedanja v Zenevi sprejela resolucijo o človekovih pravic na območju nekdanje Jugoslavije. Podnaslov govori posebej o kršitvah človekovih pravic v BiH, na Hrvaškem ter v ZRJ. Po tem vrstnem redu so nanašani tudi ocene, ugotovitve, obsodbe, zahteve in predlogi resolucije.

V zvezi s kršitvami človekovih pravic v BiH resolucija razglasa za odgovorne in kategorično obsoja vse v spor vpletene strani, pri čemer primarno odgovornost za večino kršitev vendarle naslavlja na vodstva tistih območij, ki so pod srbskim nadzorom, ter na politične in vojaške voditelje ZRJ.

Resolucija zahteva takojšnjo in odločno dejavnost mednarodne skupnosti za ustavitev teh kršitev, kamor sodijo etnično čiščenje, genocidna dejanja, posilstva in druge zlorabe žensk kot vojnega sredstva, izoliranje mest v Bosni, obstreljevanje in ubijanje civilnih oseb, mučenje, samovoljne likvidacije ter neprostoovoljno »izginjanje« ljudi. Le tako bo mogoče zagotoviti pravičen in trajen mir v BiH, storilce kaznivih dejanj pa postaviti pred sodišče.

Resolucija posebej obsoja obleganje in smrtonosno obstreljevanje mest in civilnih območij, se zlasti dogovorjenih »varnih območij«. Obsoja sistematično ustrahovanje in poboje civilistov, uničevanje objektov življenjskega pomena, uporabo vojskih sil proti reševalnim operacijam, namerno uničevanje mošej, cerkva in drugih sakralnih objektov ter skrunitev pokopališč. Se posebej obsoja tudi novačenje beguncev in stalno razseljenih oseb. Resolucija obsoja oviranje dovajanja hrane ter medicinske in druge oskrbe, bistvene za civilno prebivalstvo. Obsoja tudi napade na Unprofor in osebje humanitarnih organizacij.

Resolucija poudarja, da so vsi, ki izvajajo ali dovoljujejo kršitve človekovih pravic, osebno odgovorni in da bo mednarodna skupnost storila vse, da jih postavi pred sodišče v skladu z mednarodno priznanimi načeli za tovrstne sodne postopke. Vsem organom in organizacijam ZN, medvladnim in nevladnim organizacijam je naloženo, da sodelujejo s tožilcem mednarodnega sodišča in da mu posredujejo podatke, ki jih potrebuje. Resolucija vsem državam in pristojnim oblastem nalaga, naj sodelujejo pri naporih mednarodnega sodišča na ta način, da zagotavljajo preverjene podatke za prijete osebe, obtožene kršitev človekovih pravic, da bi jim bilo sojeno v sodelovanju z mednarodnim sodiščem in mednarodno sprejetimi normami.

Resolucija zahteva takojšnjo in mednarodno nadzorovano izpustitev vseh nezakonito zajetih ujetnikov ter takojšnjo odpravo vseh zaporov ali taborišč, ki niso v skladu z ženevsko konvencijo iz leta 1949. Resolucija vztraja, da vse strani Mednarodnemu komiteju Rdečega križa nemudoma sporočijo lokacije taborišč, zaporov in drugih prostorov, v katerih so ujetniki, in da je treba MK RK, posebnemu poročevalcu in drugim pristojnim mednarodnim in regionalnim organizacijam omogočiti takojšen, neoviran in stalen dostop do teh mest.

Podana je zahteva vsem stranem, zlasti oblastem Hrvaške in ZRJ, naj sodelujejo pri iskanju tisočev pogrešanih tako, da dajo na razpolago vse podatke in dokumentacijo, da bi tako ugotovili, kje so te osebe, in s tem zmanjšali trpljenje njihovih sorodnikov.

Resolucija izraza veliko zaskrbljenost zaradi nadalje slabših razmer v ZRJ, se posebej na Kosovu, in v zvezi s tem obsoja kršitve pravic kosovskih Albancev ter vse druge oblike represije, ki jo izvajajo srbske oblasti. Sem sodijo zlasti policijska brutalnost do Albancev, samovoljne in nezakonite preiskave, aretacije, mučenja in slabo ravnanje med priporom ter neenakopravno obravnavanje s strani pravosodnih oblasti, kar vodi v brezpravje, v katerem ostajajo tovrstna kazniva dejanja nezakazovana. Obsodbe vredna je izključitev Albancev s funkcij v policiji in pravosodju ter iz drugih državnih in javnih ustanov, tudi iz solskega sistema, ki ga zdaj upravljajo Srbi. Resolucija obsoja ukinitve albanske univerze in visokih sol, samovoljno zapiranje novinarjev albanske narodnosti, ukinitve javnih medijev v albanskem jeziku in diskriminatome odpove-

di albanskim uslužbencem na lokalnih radijskih in televizijskih postajah. Posebej obsoja represivnost srbske policije in vojske. Od ZRJ resolucija zahteva spoštovanje pravic kosovskih Albancev in razglasa, da so najboljša sredstva proti razraščanju konflikta zagotavljanje in varovanje človekovih pravic ter vzpostavitev institucij demokracije na Kosovu.

Od Srbije in Crne gore zahteva, da na Kosovu, v Sandzaku in Vojvodini vzpostavita dialog, med drugim tudi pod nadzorstvom Mednarodne konference o nekdanji Jugoslaviji, od srbskih oblasti pa terja, da preprečijo razraščanje konflikta brez uporabe sile in s polnim spoštovanjem pravic oseb, ki pripadajo posameznim manjšinam. Od ZRJ zahteva, da opazovalnim misijam ZN in terenskim pomočnikom posebnega poročevalca dovoli vstop na Kosovu, v Sandzak in Vojvodino ter da omogoči ponovno delovanje misij KVSE.

V zvezi s Hrvaško resolucija izraza zaskrbljenost, da se še vedno nadaljujejo resne kršitve človekovih pravic in enakopravnosti manjšin ter samovoljno hrvaških oblasti. Obsoja tudi nadaljevanje etničnega čiščenja v Krajini na Hrvaškem in obstreljevanje civilnega prebivalstva v bližini dalmatinske obale.

Resolucija na koncu tudi predlaga, naj vsak prihodnji sporazum o BiH vsebuje tudi poseben del, ki se nanaša na človekove pravice.

Mandat se posebnemu poročevalcu podaljša še za eno leto, Komisija pa bo še naprej obravnavala kršitve človekovih pravic na ozemlju starih držav naslednic SFRJ (brez Slovenije).

Resolucija je bila sprejeta soglasno, tako da glasovanje ni bilo potrebno. Edine države, ki so prek svojih predstavnikov izrekle delne pomisleke in pripombe, so bile Bangladeš, Malezija in Pakistan. Po njihovem mnenju ni prav, da resolucija krivdo za tragične razmere v BiH enakomerno porazdeljuje na vse vpletene strani, da se torej agresorji izenačujejo z žrtvijo. Menili so, da bi bilo treba bosanske Srbe in njihovo zaledje ter ZRJ odločneje izpostaviti kot glavne krivce in najbolj odgovorne za morijo v BiH. Vse tri države pa niso vztrajale pri glasovanju o resoluciji. Same namreč pripravljajo posebno resolucijo o BiH, ki bo govorila zlasti o posilstvih in drugih zlorabah žensk. Očitno so se z glavnimi predlagatelji današnje resolucije, Američani, (vodi jih gospa Geraldine Ferraro, pred leti kandidatka za podpredsednico ZDA), sporazumeli, da tem trem državam ne bodo delali težav pri sprejemanju resolucije, ki jo pripravljajo islamske države.

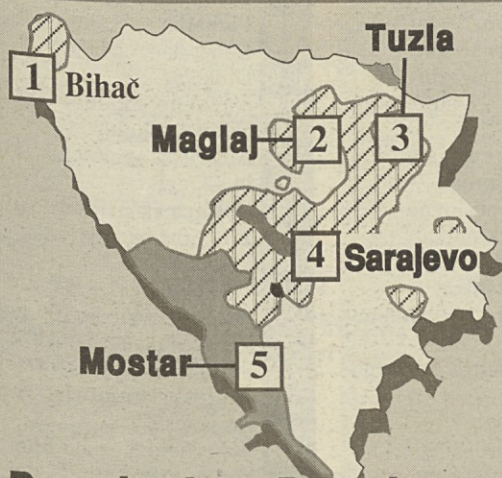
Darja Lavtizar

Zasedanje komisije OZN o človekovih pravicah

Muslimani Hrvati
Srbi Frontna črta

Dogajanje v Bosni:

1 Bosanski radio je poročal o srbskem napadu na severozahodno muslimansko enklavo Bihać. Mirovne sile so potrdile, da je tank T-55 sovjetske izdelave obstreljeval zgradbo v Bihaću.

2 Predstavnica ZN je povedala, da se je proti Maglaju, ki ga Srbi oblegajo že devet mesecev, odpravilo deset tovornjakov s pomočjo za 19 tisoč tamkajšnjih prebivalcev.

3 Polkovnik Gorsjo, predstavnik skandinavskega bataljona modrih čelad v Tuzli, je sporočil, da so njegove enote od vojske BiH prevzele nadzor nad letališčem.

4 Po navedbah predstavnika ZN so bili v ponedeljek v Sarajevu ranjeni trije muslimanski vojaki. Eden izmed njih je pozneje podlegel ranam. Na židovskem pokopališču, kjer se bosanske in srbske enote gledajo iz oči v oči, je ponoči razneslo najmanj en raketni izstrelek.

5 Hrvaški in muslimanski častniki so podpisali načrte za osrednjo Bosno in Mostar ter zasnovali sporazum o ureditvi 290 kilometrov spornega ozemlja.

Dogajanje v Z R J:

V Beogradu sta se sestala srbski predsednik Milošević in posebni ameriški odposlanec Redman, ki je srbsko stran poskušal pritegniti k novemu bosanskemu mirovnemu načrtu in si prizadeval za ozemeljske koncesije v korist Hrvatov in Muslimanov.

AP/Wm. J. Castello

Beograd protestira pri Združenih narodih

BEOGRAD - Zvezna republika Jugoslavija je pri Organizaciji združenih narodov protestirala zaradi »nenehnih kršitev« Natovih letal, ki preletavajo njen zračni prostor, in opozarila na njihove možne posledice, je v sredo sporočila beograjska agencija Tanjug.

V pismu generalnemu sekretarju Združenih narodov Butrosu Galiju jugoslovanski minister za zunanje zadeve Vladislav Jovanović trdi, da so med 20. in 25. februarjem NATOva letala kar nekajkrat kršila jugoslovanski zračni prostor, in sicer nad crnogorsko obalo, Uzicami in Kraljevim.

Minister je izrazil svojo »zaskrbljenost zaradi dejstva, da se vse te kršitve dogajajo pod nadzorom Združenih narodov, ki niso se ničesar naredili, da bi jih preprečili« .

Jovanović se boji, da bi »imele te provokacije nepredvidljive posledice za mir v Zvezni republiki Jugoslaviji in na Balkanu, kar bi ogrozilo mirovni proces v Bosni« .

(AFP)

RUSIJA / O HRVAŠKO-MUSLIMANSKI FEDERACIJI

V Kremlju imajo več pomislekov

Muslimani puščajo Srbom čas za premislek

MOSKVA - Ruska vlada se ne bo povsem odobrila predloga za ustanovitev hrvaško-muslimanske federacije v Bosni. »Nacrt se preučujemo,« je izjavil Vitalij Curkin, namestnik zunanjega ministra. »Gotovo gre za zanimivo možnost, nismo pa prepričani, da so snovalci predvideli vse posledice.« Tako je osebni odposlanec Borisa Jelcina za nekdanjo Jugoslavijo povedal po dvehurnem pogovoru med bosanskim premierom Silajdžićem in ruskim zunanjim ministrom Kozirjevom. Dodal je, da bi bilo »toliko bolje«, če bi bilo mogoče omenjeno zamisel vklopiti v celostni nacrt, ki bi vrnil mir v Bosno.

V kratkem pojasnilu novinarjem je Haris Silajdžić povedal, da je Kozirjevu zagotovil, da se lahko Srbi kadarkoli pridružijo sporazumu. »Ta nacrt nikogar ne izključuje,« je dejal bosanski premier, vendar je o možnostih srbske priključitve govoril v precej pesimističnem tonu. »Očitno dogovor za srbsko stran trenutno ni sprejemljiv. Če bo tako ostalo, se bomo lotili novega načrta, vendar z osnovnim izhodiščem, da je Bosna ozemeljsko celovita in suverena.« Po njegovem mnenju je treba izkoristiti ugoden trenutek v mirovnem procesu, čeprav ga skrbi ruska naklonjenost Srbom. Pozval je sogovornika, naj stori vse za uravnoteženje politike oblasti v Moskvi, in izrazil »rahlo zaskrbljenost« svoje vlade v zvezi z ruskim kontingentom modrih čelad v Sarajevu.

V Moskvi je tudi hrvaški minister Granić, ki se je prav tako srečal s Kozirjevom.

Curkin je novinarjem zatrdil, da se Rusija ne boji ameriškega monopola nad bosanskim mirovnim procesom.

(Reuters)

Ruski minister Kozirjev in bosanski premier Silajdžić. (Telefoto: AP)

ZDA sodelujejo z Rusi

ZAGREB - ZDA bodo se naprej tesno sodelovale z Rusijo pri iskanju celostne ureditve za Bosno in nekdanjo Jugoslavijo nasploh, je izjavil Charles Redman, posebni poslanec predsednika Clintona.

Po njegovem mnenju ima »Ruska federacija vse pomembnejšo vlogo« in to v trenutku, ko pogajanja o Bosni prehajajo na povsem novo stopnjo. Naslednja »etapa« bo pri iskanju ureditve vsekakor vključevala tudi bosanske Srbe, je na tiskovni konferenci povedal Redman.

Mednarodna skupnost je do zdaj večino pozornosti posvečala prizadevanjem za soglasje med Hrvati, bosanskimi Hrvati in Muslimani. Toda »sprejemljiva rešitev« za vse sprte strani v mirovnem procesu nikakor ne more izključevati bosanskih Srbov, je se dodal ameriški poslanec.

(AFP)

Tudman in Clintonov odposlanec Redman. (Telefoto: AP)

SRBIJA / NA VRSTI JE DIPLOMACIJA

Milošević upa, da bo sankcij konec

BEOGRAD - Pogovori med ameriškim mirovnim posrednikom za Bosno Redmanom in predsednikom Miloševićem ter voditelji bosanskih Srbov so se končali brez pomembnejših rezultatov. To je posredno potrdil Charles Redman z izjavo, da je srbsko stran le seznanil z washingtonskim hrvaško-muslimanskim sporazumom. Dobro obveščeni tuji viri trdijo tudi, da so Srbi pod močnim pritiskom, naj se bolj aktivno vključijo v bosansko-hercegovaške dogovore.

Milošević menda od ZDA pričakuje, da se bodo zavzele za ukinitve sankcij proti ZRJ, opazovalci pa pravijo, da je prav to pogoj, ki ga je srbski predsednik postavil Washingtonu, preden da zeleno luč bosanskim rojakom in njihovemu vključevanju v celostno reševanje bosanske krize. Nekateri krogi celo predvidevajo, da bi bili Karadžići Srbi pripravljeni odstopiti precejšen del ozemlja v zameno za deblokado ZRJ.

Tudi grški mediji trdijo, da Združene države silijo Srbe v bosansko federacijo. V trenutnem položaju bodo ti verjetno morali podležiti bosanski skupni državi iz vsega potegniti kar največ koristi, predvsem seveda na področju sankcij.

Odločnost, s katero se Amerika pogovarja z Beogradom, je obenem dokaz, da so ZDA nasle skupen jezik z EU, ki je v preteklih dneh izrazila bojazen, da bo zaradi aktivnega vključevanja Washingtona in Moskve odigrala zgolj stransko vlogo.

Prav zato je Redman v Beogradu poudaril, da EU, ZDA in Rusija nadaljujejo sodelovanje pri reševanju bosanskega vprašanja.

»Zdaj gre za predlog, sprejemljiv za vse,« je pojasnil.

Medtem pa Moskva, ki je v mirovni proces vstopila pri zadnjih vratih, obenem pa triumfalno prikorakala na politično prizorišče, gosti predstavnike sprtnih strani. Vsak s svojimi željami in argumenti so v rusko prestolnico dpo-

tovali Radovan Karadžić, Haris Silajdžić in Mate Granić.

Prvi je sicer nemudoma zavrnil kakršnokoli možnost srbskega sodelovanja v nekakšni skupni državi treh narodov, vse, ki se za to zavzemajo, pa je označil za »politične analfabete«. Čas pa teče in vse bolj se dozdeva, da je slo znova za čisto retoriko. Njegov namestnik Koljević je bil po beograjskih pogovorih z Redma-

nom precej manj kategoričen, vendar je - ob hvaljenju washingtonskega »koraka k miru« - poudaril, da imajo bosanski Srbi svoj parlament. Ta bo tisti, ki bo odločal o tovrstnih zadevah.

Redman je ameriški nacrt pospremil z besedami, da ne gre le za možnost rešitve spora v BiH, temveč za predlog vseobsegajoče in trajne ureditve položaja v tem delu Evrope. O oze-

Ruski tovornjaki so v Beograd pripeljali pomoč. (Telefoto: AP)

O čem pišejo drugje po svetu

»Ekipa okrog ameriškega predsednika je tako nesposobna kot njen sef. Najozji sodelavci in svetovalci so izbrani po Clintonovih merilih prijateljstva in po merilih prve dame. Da se je predsednik okitil (zdravstvena reforma) z njihovim perjem, je tako jasno kot dejstvo, da je njihova vloga v aferi Whitewater prav tolikšna kot njegova. V Beli hiši torej ni nobenega pravega stratega, ki bi skrbel za predsednikov ugled. In kje je razlika med aferama Watergate in Whitewater: Nixon je kljub polomiji ostal politik velikega formata.« (Die Presse, Dunaj)

»Kaj je Whitewater? Ameriška javnost je razdvojena, ni ji jasno, kako naj se opredeli. Naj je ogorčena - čemu? Glavna oseba tega romana je Hillary Clinton. Politicni pritisk na Belo hišo je pravzaprav pritisk na Hillary. Čeprav bi javnosti lahko povedali veliko drugega, časopisne naslovnice polni predsednikova žena. Njeni nasprotniki v senatu so previdni. Najverjetneje premisljujejo: 'Ženska, vendar inteligentna'. Kritikom bo slej ko prej kot argument ostal samo se'trenutek v preteklosti', ki se imenuje - medtem ga je spoznal že ves svet - Whitewater.« (La Repubblica, Rim)

»V nenadnih aretacijah in izpustitvah disidentov se na eni strani kaže majavost kitajskega režima, na drugi pa je to lahko tudi igrlica, ki se jo Peking namerno igra z Zahodom. Zahod sicer hlستا po kitajskem trgu, vendar noče imeti nič skupnega s kitajskim pojmovanjem človekovih pravic. Kitajsko vodstvo se te dileme Zahoda se kako zaveda. Na eni strani se s svojimi disidenti igra terapijo korenčka in palice, na drugi pa daje vedeti, da ne bo popustilo, ter Zahod brez sramu in javno opozarja, da ne bo dovolilo, da se tujina vmešava v njegova merila spoštovanja človekovih pravic.« (Neue Züricher Zeitung, Zürich)

DANES PO SVETU

BRUSELJ - Ustanovno zasedanje Komiteja regij Evropske unije

ZENEVA - Grški zunanji minister Papuljas se bo s posrednikom OZN Cyrusom Vanceom pogovarjal o reševanju grško-makedonskega spora

TOKIO - Obisk ameriškega državnega sekretarja Warrena Christopherja

PEKING - Letno zasedanje Narodnega ljudskega kongresa

STRASBOURG - Predsednik Evropskega parlamenta Klepsch bo sprejel osnutke pristopnih dokumentov Švedske, Finske in Avstrije k EU, ki jih bo marca in aprila obravnaval Ministrski svet

STRASBOURG - Plenarno zasedanje Evropskega parlamenta

LONDON - Severnoirski premier Mayhew in irski zunanji minister Spring nadaljujeta pogajanja o britansko-irskem sporazumu

ANKARA - Srečanje turskih, francoskih, ameriških in britanskih visokih uradnikov, ki bodo razpravljali o stanju na severu Iraku

ATENE - Srečanje ministrov EU za delo

mljih ni zelel govoriti, čes da je v Beograd prispel brez vsakršnih zemljevidov.

Redmanova misija naj bi obenem razpršila tudi vse dvome evropskih zaveznikov, ki so se bali, da Washington le razmetava obljube, za katere bo pozneje »placala« Unija.

Vse kaže, da so se Združene države spet odločile v tretjem letu neke vojne poseči v dogajanje, kot so to že storile med svetovnim spopadom pred 51 leti.

Cas bo pokazal, ali bo ameriška »leteča diplomacija« tako uspešna, kot je bila pred leti na Bliznjem vzhodu. Rešitev bo seveda takšna, da bo najbolj vsec Washingtonu, saj je Evropa pokazala, da se ni dovolj zrela, da bi bila kos taksnim zapletom, kot je balkanski. Poravnala bo le del finančne racuna, medtem ko bo politična faktura izstavljena Rusiji. Kar samo se ponuja vprašanje, kako bodo zapitek placali nekdanji jugoslovanski narodi.

Davor Kriska

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.45	Daleč od dvorca: Cesarjeva nova oblacila, lutkovna igrica
09.00	Krava v cirkusu, plesni forum Celje
09.40	22. baletno tekmovanje za nagrado Lausanne '94, 1. del
10.10	Analitična mehanika, 48/52 del nemske izobraževalne serije
10.40	Po sledih napredka
11.10	Po domače
12.50	Trattoria Trax-Kuhanje ob Rossiniju, 1/6 del oddaje
13.00	Porocila
13.05	Studio City, ponovitev
15.00	Svet poroča, ponovitev
15.35	Osmi dan, ponovitev
16.20	Slovenci v zamejstvu
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Ziv zav
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Stiri v vrsto, tv igrica
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10	Zarisce
20.35	Cetrtek v cirkusu: Veliki cirkusi sveta, 7. oddaja
21.30	Tednik
22.20	TV dnevnik 3, VPS 2220
	Sova
22.45	To je ljubezen, 1/19 del angleske nanizanke
	Ljubosumje tako in drugače
23.20	China Beach, 11/17 del ameriske nanizanke
	Veterani
00.05	Video strani

SLOVENIJA 2

15.30	Video strani
15.55	Kinoteka:
	Ljubimkanje, nemeski cb film, 1932/33
	Po igri Arthurja Schnitzlerja
	Sova, ponovitev
17.15	Burleske Charlieja Chaplina, 15., zadnja epizoda ameriske cb nanizanke
17.45	China Beach, 10/17 del ameriske nanizanke
	Psiholoska vojna
18.35	Ze veste
19.05	Poslovna borza
19.15	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30	Dnevnik 2
20.05	Skrivnost mrtvih, 2/3 del angl. dokumentarne nadaljevanke
20.55	Umetniski večer:
	dr. Andrej Capuder - portret
21.30	Moderna umetnost:
	Rene Magritte , dokumentarna oddaja
22.20	Alica, evropski kulturni magazin
23.10	Video strani

KANAL A

07.00	Borza dela
07.30	Video strani
12.00	Na velikem platnu
12.15	Luc svetlobe, ponovitev 118. dela ameriske nanizanke
13.05	A-Shop
13.15	Spot tedna
13.20	Call Selection, ponovitev
13.55	CMT
14.15	Na velikem platnu
14.30	Borza dela
15.00	Ohranimo zeleno Ameriko, 2. del dokumentarne serije
16.05	A-Shop
16.15	Ustava, 12. del ameriske serije o državni ureditvi
17.15	Ucna leta, pon. 4. dela
17.45	Luc svetlobe, 119. del ameriske nadaljevanke
18.30	Rock starine, ponovitev 56. oddaje
19.00	Porocila
19.20	A-Shop
19.30	Magnetoskop, glasbena oddaja
20.15	Drakula, 2. del ameriske serije
20.45	Temna stolpnica , ameriska kriminalka
	Igrajo: Michael Moriarty, Jenny Agutter, Carol Lynney in drugi; režija Ken Barnet.
22.15	Porocila
22.30	Rock starine, 57. oddaja
23.05	A-Shop
23.15	Spot tedna
23.20	CMT
00.30	Borza dela
01.00	Video strani

KOPER

18.00 Slovenski program

KOROŠKA

19.30 Cas v sliki

RAI 1

6.45	Jutranja odd. Unomattina, vmes dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.30	Dnevnik in nan. Cuori senza età, 10.00 dnevnik
10.05	Film: Fatta per amare (glas., ZDA '53), vmes (11.00) dnevnik
11.45	Risanke: Calimero
12.00	Nan.: Blue jeans
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Znanstveni tednik
14.20	Dok.: Kvarkov svet
15.00	Nan.: Saranno famosi
16.00	Mladinski variete: Uno per tutti, vmes risanke, nanizanke, zanimivosti
	Nan.: Zorro
17.30	Dnevnik, snezne razmere
18.00	Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
18.15	Varieteja: Caramelle, 19.40 Miraggi
19.05	Aktualno: Oltre le parole
19.25	Vreme, dnevnik, sport
19.50	Variete: Miraggi
20.35	TV Film: I promessi sposi (kom., It. '89, i. Solenghi-Marchesini-Lopez)
20.40	Film: Totò, Peppino e i fuorilegge (kom., '56)
21.45	Dnevnik
22.45	Poklon Beethovnu: Simfonia st. 1, op. 21
23.30	Dnevnik in vreme
0.05	

RAI 2

6.30	Dok.: V kraljestvu narave
7.25	Oddaja za najmlajše
8.45	Jutranji dnevnik 2
9.05	Nan.: Lassie
9.30	Nad.: Quando si ama
10.50	Aktualna odd.: Detto tra noi - Kronike v živo
11.45	Dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.40	Nad.: Beautiful, 14.20 Santa Barbara
14.00	I suoi primi 40 anni
15.10	Kronike v živo: Detto tra noi
17.15	Dnevnik
17.20	Pogum zivljenja
18.20	Sportne vesti
18.30	In viaggio con Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Nan.: Amico mio (i. M. Dapporto, K. Bohm)
22.20	Nan.: Neverjetne zgodbe, Un'inconfondibile attrazione, Magico sabato (r. R. Markowitz)
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	EP v kosarki: play off
0.15	IP v hokeyu na ledu

RAI 3

6.45	Jutranja oddaja
7.30	Kulturni dnevnik Tortuga, od 9.00 oddaje dalje DSE
11.00	Idealna knjižnica
11.30	DSE - Parlato semplice
12.00	Dnevnik 3 iz Milana
12.15	Oddaje DSE: Parlato semplice, Camere d' autore, dok. o Materi
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Glasba: Orchestra!
15.15	DSE - Eventi
15.45	Sport: Derby, badmington, rokomet, balinanje, kolesarstvo
18.00	Dok.: Geo
18.35	Sport, Insieme, vreme
19.00	Dnevnik, dezelneste vesti
19.50	Variete: L'apporofndimento (G. Gnocchi), Blob, Una cartolina
20.30	Aktualno: Il rosso e il nero (vodi M. Santoro)
23.15	Dnevnik
23.20	Sort: E' quasigol
0.30	Dnevnik in vreme

RETE 4

6.30	Nanizanka, 7.15 kviz La verità, 8.00 nad. Piccola Cenerentola
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.15 nad. Anima persa, 10.00 Guadalupe, Febbre d'amore, 11.30 dnevnik
11.45	Nei nostri cuori
12.05	Nad.: Maddalena, 12.30 Celeste, 14.00 Sentieri, 15.00 Primo amore, 15.30 Principessa, 16.00 Camilla, vmes (13.30) dnevnik
17.00	Kviz: La verità, 17.30 dnevnik
17.45	Rubrika o lepoti
18.00	Aktualno: Funari News, 19.00 dnevnik
20.30	Nad.: Cuore selvaggio (i. Eduardo Palomo)
22.30	Film: Le montagne della luna (pust., ZDA '90, i. P. Bergin), vmes (23.30) dnevnik, 1.00 R. Londra

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.35	Variete: Le più belle scene da un matrimonio
14.00	Kviz: Sarà vero?
15.00	Aktualno: Agenzia matrimoniale
16.00	Otroski variete
17.55	Dnevnik TG 5 - Flash
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (E. Greggio, Ric)
20.40	Film: Lo chiamavano Trinità (vestern, It. '70, i. T. Hill, Bud Spencer)
22.50	Nan.: Casa Vianello
23.20	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5
1.30	Lasciate un messaggio

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.30	O di qui o di là
11.00	Nanizanki
12.30	Odpri studio
12.45	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Smile
16.05	Nan.: I ragazzi della prateria, 17.05 Agli ordini papà
17.40	Sport studio
17.55	Nan.: Power Rangers, 18.30 Bayside School, 19.00 Il principe di Bel Air
19.30	Odpri studio
19.50	Radio Londra
20.00	Variete: Karaoke (vodi Fiorello)
20.35	Nan.: Beverly Hills, 21.30 Melrose Place
22.30	O di qui o di là
23.30	Nan.: MacGyver
0.30	Radio Londra

TELE 4

13.30	19.30, 22.25 Dogodki in odmevi
20.40	Film: I Barkleys di Broadway

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30 Dnevnik, 13.00 Sport
14.05	Film: Sorella sorella ('82)
20.30	Film: Venere in visone (dram., ZDA '77)
23.00	Film: Ad est di Elephant Rock (dram., '77)

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.10	Stanje stvari - kultura, vodi Natasa Melon
17.00	Slovenski magazin
17.45	Slovenija - Umetnostni vodnik
18.00	Slovenski program: Primorski forum
18.35	Primorska poslovno
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Carobna svetilka
20.30	»Meridiani«, aktualna tema
21.30	Achtung Baby!, kulturna oddaja
22.00	No Comment
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: TV Poper, kabaretno-satiricna oddaja
22.45	Ex Libris: Odrska beseda: Jerca Mrzel

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Zivalski raji
09.30	Zemlja in ljudje
10.15	Pan-optikum
10.30	Argumenti, pon.
11.45	Crno na belem, pon.
12.15	Pogon, pon.
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi
13.35	Druzinske vezi
14.00	Big Valley
15.00	Otroski program
15.15	Captain Planet
15.50	Nonni in Manni, serija
16.35	Kremenckovi
17.10	Wurlitzer
18.30	Harry in Sunny, serija
19.22	Znanost
19.30	Cas v sliki
20.15	Hribovski zdravnik, 13. del: Divji lovec
21.05	Pogledi od strani
21.15	Liebling Kreuzberg, serija
22.00	Tekma s casom, ameriski tv film, 1979
	Igrajo: Yvette Mimieux, Lloyd Bridges, William Shatner, Raymond Burr in drugi; režija Richard Sarafian.
23.30	Cas v sliki
23.35	Dzingis Kan, 2. del kitajskega filma

ORF Avstrija 2

14.50	Tisoč mojstrov
15.00	Lipova ulica, serija: Slovo
15.30	V orlovi dezeli, 7. del: Pozno odkritje
16.15	Zveneca Avstrija
17.15	Psi, 2. del serije: Slava in bogastvo - Lassie in drugi
18.00	Pri Huxtablovih: Izlet v Baltimore
18.30	Made in Austria
19.00	Regionalna porocila
20.00	Kultura
20.15	Domace reportaze
21.00	Kuharski mojstri
21.05	Kabaret, 1. del programa
21.30	Novosti iz filmskega sveta
22.00	Vecerni studio
22.35	Sodobniki
23.35	Jour Fixe: Literatura brez obcinstva-obcinstvo brez literature
00.35	Porocila
	Tisoč mojstrov

Hrvatska 1

08.00	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Dober dan, ucenci
10.10	Otok Pag
10.35	Naravne znamenitosti Hrvatske: Konavle
11.00	Ameriska anglescina, 41. in 42. del
11.35	Deklica iz prihodnosti, 17/24 del nadaljevanke
12.00	Porocila
12.05	TV-koledar
12.15	Divja vrtnica, 44/199 del mehiske nadaljevanke
12.40	Pujsovi dosjeji, 10/14 del angleske humoristicne nanizanke
13.05	Butterfield 8, amer. film
	Igrajo: Elizabeth Taylor, Laurence Harvey, Eddie Fisher in drugi; režija Daniel Mann.
14.50	Monoff
15.30	Ucimo se o Hrvaski: Nasi likovni umetniki - Tilla Durieux
16.00	Porocila
16.05	Otroska oddaja
16.30	Z zdravjem do lepote
17.00	Hrvaska danes
18.00	Porocila
18.05	Kolo srece
18.35	Santa Barbara, 657. del ameriske nadaljevanke
19.18	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30	Dnevnik 1
20.15	Iz strankarskega zivljenja
20.55	Me je kdo iskal?, zabavnoglasbena oddaja
21.35	Porocila
21.40	Znanost in mi
22.25	Slika na sliko
23.10	Glasbeni vecer: Hrvaska komorna glasba
00.10	Porocila v anglescini

Hrvatska 2

16.25	TV-koledar
16.35	Deklica iz prihodnosti, 17/24 del nadaljevanke
17.00	Skrivnosti, 61/65 del ameriske nadaljevanke
17.25	Kamilicna trata, 4/5 del angleske nadaljevanke
18.15	Kulturni magazin, pon.
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.15	Jackie Thomas Show, 17., zadnji del am. humoristicne nanizanke
20.45	Najvecji zlocini in procesi 20. stoletja, 13/26 del koproduk. dok. serije
21.20	Kamilicna trata, 5., zadnji del angleske serije
22.10	Kitajsko morje, ameriski cb film, 1935
	Igrajo: Clark Gable, Jean Harlow, Rosalind Russel in drugi; režija Tay Garnett.

Madžarska

07.00	Sončni vzhod, jutranji informativni magazin
09.00	Cez dan
09.30	Riviera, serija
10.30	Rojen pod srečno zvezdo, serija
11.30	Igra
12.00	Opoldanski zvon
15.10	Vaska TV
15.30	Izlozba
16.00	Dnevnik
16.25	Telesport
17.00	Zunanje zadeve, serija
17.30	János Erdélyi
17.55	Vklopi, otroški program
18.20	Upanje zanamcev, program zidovske skupnosti
18.45	Stavimo!, kviz
19.10	Otroski koticek
19.30	Dnevnik
20.10	Novi muhasti letni casi, zabavni magazin
21.15	Madžarska polpreteklost, 18. del serije
22.05	Telicki, ital. cb film
23.50	Bop-Art Orchestra
00.25	Dnevnik BBC

TV SLOVENIJA 1 **20.35**

ČETRTEK V CIRKUSU,
zabavna oddaja

V sedmi oddaji Četrtek v cirkusu boste spoznali še enega od velikih cirkusov sveta - kanadski cirkus Tarzana Zerbinija. Nastopa v Shrinerjevem templju Al Azhar v Calgaryju v Kanadi in je cirkus s tremi arenami. V njem nastopajo tigri, medvedje, psi, ki igrajo nogomet in sloni. Poleg tega pa nudi še obilico grozljivih in napetih trenutkov v zraku: leteči trapez, t.i. predzno kolo, žico in top. Ne pozabite torej na četrtkovo cirkusko predstavo!

TV SLOVENIJA 2 **21.00**

UMETNIŠKI VEČER,
oddaja o kulturi

DR ANDREJ CAPUDER - portret
scenarij in režija: Igor Prodnik

RENE MAGRITTE - angleška dokumentarna serija
režija: Adrian Maben

V ciklu Moderna umetnost se bo tokrat predstavil belgijski slikar nadrealist Rene Magritte. Angleška dokumentarna oddaja se osredotoča na ponavljajoče vplive določenih objektov in krajev na njegovo delo. Magritte se je rodil v Lessinesu v Belgiji 1898. leta in se je preselil s svojo družino 1910. leta v La Chatelet, kjer je mati še istega leta, iz neznanih razlogov, napravila samomor. Ob drugih izkušnjah iz otroštva, nekatere je v dokumentarnih posnetkih priklical v spomin Magritte sam, je tragičen dogodek materinega samomora pozneje navdihoval teme v njegovem slikarstvu.

Študiral je na umetniški šoli v Charleroiu in Bruslju. Študij pa mu je zapustil mizno do uradne umetnosti. Eksperimentalni je s futurizmom, privlačilo ga je delo Chirica, dokler ni odkril svoj lastni nadrealistični slog. Hiša, v kateri je živel in delal, v Skaarbeecku, ki se je njegova žena po njegovi smrti, 1967. leta, ni dotaknila, pove o tem možu mnogo. Ni maral potovanja in je našel navdih v svojem vsakdanjem okolju. Živel je tako mimo in organizirano življenje, da so njegovi sosedje le težko verjeli, da je slikar.

Druga prizorišča in aktivnosti, ki so spodbujali njegovo domišljijo so bili: Pariz, Bruselj, kazino, konjsko dirkališče, zgodnji kino, baloni z vročim zrakom. Vsa ta prizorišča so v oddaji prikazana ob bližnjem pogledu na glavna dela slikarja. Slikarjeve besede, arhivski film in fotografije osvetljujejo študijo, ki kaže, kako je postalo delo tega slikarja domače in dobro znano celo tistim, ki nikoli ne gredo v muzeje in umetnostne galerije.

ALICA, Evropski kulturni magazin

Veliko vprašanje, s katerim se tokrat ubada ALICA in umetniki, ki jih bomo spoznali, je, kako živeti bolje. Svet carškemu fotografu Faustu Gerevaniju življenje bogatijo slike, fotografije narave, sozvočje vode, ognja, kamna... Za bosanskega pisatelja Veliborja Čolića živeti bolje pomeni živeti v pregnanstvu - v Strasbourg, kjer lahko piše - o vojni. Pravzaprav se redko zgodi, da lahko avantgardni umetniki živijo od svojega dela. To je uspelo modni kreatorki Yolandii Vadopolasu iz Rige, ki se je dobro znašla v svetu, kjer prevladujejo zakoni trženja. Slikarju Roskovanyi, ki je, preden je postal eden izmed priznanih umetnikov na Slovaškem, opravljal poklice divjarja, mehanika... veliko pomeni zvestoba samemu sebi. Za nekatere pa je rešitev življenje v komunah, kot nam bo pokazal uspešen primer iz Aachna. Italijanski koreografiji Franci Ferrari pa življenje bogati ples, tako, kot gledališčnikom iz Bruslja.

TV SLOVENIJA 2 **15.55**

LJUBIMKANJE,
nemški črnobeli film

Režija: Max Ophüls; scenarij: Hans F. Wilhelm, Curt Alexander po drami A. Schnitzlerja; fotografija: Franz Planer; glasba: Theo Mackeben; igrajo: Magda Schneider, Luise Ullrich, Wolfgang Liebeneiner, Willy Eichenberger, Gustav Grundgens.

Max Ophüls, s pravim imenom Max Oppenheimer, sin bogate židovske družine, je začel kot igralec, kmalu pa ga je bolj pritegnila režija, deloval je na številnih nemških odrih, prišel kasneje na Dunaj, kjer ga je oplazil duh fin de siecloveke melanholije, ki je imel gotovo odločilno vlogo v trenutkih, ko je gledališke deske zamenjal za kamero. Film Ljubimkanje je nastal na podlagi zgodnje gledališke igre avstrijskega dramatika Arthurja Schnitzlerja, avtorja, ki je Ophülsa posebej privlačil, saj je slabih dvajset let kasneje posnel še en film po njegovi predlogi in sicer razpito Rajanje ali Reigen. Takratni tridesetletni Max Ophüls je posnel Ljubimkanje tik preden je moral v emigracijo, ki jo je preživel v Franciji, Italiji, Holandiji in v Ameriki. Za tipično dunajsko zgodbo o ljubezni med mladima, neskrupuloznima oficijema avstrijske monarhije in dekletoma iz nižjih slojev je zbral mlado, a izredno nadarjeno igralsko ekipo na čelu z Magdo Schneider, materjo slovite Romy Schneider. Nekega večera spoznata Theo in Fritz čisto po naključju prijateljici Mici in Kristino. Med Theom in Mici se v hipu razvije neproblematično ljubezensko razmerje, medtem ko je zveza med Fritzem in Kristino od vsega začetka polna senc in mračnih slutenj. Pisatelj Schnitzlerja je vselej zanimalo predvsem erotično razmerje med moškim in žensko, privlačnost spolov, ki pa se je najpogostejše razbila zaradi pomankljavosti resnične čustvene predanosti enega ali obeh partnerjev. Za ljubezen med Fritzem in Kristino pa je bilo usodno fantovo površno in lahkomišno ljubezensko razmerje, ki ga je imel pred tem. Ko namreč Fritzta, ki že dolgo več ne zahaja k svoji dolgočasni, plemenitaški ljubici, saj je odkrito navdušen nad preprosto, a očarljivo Kristino, odkrije prevarani soprog, ga pozove na dvoboj in Fritzta pred očmi prijateljcev ustrelji. Za zaljubljenega dekleta je to šok, ki ga ne more preboleči.

TV SLOVENIJA 1 / DANES OB 22.45

Zanke in utrinki neke ljubezni

TO JE LJUBEZEN, angleška nanizanka

Scenarij: Terence Frisby; režija: John Stroud; igrajo: Diana Hardcastle, Jimmy Mulville, Lynne Pearson, Neil Pearson, Nicolas Colicos, Tony Slattery in drugi.

V Poletni noci se je 1989. leta ze zvrstilo prvih sedem epizod nanizanke To je ljubezen. Angleski producent je nanizanko predstavljaj kot nanizanko o domnevnopopolnem zakonskem paru osemdesetih let. Njegov slogan je zdaj, v začetku devetdesetih sicer zastarel, toda to ne velja za novih devetnajst, na Televiziji Slovenija se nepredvajanih epizod, ki so nastale v letih 1989-1991.

Zakonca Patsy in Donald Redfern namreč (se vedno) premagujeta svo-

je težave in težavice s pogovorom, z dobro voljo, z medsebojnim zaupanjem. Res pa je, da se narava njihovih zgod in nezgod v novih epizodah spreminja. Tako se zakonca Redfern v uvodnih dveh epizodah odpravita na počitnice z zakoncem Amando in Garyjem Owens.

Med sabo se pričakajo, kateri par bo spal v spalnici s francosko posteljo oziroma kateremu bo ostala spalnica z ločenima posteljama. Iz rahlega prerivanja nastane kolobocija, ki je za ljubosumnega Donalda preveč... Toda Donaldova ljubosumnost je zelo nedolžna nasproti tisti, ki jo doživi Patsy - prepričana je namreč, da jo je Donald v tujini prevaral z njeno

bogato sodelavko. Toliko drobcev priča o mozevi nezvestobi, ne nazadnje ženske spodnje hlačke v njegovem kovčku...

Skratka, zakonca Patsy in Donald Redfern se zapletata v življenjske, tudi neumne situacije, vendar znova zmoreta dovolj moci, ljubezni, da se iz njih izmotata. Igralska zasedba se v novih epizodah ni spremenila.

Vlogo Patsy je odigrala Diana Hardcastle: je očarljiva, nagajiva, temperamentna. Vlogo Donalda je odigral Jimmy Mulville: je simpatično počasen, potrpežljiv, predvsem pa zelo izrazen s svojo mimiko.

Tudi zaradi njune igre bo nanizanka To je ljubezen popestrila četrtkovo Sovo...

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

06.00 Awake on the Wild Side; 09.00 Video; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.00 Pulse With Swatch; 22.30 Beavis & Butthead; 23.00 Ponovitve; 00.00 Partyzone

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 09.55 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 Paradise Beach; 14.00 Barnaby Jones; 15.00 The Pirate, 4. del; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.30 E Street; 20.00 M.A.S.H.; 20.30 Full House; 21.00 Rescue; 22.00 L.A. Law; 23.00 Star Trek, ponovitve

PRO 7

05.25 Serije, ponovitve; 11.25 Roseanne; 11.55 Pri Huxtablovih; 12.25 Agentka s srcem, serija; 13.20 Dinastija, serija; 14.20 Hardcastle & McCormick; 15.20 Debelo je modro; 16.25 Risanke; 17.55 Parker Lewis; 18.25 Krila; 18.55 Drugi svet, serija; 19.25 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Telesna vročica, am. kriminalka; 22.35 Volkovi, am. grozljivka; 00.45 Poročila

PREMIERE

07.00 Romeo; 09.00 Kenguru Carlos, am. film; 10.30 Chinese Blues, angl. film; 13.45 Kino '94; 16.50 Femme Fatale, am. triler; 18.25 Kuffs, am. akc. komedija; 20.00 Clear; 20.15 Bele peščine, am. triler; 21.55 Sence in megla, am. drama; 23.20 Barbara Walters Special

SAT 1

09.00 Ponovitve serij; 13.00 Ladja zaljubljenec; 14.00 Sosed; 14.30 Alf; 16.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.05 Pet krat Pet; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pajdi na vse; 19.00 Poročila; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Schwarz poseže vmes, serija; 21.15 Schreinemakersova v živo; 23.30 Plačilo za schrein, franc.-ital. triler; 01.30 Ponovitve

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Eurogol, magazin; 10.00 Jahanje; 11.00 Alpsko smučanje, pon.; 12.00 Motošport; 13.00 Snooker; 15.00 Eurofun, magazin; 15.30 Hokej - NHL; 16.30 Motorji, magazin; 17.30 Euroski, magazin; 18.30 Alpsko smučanje, slalom (2), 1. tek, prenos; 19.30 Športna poročila; 20.00 Motošport; 21.00 Alpsko smučanje, prenos; 22.00 Nogomet, pokal UEFA; 23.30 Kosarka, posnetek

la; 20.00 Motošport; 21.00 Alpsko smučanje, prenos; 22.00 Nogomet, pokal UEFA; 23.30 Kosarka, posnetek

RTL

09.10 Serije, ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, serija; 17.00 Kdo je šef?; 17.30 Strašno prijazna družina; 18.00 Družinske vezi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.45 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Klac na pomoč!; 21.15 Julian H. Ugrabljen - Trpljenje matere, nemški film; 23.10 Gottschalk

RTL 2

05.50-16.55 Ponovitve serij; 16.55 Ženska za 7 milijonov dolarjev; 17.50 Umik; 18.20 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.00 Hulk, serija; 20.00 Poročila; 20.15 Čas zločina, franc. kriminalka; 22.15 Poročila; 22.25 Prijetna napetost, am. ljubezenska drama; 00.30 Fantastične zgodbe

SKY MOVIES

17.00 A High Wind In Jamaica; 19.00 A Case Of Deadly Force; 21.00 Other People's Money; 23.00 Cape Fear

MOVIE CHANNEL

17.00 Ivanhoe; 18.00 Ali Baba; 19.00 Solomon's Choice; 21.00 A Stranger In The Mirror; 23.00 The Player

FILMNET

14.00 Toy Soldiers; 16.00 K-TV; 18.00 Falling From Grace; 20.00 Final Analysis; 22.00 People Under The Stairs

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 08.00 Današnji Show; 19.00 Poročila; 19.30 On The Air; 20.00 Zdaj; 20.30 Financial Times Report; 21.00 Ushuaia, dokumentarna serija; 22.00 Poročila; 22.30 Media TV; 22.50 Market Wrap; 23.00 Jay Leno Show

CNN

05.00-22.00 World News; 06.30 MoneyLine; 10.30 World Report; 11.30 Business Report; 12.30 Business Day; 13.30 Business Asia; 14.00 Larry King Live; 16.30 Cnn & Co; 19.00 World Business Today; 20.00 International Hour; 22.00 World Business Today Update; 22.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativa oddaja v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 10.35 Kompas holidays turistično oko; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Drobntince; 16.00 Glasbene novosti; 17.50 Šport; 19.30 Jazz; 21.00 Vi izbirate, jaz izberem; 22.20 Rock Underground.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Božanska komedija; 13.05 Mehurčki; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.10 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Caruso; 16.45 Tretja stopnica; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zborovska glasba; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinki.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik in osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Od otroštva do mladosti, v živo; 11.00 Hladno-toplo-vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.35 Mladim poslušalcem, v živo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem, 2. del; 19.00 Dnevnik; 19.30 -23.15 Večerni program Modrega vala Radia Koper.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 8.40 Igrajte z nami; 9.00 Aktualnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Govorimo o medicini; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Romagnamia; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 The magic bus; 16.00 Modri val ;

18.00 Souvenir d'Italy; 18.45 Jazz; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.15 Napoved; 7.45 Slov. novice; 9.25 Kam danes; 11.00 Anket; 11.55 Odgovori; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarska oddaja; 13.55 Pajsi radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Cankarjev dom se predstavi; 16.25 Nagradna uganka; 17.55 Špekakla; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Medžik.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.40 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 16.20 Zaplešimo skupaj; 18.20 Music Machine; 18.50 Radio jutri, koristne informacije; 19.20 Študentski program Radia Kranj.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Poštni predal; 12.1; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Šport; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki; 20.00 Kulturno-umetniški program; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

11.00 Vzigr; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 OF; 15.30 Kaj pa univerza?; 17.00 Joculator; 18.00 Borzni parket; 19.00 Tolpa bumov; Steve Martland; 21.30 Institut Egon March predstavlja; 22.30 Vaš omiljeni DJ Jure.

Radio Trst A

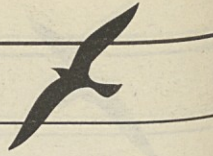
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 Po poteh naših izseljencev; 8.40 Revival; 9.00 Iz studia z vami; 9.15 Odprta kniga; Most na drini (I. Andrić, r. Marko Sosić, 7. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Zborovska glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Slovenska lahka glasba; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: zbor Jacobus Gallus in APZ Tone Tomšič; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Rock balade; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 Revolution rock; 20.30 Foyer.

Radio Koroška

18.10-19.00 Rož - Podjuna - Zila.

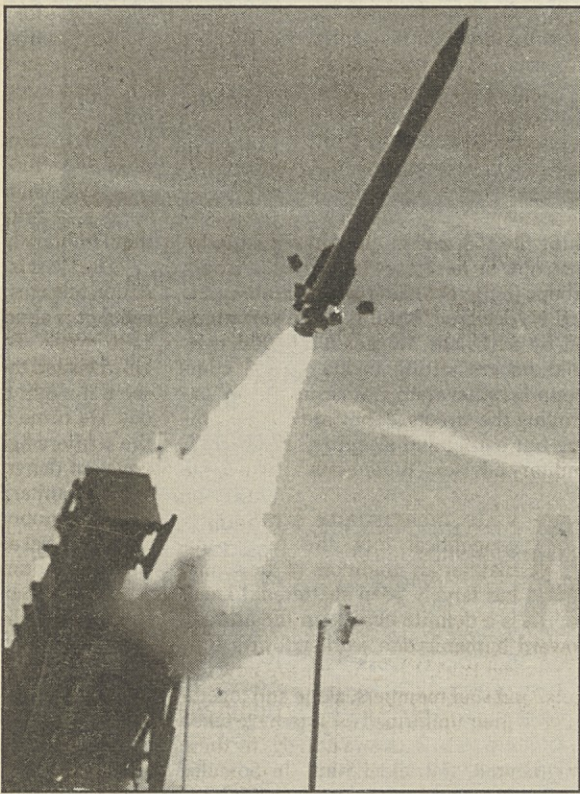

VOJAŠKA TEHNOLOGIJA / AMERIČANI IN JAPONCI O »DEŽNIKU« PROTI BALISTIČNIM IZSTRELKOM

Rakete in protirakete do »neskočnosti«

Ameriški in japonski strategji si delijo skupno moro, ki jih tlaci, ker so brez obrambe pred severnokorejskimi izstrelki »Nodong 1«, ki nosijo v svoji konici večkilotonsko jedrsko bombo. Ti izstrelki bi lahko iz Severne Koreje poleteli preko Japonskega morja in samo šest minut kasneje eksplodirali kot ognjene krogle nad Tokiom ali Osako. Morda bo postopno odpiranje korejskih politikov za sporazumevanje o jedrski tehnologiji na ravni OZN vendarle relativiziralo pričujočo napetost.

Toda slabe sanje se se vedno hitro potrjujejo. Julija lani je direktor ameriške obveščevalne službe CIA James Wosley razkril, da je samo dva meseca prej Severna Koreja uspešno preizkusila svoj balistični izstrelak »Nodong 1« nad Japonskim morjem. Decembra, v mrtnem teku pogajanj o tajnem jedrskem programu med ZDA in Severno Korejo, ki so takrat očitno zastala, je odhajajoči ameriški sekretar za obrambo Les Aspin namignil, da imajo Korejci vsaj eno, če ne že več atomskih orožij. Pred dobrim mesecem so ruski jedrski izvedenci potrdili te navedbe. Glede na napeto stanje v tem prostoru,

Izstrelitev Erinta iz naprave za lansiranje Patriot, ...

ru, je eden izmed japonskih vojaških izvedencev takole ocenil razmere: »Ni mogoče povsem izključiti verjetnosti, da bo Severna Koreja izstrelila raketni izstrelak z jedrsko bojno konico na Japonsko ali Južno Korejo.«

Kot je znano, je najvidnejši dokaz za zaskrbljenost ameriških vojaških oblasti v Južni Koreji dejstvo, da so od Asspina zahtevale, naj pospeši razvoj sistema »Patriot«, ki se je edini obnesel proti balističnim izstrelkom. Njihov namen je zlasti zaščita ameriških čet v Južni Koreji - gre torej za

Ta premik je označil konec eksotičnih načrtov SDI o orbitalni obrambi, konec vsake izmed 4.600-tih, posamično milijon dolarjev vrednih »blestecih frnikul«, ki naj bi kinetično prestrezale prihajajoče balistične izstrelke tako, da bi z veliko hitrostjo trčile v njih kot kamenje. Namesto tega se je Pentagon usmeril drugam, proti razvoju manj eksotične in bolj proti zemlji naravnane procese in tehnologije na dušikova goriva, ki naj bi do izjemnih hitrosti pospešili protibalistične izstrelke v vesolje; toda tudi na majhne žiroskopske sisteme, ki naj bi zagotavljali obrambo pred bolj površinskimi izstrelki. Zato je Aspin zmanjšal proračun SDI za leto 1994 in povečal namenska sredstva za sistem TMD od 700 milijonov na 1, 8 milijarde dolarjev. Izboljšave v sistemu vodenja in kakovosti goriv bi utegnile biti povezane z vrsto različnih sistemov, ki jih razvijajo v ZDA - seveda so razviti do različnih stopenj. Eden izmed teh je sistem Erint, prestrezalnik s podaljšanim dosegom, 300 kilografska raketa (4, 6 metra dolga in 0, 25 metra v premeru). Za njen razvoj so do sedaj porabili 300 milijonov dolarjev. Drugi sistem se imenuje Thaad, površinsko nameščen in radarsko voden sistem izstrelkov, dolgih 6 metrov in s premerom 0, 34 metra, za katerega so porabili že 734 milijonov dolarjev. Oba sistema sta hitrejša kot Patriot, njune bojne glave pa bodo predvidoma eksplodirale blizu prihajajoče »nevarnosti«, jo unicile ali spravile iz smeri letenja.

36.000 vojakov, ki so relativno nezavarovani pred severnokorejskim arzenalom »Scudov«, podobnim nekdanjemu iraškemu orožju, s katerim so med zadnjo zalivsko vojno ubili trideset ljudi. Navedene zahteve Pentagona izražajo staro željo Amerikanov, da bi si zagotovili učinkovito protibalistično obrambo. Ameriški vojaški načrtovalci so, sprico razmeroma hitrega sirjenja jedrskega orožja v državah izven nekdanjega Varšavskega pakta, preusmerili svojo pozornost s »strateske vesoljske obrambne pobude« na bolj konvencionalne sisteme, nameščene na zemlji. Zato preizkušajo nove protibalisti-

vojaški izvedenci so se srečali decembra lani v poveljstvu pacifiškega območja (Honolulu), da bi

ni znano, kaksne bodo naši odnosi z Rusijo v prihodnjih letih, niti kaj vse se lahko pričakujemo

... približevanje balistični raketi Storm, ...

preučili, kako naj obe državi sodelujeta pri razvoju t.i. obrambnega sistema TDM, ki naj bi zagotavljal obrambo proti takšnim raketam kot je izstrelak Nodong 1. Japonci so izročili Američanom podroben spisek vprašanj, ki se nanasajo na izbiro obrambe pred izstrelki, medtem ko so jih ameriški pogajalci seznanili s tehničnimi modalitetami Patriotov v času zalivske vojne, ki so se vedno precej zavite v skrivnost. Verjetno bodo Američani razkrili več podrobnosti o teh izkušnjah na prihodnjem sestanku, ki bo že v bližnji prihodnosti.

Balistične rakete vrste Nodong 1 imajo brzokone jedrsko bojno glavo. Petnajstmetrski izstrelak lahko zadene cilj na 1.000 kilometrov. Ocenjujejo, da leti s hitrostjo 3 km/s. Svoj cilj torej lahko doseže v sedmih minutah. »Seveda je podoben ruskim izstrelkom Scud in kitajskim M-11, vendar nobena od teh držav neposredno ne ogroža Japonske,« pravi Masashi Nishara, profesor za mednarodne odnose na akademiji za nacionalno obrambo, »pri čemer nam

zje izstreliscem. Tovrstni izstrelki letijo le pet ali šest minut in ne trideset, kot na primer rakete ICBM. Branilci zato razpolagajo z znatno krajšim časom, ki ga potrebujejo za identifikacijo, izsleditev in prestrežanje.

... prestrežanje nosilnega izstrelka z bojno glavo, ...

Ameriška armada uvršča v svojo oborožitev predvsem sistem Erint, ker ima večji doseg kot 15 kilometrov, čeprav to orožje se vedno ne deluje zanesljivo, saj pogosto prihaja do okvar, neuspelih izstrelitev ali pa do nenadzorovanega zavijanja iz predvidene smeri. Precej več si obetajo od sistema Thaad, ki je zasnovan z namenom prestrežanja Scudov in podobnih izstrelkov višje v atmosferi, recimo, 160 kilometrov nad potencialnim ciljem. Thaad naj bi nasprotnikov izstrelak unicil tako visoko, pravzaprav že v vesolju, da bi jedrske ali biološke bojne glave eksplodirale zelo daleč proč od ciljev. Ta obrambni sistem naj bi v vesolju vodila nameščena tipala, imenovana »Bcsteče oči«, zelo občutljivi senzori za infrardečo svetlobo. Takšne senzorje so že razvili v okviru programa SDI. Stroški za razvoj tega programa naj bi v celoti znašali 9, 5 milijarde dolarjev, sistem pa naj bi začel delovati šele v prihodnjem stoletju oziroma na začetku prihodnjega tisočletja.

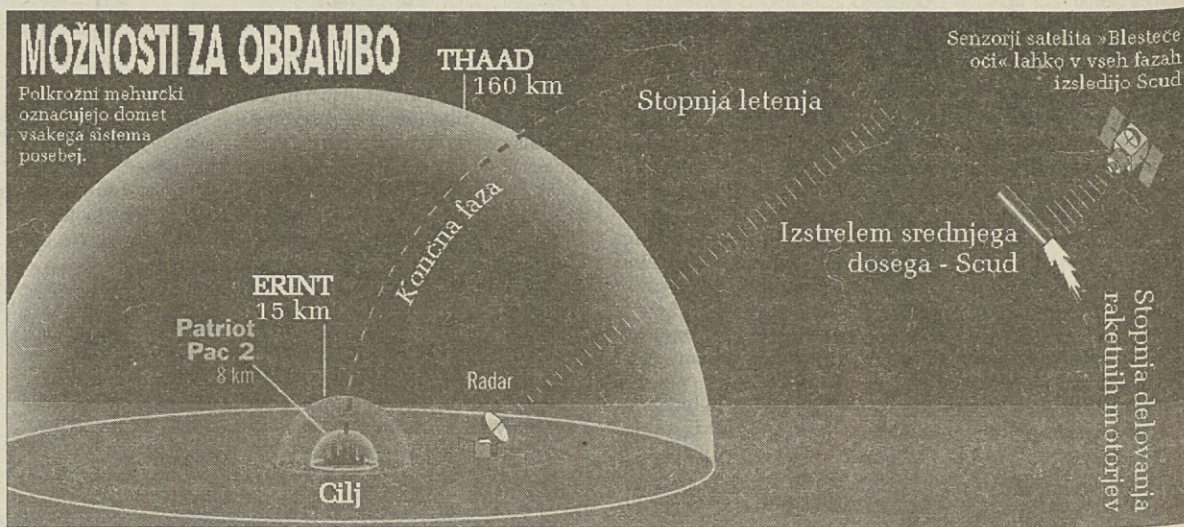
... in uničenje v visokoenergetski ognjeni kroglji. (Foto: N)

Ceprav bi Pentagon verjetno lahko navedene sisteme razvil skoraj do popolnosti, se že kažejo nove grožnje in tehnološki izzivi. Tudi izstrelki sre-

tagonu.

Upoštevač zapletenost in celovitost pričujoče obrambne naloge, se japonski strokovnjaki sprašujejo, ali je učinkovita obramba proti severnokorejskim izstrelkom sploh verjetna. Drugi poznavalci tamkajšnjih razmer pa se tolažijo s pomenom, da bo prej padel politični režim v Severni Koreji, ali se vsaj nekoliko »umiril«, kot bodo njegovi znanstveniki razvili uporabno jedrsko bojno glavo za izstrelke Nodong 1. Vojaški analitik Kazuhisa Ogawa o tem problemu pravi: »Ceprav Japonska ni se nič storila za obrambo pred Severno Korejo, bo ta dežela potrebovala vsaj se dve ali stiri leta, preden bi lahko postala jedrska sila. Casovno se bolj oddaljena pa je perspektiva in uresničitev sistema TMD, zaradi česar mora Japonska predvsem diplomatsko 'ukrotiti' Severno Korejo.« Nekateri drugi kritiki pa menijo, da sodelovanje japonskih oboroženih sil pri sporazumu z Američani, pomeni kršitev ustave monarhije. Seveda namestnik direktorja japonske agencije za samoobrambo Shigeru Hatekayama ne deli gornjega mnenja. Vodstvo agencije je namreč vneto za razvoj protiraketnega sistema v prepričanju, da bo kupovalo orožje neposredno iz ZDA, s čemer bi se sicer izognilo koprodukcijskim poslom, zato pa bi si nakopalo na glavo nove nasprotnike - japonsko težko industrijo. Ne glede na dejstvo, da Japonci se vedno lahko odložijo svojo odločitev, Američani svari svoje partnerje pred nevarnostjo raketnih sistemov, ki so podobni izstrelkom Nodong 1. Zakaj njihove obveščevalne službe navajajo podatke o tem, da ima vsaj dvajset držav vse možnosti za proizvodnjo raket srednjega dosega, vključno s Sirijo in Irakom. Opozorilo Keitha Payneja, vojaškega analitika iz Washingtona, torej ne lebdi v zraku: »Grožnja ni samo navzoča, marveč predvsem raste!«

Milos Krmelj

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 10. marca, ob 24. uri: Damir Zlatar Frey - SOLZNA MARIJA SIRAKUSKA (SD).
V petek, 11. marca, ob 21. uri: P. Shaffer - LETICIJA IN LUSTREK (SD).
V torek, 15. marca, ob 20. uri: I. Cankar - POHUJŠANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI.

DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511
Danes, 10. marca, ob 18.30 in 21. uri: D. Jovanović - ANTIGONA, za abonma dijaški 9 večerni.
V soboto, 12. marca, ob 19.30: G. Feydeau - DAMA IZ MAXIMA, za izven.

MALA DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511
Danes, 10. marca, ob 20. uri: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven. Razprodano!
V petek, 11. marca, ob 20. uri: I. Torkar - BALADA O TASCICI, za izven.
V soboto, 12. marca, ob 20. uri: A. Nicolaj - BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOZJE, za izven. Razprodano!

OPERA, tel.: 061/ 331-950
V soboto, 12. marca, ob 19. uri: R. Strauss - ARIADNA NA NAKSOSU, premiera. Predstava, bo se v torek, 15. marca, ob isti uri, za red torek II.

V ponedeljek, 14. marca, ob 15. uri: Čajkovski - HRESTAC, za izven in konto. Razprodano!
MGL, tel.: 061/ 210-852
V petek, 11. marca, ob 19.30: A. P. Cehov - GALEB, premiera, za izven. Predstava bo se v soboto, 12. marca, ob isti uri, za abonma repriza in izven.

MALA SCENA:
V petek, 18. marca, ob 20. uri: G. Barylli - MEDENI MESEC, za izven.

SMG, tel.: 061/ 1253-312
Danes, 10. marca, ob 20. uri: GOSPODICNA JULIJA, premiera. Predstava bo se v petek, 11., in v soboto, 12. marca, ob 19. uri, za izven.

LGL, tel.: 061/ 314-789
Danes, 10. marca, ob 17. uri: Svetlana Makarović - KORENČKOV PALCEK, za izven.
V soboto, 12. marca, ob 11. in 18. uri: Ervin Fritz - GROFIC PRASIC, za izven.

KD SPANSKI BORCI, tel.: 061/ 1404-183
V petek, 11. marca, ob 20. uri: A. Ayckbourn - NORCIJE V SPALNICAH. Gostovanje Primorskega dramskega gledališča.

V soboto, 12. marca, ob 16. uri: HUDOBNI GRASCAK. Gostovanje LG iz Ljubljane.

KUD FRANCE PRESEREN,

tel.: 061/ 332-288
Danes, 10. marca, ob 20. uri: Zijah Sokolović - GLUMAC... JE GLUMAC... JE GLUMAC.
V petek, 11. marca, ob 21. uri: gledališče Ane Monro - VARIETE.

GALERIJA SOU, Kersnikova 4
V nedeljo, 13., in v torek, 15. marca, ob 20.30: predstava ODKRUSKI.

KRANJ
PGK, tel.: 064/ 222-681
TEDEN SLOVENSKE DRAME:
V sredo, 16. marca, ob 19.30: Ivan Cankar - KRALJ NA BETAJNOVI, premiera. Presernovo gledališče Kranj.

V četrtek, 17. marca, ob 19.30: Ervin Fritz - GROFIC PRASIC. Gostuje LG iz Ljubljane.

MARIBOR
DRAMA, tel.: 062/ 221-206
Danes, 10. marca, ob 19.30: CARMEN - Popoldan na robu evropske zgodovine, za abonente in izven. Predstava bo se v petek, 11. marca, ob 21. uri, za abonente in izven.

V soboto, 12. marca, ob 20. uri: V Minoritih M. Vezovisek - JERMANOVO SEME, za abonente in izven. Predstava bo se v nedeljo, 13., in v ponedeljek, 14. marca, ob isti uri.

LGM, tel.: 062/ 26-748
V nedeljo, 13. marca, ob 11. uri: Marjan Pungartnik - KRALJ FRIDERIK ZOBATI, za izven.

NOVA GORICA
PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

V soboto, 12. marca, ob 20. uri: v Solkanu A. Strindberg - OCE, za red sobota modri in izven. Predstava bo se v nedeljo, 13. marca, ob 17. uri, za red nedelja in izven in v torek, 15. marca, ob 20. uri, za red premiera modri in izven.

PORTOROŽ
AVDITORIJ
V soboto, 12. marca, ob 16. uri: predstava RADOVEDNI SLONCEK. Gostuje lutkovno gledališče Kobanci iz Kamnice.

VELENJE
V petek, 11. marca, ob 18. in 20.30: v Domu kulture Velenje predstava KLINIKA TIVOLI d.o.o. Gostuje Mestno gledališče ljubljansko.

Gledališče Rossetti
Od jutri, 11. do 13. t. m.: W. Shakespeare »Kar hocete«. Režija G. Barberio Corsetti. Predstava v abonmaju: odrezek 3V (na izbiro med petimi zelenimi). V teku je predprodaja vstopnic za predstavo »Terra di nessuno«, ki bo na sporedu od 15. do 20. t. m. (odrezek 7A (modri).

Gledališče Cristallo-La Contrada
V soboto, 12. t. m., ob 20.30 bo gledališka skupina Teatro Popolare La Contrada uprizorilo C. Grisancichevo delo »Un baseto de cuor«. Režija Francesco Macedonio. Nastopajo Ariella Reggio in Mimmo Lo Vecchio.

TRŽIČ
Obcinsko gledališče
V ponedeljek, 14. in v torek, 15. t. m. ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Giorgio Barberio Corsetti z W. Shakespearejevim delom »Kar hocete«.

GLOBASNICA
Jutri, 11. t. m., ob 19.30 v gostišču Juenna v Cepicah predavanje »Umweltschutz auf Kosten der Bauern und Haushalte«.

ŠENTPRIMOŽ
V soboto, 12. t. m., ob 19.30 komedija »George Dandin ali kaznovani soprogi«.

SE ŽANA
KC SRECKO KOSOVEL
Danes, 10. marca, ob 20. uri: ameriški film - DAVE.

VELENJE
V torek, 15. marca, ob 19. uri: v Domu kulture Velenje - VECER SPIRITUALNE INDIJE. Večer pripravljaja skupnost za zavest Krisne iz Ljubljane.

ŽALEC
Danes, 10. marca, ob 18. uri: v Obcinski matični knjižnici Zalec pogovor z dr. MATEJO KOZUH-NOVAK o tem, kako uskladiti materinstvo s strokovnim in političnim delom.

SE VES, KO SI MI PRINESLA JASMIN...
KOČEVJE
MUZEJ KOČEVJE, Prešernova 11
Danes, 10. marca, ob 18. uri: predavanje etnologije dr. MARIE KUNDEGRABER.

PORTOROŽ
AVDITORIJ
V soboto, 12. marca, ob 20.30: večer z gostom - ZARKOM PETANOM.

SEŽANA
KC SRECKO KOSOVEL
Danes, 10. marca, ob 20. uri: ameriški film - DAVE.

VELENJE
V torek, 15. marca, ob 19. uri: v Domu kulture Velenje - VECER SPIRITUALNE INDIJE. Večer pripravljaja skupnost za zavest Krisne iz Ljubljane.

ŽALEC
Danes, 10. marca, ob 18. uri: v Obcinski matični knjižnici Zalec pogovor z dr. MATEJO KOZUH-NOVAK o tem, kako uskladiti materinstvo s strokovnim in političnim delom.

SE VES, KO SI MI PRINESLA JASMIN...
KOČEVJE
MUZEJ KOČEVJE, Prešernova 11
Danes, 10. marca, ob 18. uri: predavanje etnologije dr. MARIE KUNDEGRABER.

PORTOROŽ
AVDITORIJ
V soboto, 12. marca, ob 20.30: večer z gostom - ZARKOM PETANOM.

SEŽANA
KC SRECKO KOSOVEL
Danes, 10. marca, ob 20. uri: ameriški film - DAVE.

VELENJE
V torek, 15. marca, ob 19. uri: v Domu kulture Velenje - VECER SPIRITUALNE INDIJE. Večer pripravljaja skupnost za zavest Krisne iz Ljubljane.

ŽALEC
Danes, 10. marca, ob 18. uri: v Obcinski matični knjižnici Zalec pogovor z dr. MATEJO KOZUH-NOVAK o tem, kako uskladiti materinstvo s strokovnim in političnim delom.

SE VES, KO SI MI PRINESLA JASMIN...
KOČEVJE
MUZEJ KOČEVJE, Prešernova 11
Danes, 10. marca, ob 18. uri: predavanje etnologije dr. MARIE KUNDEGRABER.

PORTOROŽ
AVDITORIJ
V soboto, 12. marca, ob 20.30: večer z gostom - ZARKOM PETANOM.

SEŽANA
KC SRECKO KOSOVEL
Danes, 10. marca, ob 20. uri: ameriški film - DAVE.

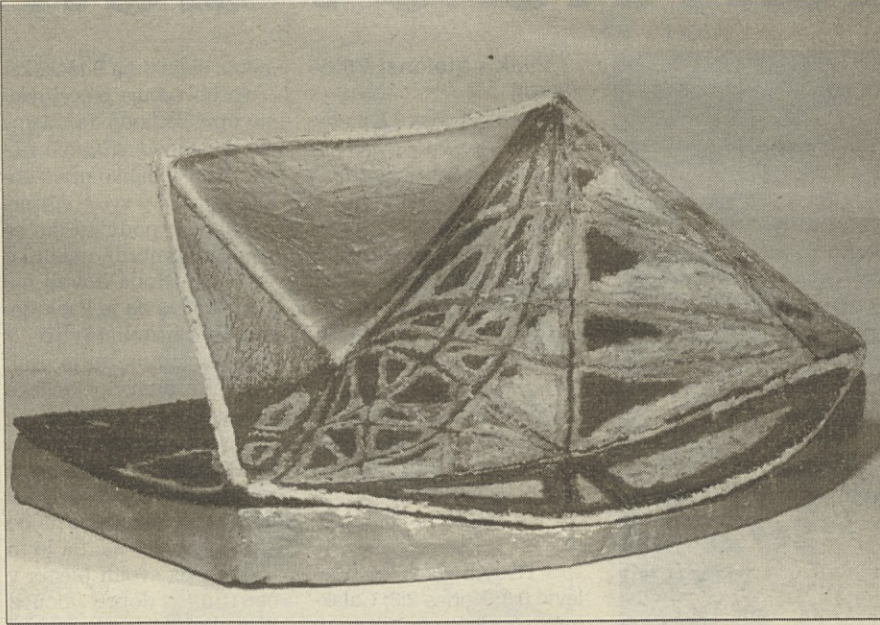
VELENJE
V torek, 15. marca, ob 19. uri: v Domu kulture Velenje - VECER SPIRITUALNE INDIJE. Večer pripravljaja skupnost za zavest Krisne iz Ljubljane.

ŽALEC
Danes, 10. marca, ob 18. uri: v Obcinski matični knjižnici Zalec pogovor z dr. MATEJO KOZUH-NOVAK o tem, kako uskladiti materinstvo s strokovnim in političnim delom.

V Likovnem salonu Celje bo danes, 10. marca, ob 19. uri otvoritev razstave del (risbe, grafike, slikovni objekti) TANJE ŠPENKO-NOVAKOVIČ

Razstavo so pripravili v sodelovanju z UGM - Razstavnim salonom Rotovž Maribor.

Razstava bo na ogled do 1. aprila.

Tanja Špenko-Novakovič, Kdaj se spomni nase - trikotnik, ki se je približal kvadratu, mešana tehnika, 1993

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10
Razstava JOZETA CIUHE - Iz pariškega ateljeja je na ogled do 20. marca.
Razstava modne fotografije PARS PRO FOTO je na ogled do 10. aprila.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5
Pregledna razstava TOMAZA KRZISNIKA - Izbrisane podobe sveta in oblik je na ogled do 20. marca.

MODERNA GALERIJA, Tomsčeva 14
Razstava ANDRESA SERRANA je na ogled do 3. aprila.

Razstava ZARKA VREZCA je na ogled do 3. aprila (Mala galerija).

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6
Razstava Plakat BRANETA ZALARJA je na ogled do 18. marca.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
Razstava slik KLAVDIJA ZORNIKA je na ogled do 4. aprila.

GALERIJA EQRUNA, Gregorciceva 3
Razstava skulptur LUJA VODOPIVCA je na ogled do 21. marca.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40
Razstava slik JASNE KOZAR-HUTHEESING je na ogled do 24. marca.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65
Razstava akvarelov JANEZA LOGARJA je na ogled do 30. marca.

KNJIŽNICA J. MAZOVCA, Zaloska cesta 220
Razstava kolazev KATARINE STOKAR z naslovom Veliko drevo miru je na ogled do 17. marca.

RAZSTAVISČE HEST-ASTORIJA, Slovenska 2
Danes, 10. marca, bo ob 18. uri otvoritev prodajne razstave VOJKA POGACARJA.

RAZSTAVISČE CICERO - DELO, Dunajska 5
Razstava kiparskih del BOJANA STINETA je na ogled do 29. marca.

ATELJE ZOIS, Breg 22
Razstava modnega oblikovanja ALENKE FLO-RJANCIC je na ogled do 19. marca.

CELJE
POKRAJINSKI MUZEJ CELJE
Razstava z naslovom PROSIMO, DOTIKAJTE SE PREDMETOV - Iz življenja v rimski Celeji, ki je namenjena predvsem slepim in slabovidnim ljudem.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Lida Dambrosija. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

Galerija »Al Bastione«
Do 11. t. m. bo na ogled razstava Roberta Hlavatjaja.

MILJE
Obcinska razstavna dvorana: na ogled je fotografska razstava Photo Imago »Paesaggio - Territorio«.

ŠPETER
Beneska galerija in Zveza beneskih žen vabita na razstavo del kiparke Diane Crisetig, ki je odprta do 26. t.m. od 17. do 19. ure vsak dan razen nedelj.

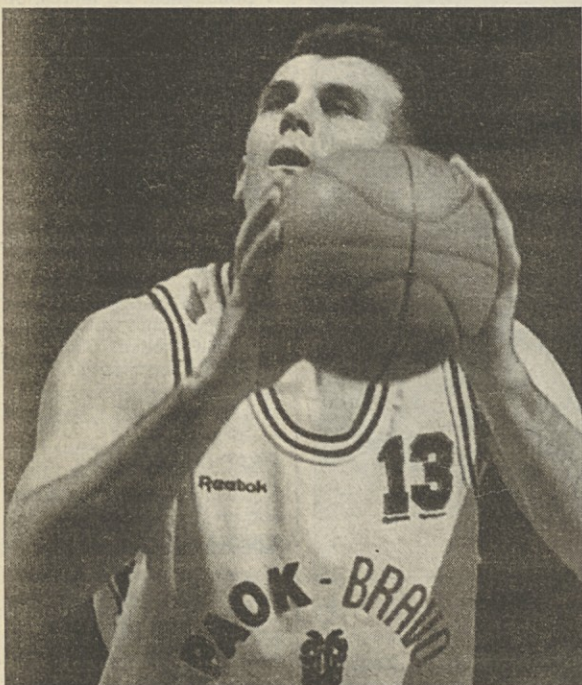
Galerija Rettori Tribbio 2
Do 11. t. m. je na ogled je retrospektivna razstava slikarja Giovannija Enrica Cucka.

Art Gallery
Jutri, 11. t.

KOŠARKA / PRVA FINALNA TEKMA KORAČEVEGA POKALA

Sprejemljiv poraz Stefanela s Paokom

Paokov center Zoran Savič, je včeraj dosegel 17 košev

Paok - Stefanel 75:66 (35:28)

PAOK: Korfas 11, Prelevič 10, Galakteros 12, Berry 21, Savič 17, Boudouris 2, Mamatziolas, Balojannis, Tzekos, Regias 2.

STEFANEL: Bodiroga 6, Gentile 7, Pilutti 7, Fucka 12, De Pol 2, Lampley 20, Cantarello 2, Calavita 10, Cattabiani in Pol Bodedto n.v.

SODNIKA: Richardson (Ang) e Dorizon (Fra).

PM: Paok 19:26; Stefanel 10:18; PON: Cantarello v 31. in Lampley v 40. minuti.

3 TOCKE: Paok 2:9 (Prelevič 0:3; Korfas 2:3; Galakteros 0:3); Stefanel: 2:19 (Bodiroga 0:4; Gentile 1:9; Pilutti 1:3; Fucka 0:3).

Trzaski Stefanel je uspel na prvem finalnem srečanju za Koracsev pokal

poraz omejiti na 9 tock, kar Trzacan vzbuja precej realne upe, da bodo 16. marca po povratnem srečanju Koracsev pokal lahko prvič do slej shranili v svoje vitrine. Govoriti o podvigu, ko se izgubi, je morda nekoliko pretirano, toda dovolj naj bo podatek, da je Paok doma skoraj neustavljiv, v dvorani v Solunu je vseh stiri deset minut peklensko vzdusje, kateremu se ne morejo upreti niti sodniki, ki dostikrat domači ekipi dopuscajo mnogo bolj mosko, da ne recemo grobo igro. Dodajmo se, da je to vzdusje na svojih plecih v cetrtfinalu dobro občutil Scavolini, ki je po domaci zmagi s 17 tockami v Solunu izgubil kar za 35 tock.

Stefanel je včeraj začel zelo dobro, z mož moža obrambo pa je prvih deset

minut dobro pokrival Paokove strelce Berryja, Savica in Prelevica, ki nikakor niso nasli poti do kosa. Trzacani so vodili do 10. minute, ko je bil rezultat izredno nizek 12:11 za Stefanel. Nato so pobudo prevzeli domacini, ki so si do polcasa priigrali 7 tock naskoka. Zacetek drugega dela za Trzacane ni obetal nic dobrega, saj so Grki v 28. minuti vodili ze s 53:36. Toda takrat je Stefanelu uspelo spet nekaj akcij in poraz so Trzacani spravili v povsem sprejemljive meje. Ob slabem dnevu zunanjih igralcev (Bodiroga in Gentile) so bili v vrstah Trzacanov najboljsi Lampley, Fucka in presenetljivi Calavita, pri Paoku pa Walter Berry in Zoran Savič, ki je od 18. minute igral s 4 osebnimi napakami.

TEDENSKO POKAŠLJEVANJE

Medla reakcija ob velikem škandalu

IVAN PETERLIN

Po daljšem obotavljanju, oklevanju in miselnosti vsebinskem boju s samim seboj, sem se končno odločil: danes bom svoja razmisljanja osredotocil v temo, ki je po mojem mnenju akutno aktualna, nadvse zgoca in ki je prav gotovo spravila vso našo javnost s tira. Seveda mislim na že znano in s slovenskega vidika žalostno zgodbo profesorja, ki ga je goriski pokrajinski svet izvolil v deželno komisijo za slovenske sole in to na predlog skrajno desničarskih političnih krogov. Stvar sama na sebi ne bi nosila tako izjemno absurdnega predznaka, če bi to ne bilo govorilo o solniku, pedagogu, ki je redno zaposlen na enem izmed naših slovenskih zavodov, poleg vsega pa njegov curriculum govori o tem, da je sam pristaš, član in funkcionar stranke MSI, ki mi lo receno že zgodovinsko ni najbolj odprta in naklonjena do problematike razvoja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Moram vam priznati, da so me že sama vest pa tudi vsa kasnejša dogajanja okrog tega primera zelo razburili in me navdali s tesnobo, ki je do danes nisem poznal. Prepričan sem namreč, da se mora vsaka manjšina, ki je de facto ogrožena tesno oklepati - zato da uspešno premošča hiranje - treh osnovnih komponent: družine, sole in okolja, ki morajo biti kajpak sočno prežeti s slovenskostjo. In prav zato že desetletja prepričujemo starše, ki omahujejo, naj svojega otroka vpisejo v slovensko solo. Zato tudi že desetletja gradimo nadvse kapilarno svoje kadre na vseh področjih, da lahko otroku nudimo široko paleto izbire izvensolskih dejavnosti. Zato se tudi pri sportu - včasih prav donkihotsko - zaganjamo v prepričevanje odbornikov klubov, da morajo mladim priskrbeti slovenskega pedagoga.

Mislím pa, da se še nikoli nismo znašli pred tako absurdno realnostjo, da morajo naši otroci spremljati pouk nekoga, ki deklarativno spada v tisto politično območje, ki je nam Slovincem sovražno. Dokaj tiho stopicanje na mestu, medlo reakcijo domala vseh slovenskih krogov ob tem škandalu za slovensko dušo in srce si razlagam prav v luči izjemnega absurda primera. Vendar dragi Slovenec, kje pa je tvoja pokončnost? Kje kljubovalnost? Ali je tvoj duh upornosti res že zakopan in samo se folklorni spomin? Kje in v kakšni obliki pa je prisla do izraza razdraženost staršev, dijakov in drugih organizacij? Kot sportnega pedagoga in solnika, ki trdno verjame v svoje poslanstvo vcepljanja ljubezni do slovenskega jezika, kulture in cloveka v solskih klopih in v telovadnici, me je ob taki pasivnosti in indiferentnosti danes pošteno sram in v sebi cutim znake porazenosti.

NOGOMET / POKAL ZA TRETJELIGAŠE

Triestina zlahka v polfinale

Toda to je kaj slaba tolažba za neuspehe v prvenstvu

Triestina - Livorno 2:1 (2:0)

TRIESTINA: Drigo, Sandrin, Milanese, Pasqualini (Terraciano), Cossaro, Sottili, Danelutti, Casonato, Marsich (La Rosa), Rizzoli, Labardi (Panero).

Nekaj več kot tisoč strastnih privrženecv Triestine je brez vsakršnega navdušenja pozdravilo vstop svojih ljubimcev v polfinale pokala C lige, kar je brez dvoma le blaga uteha za neuspehe v prvenstvu. Ze iz teh podatkov lahko sklepamo, da je bila včerajšnja predstava dokaj blede in

nezanimiva. Domacini so očitno stedili svoje moci v prikacovanju prvenstvenega derbija proti vodilnemu Chievu, gostje pa so bili tako rekoc že vdani v usodo. Edini omembe vredni dogodki so bili goli, ki sta jih za Trzacane dosegla Labardi v 25.min. in Milanese v 34.min. medtem ko je ugled gostov resil D'Antò z zadetkom tik pred koncem tekme.

Majhno zanimanje za pokalno srečanje je povsem razumljivo, saj si je Triestina v bistvu že na prvi tekmi v Livornu, kjer je zmagala z 2:0 za-

gotovila napredovanje v polfinale. zato je bilo včerajšnje povratno srečanje v bistvu zgolj formalnega pomena, vsak dvom pa sta dokončno razpršila Labardi in Milanese. Po obeh zadetkih pa je bilo treba počakati samo še na konec srečanja.

V polfinalu bo Triestina nastopila proti zmagovalcu tekme med Comom in Montevarchijem. Prva polfinalna tekma bo na sporedu 2. aprila, povratno srečanje pa 14. aprila. Finale je na sporedu 28. aprila in 12. maja. WALTER BET

NOGOMET / 3. AL

V zaostalem srečanju Dolinčani visoko zmagali

Dolina - San Giacomo 6:1 (2:0)

STRELCI: Mauri (27', 47'), Sibilja (40'), Vescovo (66'), Bozzi (78', 81').

DOLINA: Segnani, Bandi, (Vescovo 50'), Luisa (Degrasi 71'), Lovriha, Laurica, Kozina, Bozzi, Sibilja, Mauri, Sancin, Babudri.

V zaostalem srečanju proti San Giacomu so Dolinčani izbojevali tretjo prvenstveno zmago in tako dohiteli Union. Srečanje je bilo izenaceno le v uvodnih minutah, ko so tudi gostje v protinapadu zadeli vratnico. Nato pa so na igrišču zagospodarili domacini in gostje so lahko le gledali, kako se je polnila mreža. Prvi zadetek je dosegel Mauri s strelom z roba kazenskega prostora po podaji Babudrija. Pet minut pred odmorom je Sibilja prestregel podajo nasprotnikovega vratarja in nemoteno zadel. Tretji zadetek je ponovno dosegel Mauri, potem ko je izkoristil nesporezum med branilci San Giacomu. V 66. minuti je dosegel svoj sedmi letošnji zadetek Vescovo. Zadnja dva zadetka pa je dosegel Bozzi v protinapadu. Slednji je ob koncu zadel tudi prečko. Castni zadetek so gostje dosegli dve minuti pred koncem. E.B.

NOVICE

V odbojcarski A1 ligi znanih že sedem četrtfinalistov končnice za državni naslov

Zaradi finalnih obračunov v evropskih odbojcarskih pokalov so že v torek zvečer odigrali stiri srečanja, v katerih je največje preseñenje pripravil Jockey Schio, ki je gladko s 3:0 (15:11, 15:11, 15:10) premagal prvouvršceni Sisley. Schio se je s tem povzpél na osmo mesto, ki se vodi v končnico za naslov, toda že v nedeljo ga bo najbrž prehitela Gabeca, ki igra doma proti Alpitouru, ki si je že zagotovil sedmo mesto po regularnem delu. Mia in Toscana sta že izpadli v A2, Sidis in Giglio (ali Fochi, če v nedeljo ne bo premagal Mie) pa bosta igrala play-out za eno mesto v A1 z drugo in tretjo ekipo iz A2.

Ostali torkovi izidi: Ignis - Milan 1:3 (13:15, 7:15, 15:10, 13:15), Maxicono - Toscana 3:0 (15:13, 15:6, 15:2), Edilcuoghi - Giglio Reggio Emilia 3:0 (16:14, 15:7, 15:6).

Vrstni red: Sisley 44, Milan 42, Daytona 40, Maxicono 38, Edilcuoghi 36, Ignis 36, Alpitour 26, Jockey in Gabeca 22, Giglio 16, Fochi 14, Sidis Baker 12, Mia 10, Toscana 0. Preostali pari zadnjega kola (v nedeljo): Fochi - Mia, Sidis Baker - Daytona, Gabeca - Alpitour. Prve četrtfinalne tekme bodo 20. marca, povratna srečanja 23. in morebitne tretje tekme 26. marca na igrišču boljše uvrščene ekipe. Najbolj zanimivo četrtfinalno srečanje bo gotovo med Maxiconom in Edilcuoghijem, ki se bosta že to nedeljo (če ne bo preseñenecv v polfinalu) pomerila za naslov evropskega klubskega prvaka. Ostali pari: Sisley - Jockey (ali Gabeca), Milan - Alpitour, Daytona - Ignis.

NOGOMET / ZAOSTALO SREČANJE V 1. AMATERSKI LIGI

Z zmago nad Donatellom Zarja ponovno sama na vrhu lestvice

Zarja - Donatello 1:0 (0:0)

Strelec: Scalunich v 55. minuti

ZARJA: Cocevari, Dussoni, Strukelj, Kalc, Fonda, Tognetti, Antonic, Slaunich, Ispiro, Gregoric, Ravalico.

V zelo težkem srečanju so nogometasi Zarje izbojevali izredno važno in povsem zaslužen zmago, s katero so si spet priborili dve točki naskoka pred drugoplasiranim Palazzolom. Srečanje z Donatellom bi morali odigrati že pred desetimi dnevi, toda zaradi goste megle takrat niso mogli igrati. Donatello je včeraj v Bazovici upravicil sloves zelo solidne ekipe. Se posebej v prvem delu so bili gostje nekajkrat zelo nevarni, največ preglavic pa je obrambi Zarje

povzročal njihov levokrilni napadalec. Čeprav je igra v glavnem potekala na sredini igrišča, pa so bili gostje bolj nevarni in samo Antonicu, ki je z glavo odbil žogo z golove črte, se je treba zahvaliti, da Donatello ni koncal prvega dela v vodstvu.

Stanje pa se je povsem spremenilo na začetku drugega dela. Domacini so zelo dobro začeli in si ustvarjali priložnosti za priložnostjo. Največjo je imel Robert Kalc, ki je preigral nekaj nasprotnikovih igralcev, toda njegov strel se je odbil od prečke. Zrele priložnosti sta imela tudi Gregoric in Ravalico, končno pa je Zarja kronala premoč z zadetkom Slaunicha, ki je neubranljivo streljal z glavo po lepem predložku

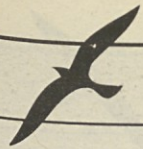

Z minimalno zmago Zarja spet sama na vrhu (Foto Krizmančič/KROMA)

Inspira zu desne strani. Po голу so se gostje, ki so do takrat igrali precej zaprto, bolj odprli in začeli odločneje napadati. Tekma pa je postala tudi

precej nervozna, tako da je sodnik gostujocim igralcem pokazal kar dva rdeca kartona. Kljub občutni številčni prednosti pa se zarjani niso

odločili za tvegane napade in so raje do konca nadzorovali rezultat, s katerim so zdaj spet sami na prvem mestu v 1. amaterski ligi.

GIMNASTIKA / DEŽELNO PRVENSTVO

Borovka Karin Mezgec tretja v naši deželi

V nedeljo v Ljubljani

Borova gimnastičarka Karin Mezgec se je na deželnem prvenstvu za kategorijo masters, ki se je končalo v nedeljo v Trstu, zelo dobro uveljavila. V traku se je namrec tudi v drugem dnevu tega prvenstva uvrstila na 3. mesto in je tako to mesto osvojila tudi na končni skupni lestvici. Njen uspeh je tem pomembnejši, ker ga je dosegla se v hujski konkurenci, kot v prvem dnevu tekmovanja, saj se je

se je Mezgečeva dobro odrezala tudi s kiji. Svojo vajo je opravila zelo dobro in brez hujše napake osvojila 5. mesto, z nekoliko boljso izvedbo pa bi bila tudi tukaj njena uvrstitev lahko se boljša.

Borove gimnastičarke se pripravljajo tudi na nastop v Ljubljani, ki bo na sporedu v nedeljo. Tja bo odpotovala skupina mlajših telovadk, ki bo sodelovala na prvenstvu Slovenije v programu C. To

tokrat potegovalo za najvisja mesta kar 25 tekmovalk iz vse dežele. Zgovoren je tudi padek, da nastopajo v tej kategoriji telovadke do 17. leta starosti, Karin pa je prav v preteklih dneh dopolnila komaj 14 let, kar kaže, da ima ob primerni vadbi (in vadbenih pogojih) ter prizadevanosti se lepe možnosti, da v prihodnjih letih napreduje.

Razen v vaji s trakom

je tekmovanje, ki nekako odgovarja našim mladinskim igram, na njem pa nastopajo deklice stare od 6 do 9 let. Na tej prireditvi bo sodelovalo sedem naših mladih ritmičark, ki imajo, glede na intenzivnost njihovih priprav v zadnjih tednih, vsekakor možnost za kako vidnejšo uvrstitev, čeprav bo tudi v ljubljanskem Narodnem domu konkurenca izredno ostra. -boj-

KOŠARKA / MLADINCI

Jadran TKB v naslednji fazi

Odločilna zmaga z Italmonfalconejem

Italmonfalcone - Jadran TKB 59:62 (32:31)

JADRAN: Cingerla, M. Emili 6, Cerne 2, Hmeljak 11 (3:5), Pro, Grbec 27 (10:12), Križman 16 (4:6), Danieli, Koren, Gobbo in Colja n. v.

Sodnika: Nepi (Staranzano) in Tigozzi (Gorica). SON: 15. PM: 17:23. TRI TOČKE: Grbec 1. PON: Emili 35, Cerne 39.

Jadranovci so v odločilni tekmi za prvo mesto v skupini s težavo a povsem zasluzeno premagali ekipo Italmonfalconeja in si tako zagotovili pravico do nastopa v končnici deželnega prvenstva konec meseca.

Igra je bila na slabi tehnični ravni, raztrgana in živčna. Ekipi sta se stalno menjavali v vodstvu in nobena ekipa ni povedla z a več kot za 6 točk. V zadnjih minutah pa so »plavi« obdržali mirne živce in z odločilnimi kosi Grbca uspeli odločiti tekmo v lastno korist.

Ceprav tokrat jadrancovci niso igrali dobro pa od posameznikov lahko pohvalimo za solidno obrambo Hmeljaka in Grbca za odločilne koše v zadnjih minutah. (Kof)

Michel Grbec je dosegel odločilne koše

KOŠARKA / MLADINCI

Zasluzena zmaga Kontovela

Uspeh bi bil bolj prepričljiv, če ne bi bilo podcenjevanja

Kontovel - Largo Isonzo 89:86 (49:44)

KONTOVEL: Ban 2 (2:4), Spadoni 8 (0:2), Tavcer, Starc, Stoka, Rizzante 4, Skrk 2 (0:1), Iori 8 (0:1), Vodopivec 35 (0:2), Turk 30 (2:2).

SON: 25, PM: 4:12, 3 TOČKE: Spadoni 2, Vodopivec 1, PON: Spadoni v 34'.

Kontovelci so drugic zapored zmagali in tako utrdili mesto v sredini lestvice. Tekma je bila izenačena in zanimiva vse do 31. minute, ko so nasi s

hitro igro zmedli goste in povedli za 18 točk (75:57), nato pa so začeli podcenjevati nasprotnika in gostje so se približali na eno samo točko (77:76). Nasi pa so zopet zbrali, zaigrali bolje in na koncu je z dvema lepima protinapadoma odločil tekmo mladi Rizzante. Gostje so skušali nadoknaditi zamujeno s trojkami, a jim ni uspelo.

V vrstah Kontovela je dobro zaigrala celotna ekipa. Nekaj več pa je pokazal Iori. (I.V.)

Štefan Turk (v metu) je tokrat dal 30 točk

KARATE / TEKMOVANJE V ČEDADU

Dober nastop članov Shinkai karate kluba

V Čedadu je bilo to nedeljo tekmovanje vse državne federacije FIK-TA za karateiste z rjavim pasom. Med sodelujočimi tekmovalci iz treh Benecij so bili tudi trije člani slovenskega društva Shinkai karate klub, njihov tehnični vodja Sergij Stoka pa je bil imenovan za sodnika. Najvisje se je od Slovencev uvrstil Vojko Ukmar v kategoriji članov, ki je zasedel 6. mesto v katah, neke vrste obveznih likih pri karateju. Shinkai karate klub sta zastopala se Davorin Starrec in David Potocnik.

Tekmovalci so bili v Čedadu razdeljeni in stiri kategorije po starosti in sicer: člani (od 21 do 35 let), mladinci (od 19 do 20 let), kadeti (od 14 do 16 let) ter »obeti« (od 17 do 18 let). Pomerili so se

Sergij Stoka je tokrat »nastopil« v vlogi sodnika

tako v katah kot v borbi oziroma kumiteju, kot se temu strokovno pravilno reče. Karateistov, ki so se udeležili tega tekmovanja, je bilo okrog 150.

Dosezek Vojka Ukmarja je vsekakor pomemben, čeprav se ni uvrstil v finale, saj je bil med tekmovalci iz Furlanije-Juljske krajine absolutno najboljši v katah.

Nekaj težav so karateistom povzročila nova pravila, ki so jih v naših krajih prvič uvedli prav v Čedadu. Spremembe zadevajo borbo: »napadalec« namrec samo v prvem delu tekmovanja napove udarec ali brco, v polfinalu je prvi napad napovedan, drugi pa prost, v tretjem pa je borba prosta.

Črne pasove Shinkai karate kluba čaka že 20. marca nova pomembna preizkušnja. Na ta datum bo namrec deželna selekcija za vsedrjavno prvenstvo v karateju in za italijanski pokal. (hj)

ATLETIKA / HITRA HOJA

Fabio Ruzzier uspešen tudi na tekmovanju v švicarskem Luganu

V nedeljo se je z mednarodnim tekmovanjem v hitri hoji na razdalji 20 km v Luganu uradno pričela tudi v Svisi letošnja atletska sezona.

Tekmovanja, ki je bilo veljavno za »Veliko nagrado Bengorama«, se je udeležilo 56 tekmovalcev iz Svice in Italije, med katerimi so bili tudi številni državni reprezentanti.

Seveda na takšnem tekmovanju ni mogel manjkati tudi naš hitrohodec Fabio Ruzzier, ki je svojo letošnjo prvo tekmo na cesti opravil več kot zadovoljivo, saj je v kakovostni konkurenci zasedel odlično 2. mesto za članom SAL iz Lugana Vitellijem in to z zelo dobrim casom 1

uro 30 minut in 23 sekund (zmagovalec je dosegel cas 1.29'23"), medtem ko je tretjevrščen Cortinovis iz Bergama za progo porabil 1.34'45". Ruzzier je bil tudi prvi med »masterji«, saj je drugouvrščen Usai dosegel za več kot 11 minut slabši cas.

S tem casom je naš atlet zopet dokazal, da v svoji kategoriji nima enakovrednih tekmecev, saj se lahko se vedno kosa z atleti, ki imajo po 20 in več let manj, zato bo Ruzzier tudi na letošnjem evropskem prvenstvu za veterane junija v Atenah prav gotovo med glavnimi kandidati za osvojitev evropskega naslova.

planinski svet

Drevi občni zbor Slovenskega planinskega društva v Gorici

Občni zbor ni samo formalnost. Je priložnost, kjer se člani društva, iz različnih krajev, različnih generacij srečajo, pogovorijo, kjer se oblikujejo razni predlogi. Tako priložnost bo drevi v Standrežu, v prostorih KD Oton Zupancic, za člane in prijatelje SPD Gorica. Občni zbor jesklican ob 20. uri, oziroma ob 20.30 (v drugem sklicu). Ker je sedanjemu odboru potekel dveletni mandat, bodo na občnem zboru obnovili tudi glavni odbor društva. Na razpolago pa bo tudi okvimi program dejavnosti v letu 1994.

Zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov v mestu se društvo seli na podeželje. Tako so lani priredili občni zbor v Steverjanu, letos pa bo v Standrežu. Sicer pa ima taka rešitev tudi prednost. Z ozirom, da ima društvo člane v raznih krajih na Goriskem, je to način, da se društvo približa članstvu v posameznih krajih.

Zanimiv pohod po Krasu z vodenim ogledom arheoloških jam in najdišč

Kraski krti prirejajo v nedeljo, 20. marca, v sodelovanju s SPD Gorica voden obisk arheoloških jam in najdišč med Doberdobom in Vrhom. Vodil bo zgodovinar in arheolog, sicer dober poznavalec Doberdobskega Krasa, dr. Ugo Furlani. Ekskurzija s planinskega vidika ni zahtevna, saj bodo udeleženci precejšen del poti opravili tudi z avtomobili, srečanje pa sklenili z družabnostjo v jamarski koči na Vrhju.

Za vse, ki bi se zanimive ekskurzije in enkratne priložnosti radi udeležili, naj navedemo, da je zbirno mesto pred cerkvijo v Doberdobu. Od tu bodo ob 9. uri odšli proti Adriji in si tam ogledali nekaj zanimivih jam. Predviden je tudi ogled Gradine, oziroma nekdanjega zidu ob gradišču. V programu je tudi ogled znanih arheoloških jam Vivisce 1 in Vivisce 2 ter nekaterih drugih votlin, zanimivih z arheološkega vidika.

Smučarski izlet SPDG v nedeljo v Bad Kleinkirchheim odpade

S prihodom pomladi je močno upadlo tudi zanimanje za smučarsko dejavnost, za kar je bilo sicer v sezoni, ki se pravkar izteka precejšnje zanimanje in navdušenje. Naj omenimo samo visoko število prijavljenih za društveno smučarsko tekmovanje na Nevejskem sedlu, zadnjo nedeljo februarja.

V nedeljo, 13. marca je bil napovedan avtobusni izlet v znano zimskošportno središče na Koroskem, vendar pa iz tega ne bo nič. Izlet torej odpade zaradi prenizkega števila prijav.

Za začetek Sabotin

Kar precejšnja skupina ljubiteljev peshoje se je v nedeljo, 6. marca podala na prvi pomladanski pohod na Sabotin, na povabilo PD Brda, ki ima to goro takorekoč v svojem revirju. Toplo in prijetno pomladansko vreme je prispevalo k prijetnemu počutju.

Knjigo o krajevnih in ledinskih imenih v Števerjanu dobiš na sedežu SPDG

Knjigo o krajevnih, ledinskih in vodnih imenih, ki jo je pred kratkim izdalo Slovensko planinsko društvo v Gorici dobijo člani društva in drugi zainteresenti na sedežu društva v ulici Malta 2. Zanimanje za publikacijo - edino te vrste doslej na Goriskem je se zmeraj precejšnje. V kratkem bodo knjigo predstavili tudi v nekaterih Steverjanu sosednjih krajih.

Obvestila

BALINARSKA KOMISIJA ZSSDI

sporoča vsem balinarskim društvom, da je treba cimprej potrditi udeležbo za Zimski turnir ZSSDI, ki bo 13. t.m. Za vse informacije telefonirajte na 214159 (Aleksij) ali na 220101 (Bruno) ali na 226262 (Maks) ali na 327478 (Egon).

SD PRIMOREC - Trebče

vabi člane na REDNI OBCNI ZBOR, ki bo jutri, 11. t. m., ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebcah.

JK CUPA

vabi člane na 22. REDNI OBCNI ZBOR, ki bo v petek, 18. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v sportnem centru v Vizovljah. Dnevni red: otvoritev obcnega zbora, poročila predsednika in odborov, pozdravi gostov, razprava in razno. Vljudno vabljeni!

SK BRDINA

organizira v nedeljo, 13. t. m. avtobusni izlet v Sappado ob priliki trzaska prvenstva. Informacije na tel. st. 212859 ali 299573.

PLANINSKA ODSEKA

SK DEVIN in SZ SLOGA

vabita člane in prijatelje v nedeljo, 13. t. m. na zimski vzpon na Snežnik. Zbirališče in odhod ob 7. uri iz Bazovice. Informacije na tel. st. 200236 - Bruno in 226283 - Viktor.

NOVICE

Pariz - Nica: v 4. etapi Baldato

SAINT ETIENNE - Italijan Fabio Baldato je v sprintu dobil 4. etapo kolesarske dirke Pariz - Nica od Clermont Ferranda do Saint Etienne v dolžini 156 km. Baldato je z zmago se utrdil vodstvo v skupni uvrstitvi.

Včeraj pa se je začela tudi kolesarska dirka »Od Tirskega do Jadranskega morja«. V prvi etapi je zmagal Italijan Adriano Baffi, ki je v sprintu premagal Belgijca Erica Vanderaerdena in Rusa Dimitrija Koničeva. Skupaj s prvo trojico je na cilj prispela še večja skupina kolesarjev.

Indurain še vedno prvi kolesar na svetu

MADRID - Mednarodna kolesarska zveza (UCI) je objavila lestvico najboljših kolesarjev glede na rezultate v prejšnjem letu in po prvih dirkah letošnje sezone. Se naprej je v vodstvu zmagovalec lanskoletnih dirk po Italiji in Franciji Spanec Miguel Indurain. Lestvica: 1. Miguel Indurain (Spa) 2610. 50, 2. Tony Rominger (Svi) 2139.00, 3. Maurizio Fondriest (Ita) 1989.70, 4. Claudio Chiappucci (Ita) 1692.90, 5. Alex Zülle (Svi) 1513.48, 6. Johan Museeuw (Bel) 1256.20, 7. Rolf Sörensen (Dan) 1092.00, 8. Maximilian Sciandri (Ita) 1007.00, 9. Erik Breukink (Niz) 973.40, 10. Gianni Bugno (Ita) 959.40.

Belorusi na evropskem prvenstvu

MINSK - Rokometasem Belorusije se je uspelo uvrstiti na evropsko prvenstvo, potem ko so na povratni tekmi premagali Avstrijo z 28:15 (13:6). Na prvi tekmi v Avstriji so bili boljši domači igralci, ki so zmagali s 27:16.

Svetovno prvenstvo brez najboljših ruskih športnih parov

MOSKVA - Olimpijska zmagovalca v umetnostnem drsanju Jekaterina Gordejeva in Sergej Grinkov ne bosta nastopila na svetovnem prvenstvu v Chibi na Japonskem, ki se bo začelo 22. marca. Na Japonsko ne bo odpotoval niti srebrni par iz Lillehammerja Natalija Miskutenjok in Artur Dmitrijev. Omenjena para naj bi se po besedah predsednika ruske drsalne zveze Vladimirja Pisejeva preselila med profesionalce in se tako pridružila mnogim znanim drsalcem, ki na svetovnem prvenstvu ne bodo nastopili. To so Nancy Kerrigan, Jayne Torvill in Christopher Dean, Kurt Browning in Viktor Petrenko.

V derbiju boljši Pittsburški pingvini

NEW YORK - Najzanimivejši obračun v torkovih srečanjih NHL je potekal v Pittsburghu, kjer so gostovali Boston Bruins, sicer vodeče mostvo v Severovzhodni diviziji. Bostonski medvedi pa so naleteli na izjemno razigrane Pingvine, ki so jim za ceno treh zadetkov v lastno mrežo natresli kar sedem golov. Pittsburžan Martin Straka pa je zabeležil tudi svoj prvi hat trick. Dallas je gostoval v Philadelphiji in po podaljških zmagal s 4:3. Quebec je doma premagal Ottawa s 5:2, kar 13.847 gledalcev pa si je v Phoenixu prišlo ogledat srečanje na nevtralnem terenu med Chicagom in Anaheimom. Boljši so bili igralci Chicaga, ki so zmagali s 3:0. Cast Buffala - gostoval je v San Joseju - pa je resil Aleksander Mogilny, ki je vodstvo domačih s 4:2 z dvema zadetkoma za Sabrese spremenil v remi.

Rezultati: Philadelphia Flyers - Dallas Stars 3:4, Pittsburgh Penguins - Boston Bruins 7:3, Quebec Nordiques - Ottawa Senators 5:2, Chicago Blackhawks - Anaheim Mighty Ducks 3:0, San Jose Sharks - Buffalo Sabres 4:4. (M. J.)

NBA / CLEVELAND IN UTAH IZENAČILA KLUBSKA REKORDA V ŠTEVILU ZAPOREDNIH ZMAG

Bullsi (Pippen 37) zmleli Hawkse
San Antonio prehitel tudi Houston

CHICAGO - Osrednje srečanje srednjih tekem prvenstva NBA so odigrali v Chicagu, kjer so Bullsi prekinili serijo šestih zmag Atlante in po petih porazih spet zmagali, drugi »big match« dneva pa je bil v San Antoniu, kjer so Spurs nadigrali Houston. Največje presenečenje so pripravili Charlotte Hornets, ki so si privoščili Phoenix.

Chicago - Atlanta 116:95 - Glavni junak srečanja je bil Scottie Pippen, ki je na najboljši način odgovoril vsem, ki so mu očitali, da v zadnjih tekmah ni igral na višini. Jordanov naslednik je proti prvoplasirani ekipi z 39 točkami dosegel svoj »season high«, ob tem pa je podelil tudi 10 asistenc in ukradel 9 zog. Ob njem sta odlično igrala tudi B. J. Armstrong (20 točk in 4:4 v metu za tri točke) ter Toni Kukoc (15 točk in 5 skokov).

San Antonio - Houston 115:99 - Spursi nadaljujejo s prestiznimi zmagami in z odlično srejo (17 zmag v zadnjih 20 tekmah). V vrstah zmagovalcev sta tokrat največ točk dosegla JR Reid (24) in Davis Robinson (21), ki je imel tudi 12 skokov in 5 blokad. Pri Rocketsih je bil kot običajno najuspešnejši Hakeem Olajuwon (28 točk in 11 skokov).

Charlotte - Phoenix 97:89 - Hornetsi, ki igrajo brez Larryja Johnsona, so prekinili zaporedje osmih porazov (in kar 16 v zadnjih 17 tekmah) in to na račun Phoenixa, ki je po desetih zaporednih zmagah v dveh dneh dvakrat izgubil. »Matchwinner« je bil Alonzo Mourning, ki se je vrnil na igrišče po daljši odsotnosti (zaradi poškodb

ni igral 15 tekem). Proti Sunsom je dal 24 točk in imel 15 skokov, osem točk pa je dosegel v zadnjih minutah tekme.

Seattle - Golden State 113:98 - Sesti zaporedni uspeh Sonicsov. Shawn Kemp je dosegel 24 točk in 14 skokov, Kendall Gill pa točko manj in 10 asistenc. »Top scorer« Warriorsov je bil Josh Grant s 17 točkami.

Cleveland - Sacramento 103:82 - Cavi so izenačili svoj rekord glede števila zaporednih zmag (11), Kingsi pa so podaljšali vrsto porazov na pet. John Williams (18) in Terrell Brandon (18) za Cleveland ter Wayman Tisdale (16) in Mitch Richmond (16) za Sacramento so bili najboljši strelci obeh ekip.

Utah - Minnesota 100:86 - Proti eni izmed najslabših ekip (Wolvsi so v zadnjih 19 tekmah zmagali le dvakrat), so jazzi desetici zapored zmagali in izenačili klubski rekord. Kot običajno je bil najučinkovitejši Karl Malone (30). Zanimivo je, da je Minnesota (Chris Smiths 21) izgubila na vseh dosedanjih 12 tekmah v Utahu.

Orlando - Denver 95:88 - Shaquille O'Neal (29 točk, 16 skokov) in Anfernee Hardaway sta poskrbela za tesno zmago proti Nuggetsom (Dennis Scott 17), ki so tri minute pred koncem se vodili s točko prednosti (84:83).

Dallas - Clippers 110:116 - Mavericksi so edini, ki niso izkoristili prednosti domačega igrišča, kljub izvrstni igri Jima Jaskona (31 točk). Boljša od njega sta bila Ron Harper (36) in Dominique Wilkins (34), ki sta skupaj zbrala kar 70 točk.

SMUČANJE / SUPERVELESALOM ZA ŽENSKE

Seizingerjeva pred
Italijanko Perezovo

Od Slovenk najboljša Alenka Dovžan na 11. mestu

MAMMOTH MOUNTAIN - Olimpijska zmagovalka v superveleslalomu, Nemka Katja Seizinger, je včeraj še enkrat dokazala, da v hitrih disciplinah trenutno nima konkurence. Prepričljivo je namreč dobila tudi včerašnji superveleslalom v Mammoth Mountainu v Kaliforniji. Drugo mesto je z zaostankom 50 stotink sekund osvojila Italijanka Bibiana Perez, tretja pa je bila Nemka Hilde Gerg, ki je za Seizingerjevo zaostala 63 stotink.

Od slovenskih smučark je bila najboljša Alenka Dovžan, ki pa se je morala zadovoljiti z 11. mestom. Med dvajseterico je se Katja Koren (18.), precej bolj zadaj pa se je uvrstila Spela Pretnar. Letošnja sezona za Blejko res ni najbolj srečna, saj je imela tudi včeraj zvrhano mero smole. Po prvem merjenju vmesnega časa je bila namreč Pretnarjeva hitrejša celo od Seizingerjeve, nato pa je napravila napako, povsem zgrešila smer in si nabrala več kot tri sekunde zaostanka in na koncu pristala na 47. mestu. Nastopili sta se Nives Sitar, ki je osvojila 34. mesto, in Nataša Bokal, ki je bila 64.

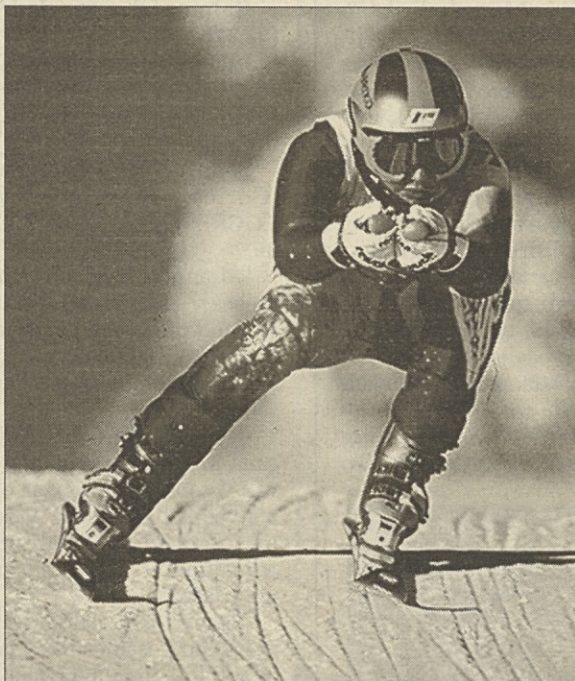
Zelo zanimiv pa je bil tudi spopad med Schneiderjevo in Wibergovo. Svicarka je pred včerašnjo tekmo zaostajala za 34 točk, po superveleslalomu pa Svedinja vodi samo še za 9 točk. Zato bo danasnji slalom še toliko bolj zanimiv.

Rezultati: 1. Katja Seizinger (Nem) 1:20, 07; 2.

Bibiana Perez (Ita) 1:20, 57; 3. Hilde Gerg (Nem) 1:20, 70; 4. Martina Ertl (Nem) 1:20, 91; 5. Sylvia Eder (Nem) 1:20, 95; 6. K. Lee-Gartner (Kan) 1:21, 10; 7. Heidi Zeller Bähler 1:21, 33; 8. Regine Cavagnoud (Fra) 1:21, 36; 9. Vreni Schneider (Svi) 1:21, 42; 10. K. Guttensohn (Nem) 1:21, 48; 11: Alenka Dovžan (Slo) 1:21, 52 itd.

Vrstni red svetovnega pokala v superveleslalomu: 1. Seizinger 336 točk, 2. Perez 266, 3. Hilde Gerg 200, 4. Wiberg 189, 5. Dovžan 174 itd.

Skupni vrstni red za svetovni pokal: 1. Wiberg (Sve) 1293, 2. Schneider (Svi) 1284, 3. Seizinger (Nem) 970, 4. Wachter (Avt) 912, 5. Compagnoni (Ita) 789.

Alenka Dovžan včeraj najboljša Slovenka (Foto S. Žvulović)

ATLETIKA / NA 60 M Z OVIRAMI

Brigita Bukovec zmagala
na mitingu v Stockholmu

STOCKHOLM - Na mednarodnem atletskem mitingu v Stockholmu je v teku na 60 metrov z ovirami s časom 8.02 sekunde zmagala slovenska državna rekorderka Brigita Bukovec. V skoku v višino je Bolgarka Stefka Kostadinova preskočila 200 centimetrov, njen rojak Ivajlo Mladenkov pa je v skoku v daljavo skočil 8 metrov in 9 centimetrov. V teku na 5000 metrov je presenetljivo zmagal Marocan Mohamed Isangar (13.26, 84), ki je za 5.06 sekunde ugnal svetovnega prvaka Kenijca Ismela Kiruia. Nastopila pa je se trojica najboljših atletov, ki so z zmagami opravičili vloge favoritov. Britanec Colin Jackson je s časom 7.42 zmagal v teku na 60 metrov z ovirami, American Denis Mitchell je s časom 6.61 slavil na 60 metrov, v ženski konkurenci pa je bila na tej razdalji najboljša Jamajčanka Marlene Ottey s časom 7.09.

Ostali zmagovalci, moški: 200 m: Ohman (Sve) 21.58; 400 m: Douglas (Ber); 800 m: Koech (Ken) 1:47.66; kroglja: Gudmundsson (Isl) 20.07 m; skok s palico: Lehtonen (Fin) 5.83 m; ženske: 800 m: Kuznjecova (Rus) 2:02.40; 1.500 m: Constantin (Rom) 4:16.75; daljava: Birjukova (Rus) 6.69.

NOGOMET

Mladi
»azzurri«
boljši od
ČSR

Povratna tekma
bo 23. marca

SALERNO - V prvi četrtfinalni tekmi evropskega prvenstva za igralce do 21 let je italijanska nogometna reprezentanca do 21 let s 3:0 premagala vrstnike iz Češkoslovaske, ki zadnjic nastopajo pod skupnim imenom. Gole za »azzurre« so dosegli Vieri v 7., Panucci v 24. in Negro v 79. minuti. Srečanje je bilo odločeno že v prvem delu, italijanska reprezentanca pa si je ustvarila še nekaj zrelih priložnosti, vendar so v nadaljevanju napadalci izkoristili le eno.

Povratno srečanje bo 23. marca v Čeških Budejovicah. V polfinalu pa se bo zmagovalec po dveh tekmah pomeril z zmagovalcem dvojnega dvoboja med Francijo in Rusijo.

FORMULA ENA

Ayrton Senna: favoritov
za končno zmago je več

IMOLA - Po šestih sezonah in treh naslovih svetovnega prvaka pri McLarenu je Ayrton Senna uresničil svoje sanje in letos prestopil k Williamsu. Letošnje svetovno prvenstvo se bo začelo 27. marca v Braziliji, Senna pa je te dni v Imoli, kjer preizkusa novi Williamsov dirkalnik. »Vse okoli mene deluje zelo stimulativno. Novo vozilo, novi ljudje, na katere se sele privajam, vse to tudi od mene zahteva drugačen način razmišljanja in obnašanja,« je povedal Braziliec, ki pa je izrazil tudi izredno zadovoljstvo nad načinom, s katerim so se pri Williamsu lotili tehničnih sprememb, ki jih na vozilih zahtevajo nova pravila.

»Novo vozilo odkrivam po delih in za zdaj še ne vozim s polno močjo in zato tudi ne morem reči, koliko je hitro. Vem samo, da je zelo hitro. Toda po drugi strani sem tudi nekoliko zaskrbljen, saj je sezona pred vrati, glede zanesljivosti novega dirkalnika pa še ni dovolj znanega. In prav zanesljivost vozila je po mojem mnenju bolj važna od hitrosti, če se hoče zmagovati na dirkah,« je prepričan Ayrton Senna.

Glede favoritov za svetovni naslov pa brazilski as meni, da bo v boju več ekip. Brez aktivnih blazilcev se bodo gume hitreje obrabljale, ustavljati se bo treba tudi zaradi dotakanja goriva, zato bo po njegovem mnenju za vsako dirko potrebno pripraviti različno taktiko in jo med samo dirko tudi prilagoditi, če bo to potrebno. »Kdor se bo znal temu najboljše prilagoditi, bo lahko računal tudi na zmago. Zato bodo tokrat bolj kot kdaj koli prej odločilni vozniki in njihova izkušnost,« je se povedal Senna, ki pa je imel tudi precej pomislekov glede dotakanja goriva med dirko na sami stezi, kar lahko po njegovem mnenju predstavlja določeno nevarnost za udeležence dirke.

Precej manj zgovoren pa je bil Senna, ko so ga povprašali, kaj meni o Prostovem poskusu z McLarenom v Estorilu: »To je izključno stvar Prosta in McLarena in ne potrebuje dodatnega komentarja.«

LESTVICA

Eastern Conference

Atlanta Hawks	41-17	(70%)
New York Knicks	39-19	(67%)
Chicago Bulls	38-21	(64%)
Orlando Magic	35-23	(60%)
Cleveland Cavaliers	36-24	(60%)
Miami Heats	32-26	(55%)
Indiana Pacers	30-26	(53%)
New Jersey Nets	30-28	(52%)
Charlotte Hornets	24-33	(42%)
Boston Celtics	22-36	(38%)
Philadelphia Sixers	20-39	(33%)
Washington Bullets	18-40	(31%)
Milwaukee Bucks	17-41	(29%)
Detroit Pistons	13-45	(22%)

Western Conference

Seattle Supersonics	41-14	(75%)
San Antonio Spurs	43-17	(72%)
Houston Rockets	40-16	(71%)
Utah Jazz	42-19	(69%)
Phoenix Suns	37-20	(65%)
Portland Blazers	37-22	(63%)
Golden State Warriors	34-25	(57%)
Denver Nuggets	29-29	(50%)
LA Lakers	22-35	(39%)
LA Clippers	20-38	(34%)
Sacramento Kings	19-39	(33%)
Minnesota Wolves	16-42	(27%)
Dallas Mavericks	8-51	(13%)

VANJA JOGAN

gospodarstvo in finance

RIM / SPODBUDNO POROČILO ANALITIKOV CONFINDUSTRIE

Italija se bo izvlekla iz gospodarske krize

Predsednik Confindustrie Luigi Abete

RIM - Zveza veleindustrijev Confindustria je speljala konjunkturno anketo, ki kaže, da se povzpov proizvodne ravni v Italiji ta čas sicer ne more kosati z ameriskim, da pa je opaznejši kakor v drugih državah evropske dvanajsterice. To naj bi pomenilo, da se pišejo tukajšnjemu gospodarstvu boljši časi; dokaz tega da je tako v splošnem zboljšanju kupoprodaje kakor v optimističnejšem razpoloženju družin. Ameriška proizvodnja naglo raste, japonska popusca, evropska pa počasno napreduje: iz raziskave Confindustrie izhaja, da bi se moral notranji bruto proizvod v Evropski skupnosti povečati letos za 1, 4 odstotka in v letu 1995 že za 2, 3 odstotka. Medtem pa naj bi upočasnjena rast plač in mezd prispevala k postopni blazitvi inflacije, katere stopnja naj bi presla s 3, 4 odstotka v letu 1993 na 2, 8 odstotka v letu 1995. Pač pa naj bi se raven zaposlovanja dvignila komaj opazno.

V taksnem kontekstu je po računih Confindustriinih izvedencev Italija na boljsem kot druge članice dvanajsterice: stopnja inflacije je zdaj se vedno na ravni, ki jo je dosegla prve dni januarja (+4, 2 odstotka), učinki razvrednotenja lire na stroškovno postavko podjetij pa so se ublazili, tako da ni v inflacijskem pogledu zaznati zunanjih vplivov.

V zadnjih dveh mesecih so se cene blaga v prodaji na drobno povisale povprečno za 1 odstotek; če pa hočemo doseči, da bo ostala letošnja stopnja inflacije pri +3, 5 odstotka, kakor je nacrtovala Ciampi jeva vlada, bo treba po zadržanju analitikov Confindustrie zadržati njeno mesečno krivuljo pri največ +0, 2 odstotka.

Kraka skarij med ravni cen na debelo in cen na drobno sta se decembra lani nekako uravnovesila, dodajajo izvedenci Confindustrie, toda zdaj imamo se zmeraj opravičiti s poviški neposrednih davkov in storitvenih tarif.

LIRA	PET.	PON.	TOR.	SRE.	ČET.
\$	1685	1690 (+5)	1.689,2	1.687,5	
DM	983,1	982 (-0,5)	985,3	986,9	

Tržaška in beneška borza kar uspešni

TRST - Dejavnost tržške in beneške borze je bila v letu 1993 nadvse zadovoljiva. Tako je ocenil predsednik borznih operaterjev teh dveh tržšč Giuseppe Vizzini, ki je ugotovil, da so izmenjave dosegle vrednost 5 tisoč milijard lir. Po njegovem mnenju je podatek toliko pomembnejši, ker se nanasa na območje, na katerem je velika predvsem nagnjenost k varčevanju, medtem ko je bilo investicij relativno precej manj. To pomeni, da so se pogoji spremenili, kar bi morali upoštevati tudi ponudniki na finančnem tržšču.

PRISTANIŠČE / PO BROŠURI SAILING LIST

Neugoden začetek poslovnega leta v tržaškem pristanišču

Janurja letos za 6,5 odstotka manjši promet kot januarja 1993

Poslovno leto 1994 se za tržaško pristanišče ni začelo posebno ugodno. Blagovni pretovor na njegovih pomolih je namreč v preteklem januarju dosegel 3.063.541 ton, kar pomeni nazadovanje za 6,5 odstotka v primerjavi z januarjem lanskega leta, ko je promet znašal 3.276.652 ton. Glede na blagovno strukturo je pristaniška ustanova zabeležila naslednja gibanja (v tonah):

	JANUAR 1994	1993
rudnine	9.133	60.865
premog	190.872	243.160
mineralna olja	2.554.510	2.764.706
žita in oljna semena	316	101
les	9.639	4.985
ostalo blago	299.071	202.835
SKUPAJ	3.063.541	3.276.652

Iz preglednice je razvidno, da so se letos zmanjšale prve tri postavke (pretovor rude, premoga in mineralnih olj), medtem ko so se nasprotno zadnje tri povečale (žita in oljna semena, les in ostalo blago).

Podatke povzemamo po novem statističnem mesečniku, ki ga je pred kratkim začela izdajati Avtonomna ustanova za tržaško pristanišče (imenuje se Sailing list). Publikacija se v marsičem razlikuje od prejšnje, predvsem pa je preglednejša in popolnejša. V zvezi s tem velja omeniti zlasti nove statistične preglednice, ki se nanašajo na promet s trajektnimi in kontejnerskimi ladjami. V njih je navedeno, od kod prihajajo in kam odhajajo te ladje, koliko tovara prevajajo, koliko industrijskih vozil in potnikov.

Tako na primer izvemo, da so trajektne ladje v letosnjem januarju odpeljale iz Trsta v Turcijo kar 1.570 tovornjakov, medtem ko jih je bilo v Grčijo namenjenih 242, v Albanijo pa 239. Največ potnikov pa se teh ladij poslužuje za potovanja v in iz Albanije (v letosnjem januarju 3.155), nekoliko manj pa za Turcijo (1.133) in v Grčijo (960). Poleg omenjenih treh držav nas trajektne ladje na svojih progah povezujejo se s preostalo Italijo, z Egiptom, Izraelom in Etiopijo. Prav tako podrobno so obdelani podatki, ki se nanašajo na promet s kontejnerji. Teh so v preteklem januarju v našem pristanišču pretovorili 12.173 (TEU), medtem ko so jih januarja lani nasteli nekaj več (12.501).

(E.F.)

Pogled na tržaško pristanišče z naslovnice brošure, ki jo izdaja pristaniška ustanova

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. januarja 1994 in zapadlostjo 1. januarja 2001.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi obrok, 4,50% bruto, bo izplačan 1. julija 1994. Vsota nadaljnjih obrokov se bo spreminjala na osnovi bruto donosa enoletnih obveznic BOT s poviškom premije 0,30 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Prvi šestmesečni realni čisti donos znaša 8,03% letno v primeru, da se izklicna cena istoveti z nominalno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne 11. marca.

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. januarjem: ob vplačilu (16. marca) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudijo banke.

gospodarstvo in finance

BANČNIŠTVO / KBM INFOND

Novi direktor obljublja kopico novih projektov

Zbrali naj bi za 20 milijard dolarjev certifikatov

MARIBOR - Za direktorja družbe za upravljanje KBM Infond so imenovali Branka Pavlina. Pavlin je znan po tem, da mu je združenje Manager lani podelilo naziv Manager leta 1993 za uspešno vodenje družbe Comet Holding v Zrečah, kjer je bil zaposlen vrsto let. Krajši čas je delal tudi kot vodja posloводства v procesu sanacije Konusa, za kar ga je angaziral Sklad RS za razvoj. Branko Pavlin je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal, da je vodenje družbe za upravljanje zanj velik izziv. Ukvarjal se bo s projekti, ki so pri nas se novost, na Zahodu pa vsakdanja zadeva. Pavlin pričakuje, da bo na tem področju v Sloveniji kmalu zavladala velika konkurenca, saj pričakujejo ustanovitve 30 do 50 družb za upravljanje z investicijskimi fondy. Te družbe bodo Slovence zagotovo zasule z informacijami in obljubami. Pavlin je dejal, da se v konkurenčni boj KBM Infond ne bo podal z nerealnimi obljubami, pač pa se bodo odločili za takšno komuniciranje, ki bo stranke hkrati tudi izobraževalo. Direktor KBM Andrej Hazabent je izrazil pričakovanje, da bo več kot 50 odstotkov Slovencev svoje certifikate vložilo v investicijske sklade. Racunajo, da bo KBM Infond zbral za 20 milijard dolarjev certifikatov. Varčevalci bodo lahko vse zadeve, povezane s certifikati, urejali na vseh enotah KBM, zaenkrat pa ne predvidevajo se kaksne druge mreže okenc. Vse lastnike certifikatov bodo obravnavali enako, kar pomeni, da varčevalci KBM ne bodo

imeli nobenih prednosti. V KMB Infond se je doslej vključilo več ustanoviteljev. Poleg KMB imajo ustanoviteljske deleže v tej družbi se Zavarovalnica Maribor, Mariborska borzna-podredniška hiša, Finea, Spem in direktor Franko Pavlin. KMB Infond bo vlagal v obetavna podjetja iz cele Slovenije. Upravljali bodo

tr investicijske sklade: vzajemni sklad (naganje kapitala v prenosljive vrednostne papirje), investicijsko družbo (zbiranje in investiranje denarja) in pooblaščenice investicijske družbe za zbiranje lastninskih certifikatov in denarja ter investiranje v delnice tistih podjetij, ki jih bo prodajal Sklad RS za razvoj. Janko Struc

Krekova pooblaščenica družba za upravljanje

Krekova pooblaščenica družba za upravljanje

MARIBOR - Tudi pri Krekovem poslovnem sistemu ustanavljajo družbo za upravljanje pooblaščenih investicijskih družb, ki bo kakor Krekova banka imela sedež v Mariboru. Imenovala se bo Krekova pooblaščenica družba za upravljanje, temeljila pa bo na načelih poslovnosti in Krekovega nauka. Nova družba namerava delovati pri zbiranju lastninskih certifikatov po vsej Sloveniji, njena strategija pa bo usmerjena v donosnost in varnost naložb. Z zbiranjem certifikatov bodo začeli, ko bodo pridobili vsa pooblastila, zainteresirane pa že zdaj vabijo k evidenčnemu vpisu. (J. S.)

Obrestne mere za medbančne kredite dne 8. 3. '94

	skupna obrestna mera	realna obrestna mera
- povprečna ponderirana medbančna letna obrestna mera čez dan	26,5%	8,7%
- povprečna ponderirana medbančna letna obrestna mera na večernem denarnem trgu	26,3%	8,5%
- skupna povprečna ponderirana medbančna letna obrestna mera	26,5%	8,7%

Skupna obrestna mera je sestavljena iz stopnje rasti drobnoprodajnih cen v Republiki Sloveniji v preteklem mesecu (R) in realne obrestne mere (r).

Najbolj se je podražilo sadje in stanovanja, najmanj tobak

LJUBLJANA - Cene življenjskih potrebščin so se februarja letos v primerjavi z januarjem v povprečju povečale za 1,3 odstotka, v primerjavi z istim mesecem lani za 20,1 odstotek, v primerjavi z decembrom lani pa za 3,2 odstotka. Blago je bilo dražje za 1,1 in storitve za 2,2 odstotka. Najbolj so porasle cene v skupini stanovanja - na primer pri najemninah, in sicer za 4,6 odstotka, ter v skupini higiena in zdravje - za 1,8 odstotka. Za 0,2 odstotka, kar je najmanj v preteklem mesecu, pa so se podražili izdelki v skupini tobak in pijače. Februarja so bile cene na drobno v primerjavi z januarjem v povprečju za 1,3 odstotka višje, v primerjavi z decembrom 1993 za 2,8 odstotka, v primerjavi z istim mesecem lani pa za 19,9 odstotka. Blago je bilo dražje za 1, storitve pa za 2,1 odstotek. Med blagom so se bolj podražili nezivilski izdelki (za 1,2 odstotka) kot živila (za 0,8 odstotka). Pijače so bile dražje za 0,4 odstotka, cene tobaka pa so ostale na januarski ravni. Med živila so se tako kot januarja tudi februarja bolj podražili kmetijski proizvodi (za 2,7 odstotka) kot industrijski živilski izdelki (za 0,6 odstotka). Med kmetijskimi izdelki se je najbolj podražilo sveže sadje (za 8,8 odstotka), med industrijskimi živilskimi izdelki pa predelane in konzervirane vrtnine (za 2,2 odstotka). Med industrijskimi živilskimi izdelki so se v povprečju najbolj podražila sredstva za kulturo (za 7,4 odstotka), med storitvami pa stanovanjske storitve (za 9,6 odstotka). (I. P.)

MEDNARODNI CESTNI TRANSPORT / DOVOLILNICE

Napak ne bodo več ponavljali

LJUBLJANA - Velikega pomanjkanja dovolilnic za mednarodni promet, ki smo mu bili priče ob koncu preteklega leta, letos bržkone ne bo. Kot je poudarila Marija Gregorič, iz prometnega ministrstva, tovrstnih dovolilnic sicer ne bo nikoli dovolj za vse zahteve, vendar si take napake kot lani, ko so na začetku leta razdelili preveč dovolilnic in jih je zato pozneje začelo primanjkovati, ne bodo več privoščili, prav tako pa tudi ne drugih nepravilnosti. Pri letošnjih dveh delitvah dovolilnic (delijo jih vsaka dva meseca) so na prometnem ministrstvu strogo upoštevali navodila za pridobitev, deli-

tev in vrátilo dovolilnic in razdelili natanko dve šestini letošnjega kontingenta dovolilnic. Seveda so vsteli tudi avans, ki sta nam ga Avstrija in Italija dali ob koncu lanskega leta. Tudi prevozniki so letos, vsaj kar zadeva uporabo oprtnega vlaka, bolj disciplinirani. Za Italijo bo letos na voljo 36.000 univerzalnih in 12.000 maloobmejnih dovolilnic, za Avstrijo pa 21.000 univerzalnih in 9500 maloobmejnih. Kontingent dovolilnic za lansko leto je torej ostal enak tudi letos.

V zvezi s kritičnimi pripombami prevoznikov, združenih v Obrtni in Gospodarski zbornici, je Gregoričeva dejala, da sta obe

zbornici dobili podatke o delu ministrstva in izpiske o delitvi, res pa je, da v preteklosti ni bilo tako. Od lanskega septembra, ko je sogovornica prevzela to funkcijo, skupno delo in pretok informacij potekata nemoteno. Kar zadeva ugotovitev prevoznikov, da se niso sprejela navodila za pridobitev, delitev in vrátilo dovolilnic, je Gregoričeva poudarila, da je se konec decembra prihajalo do sprememb in dopolnitev, tudi na obeh zbornicah. Do zdaj je sicer ministrstvo izdalo že dvoje navodil. Ko so na ministrstvu ugotovili, kaksne težave bodo imele, če bodo hoteli delitev izpeljati objektivno in

pravično, so ocenili, da je treba program dopolniti. Narejen je bil namreč za izmenjavo približno 100.000 dovolilnic z drugimi državami, pa tudi prevoznikov je bilo bistveno manj (približno 200, zdaj jih je 800). Letos je predvidena izmenjava 300.000 dovolilnic, kar je seveda bistveno več. Prevozniki so se tudi pritoževali, da ne vedo, koliko dovolilnic bodo dobili na leto in po kaksnih merilih, vendar je Marija Gregorič poudarila, da je to razvidno iz omenjenega navodila. Če prevozniki izpolnjujejo pogoje, si lahko za vsako naslednjo delitev sami izračunajo število dovolilnic. Natan-

čno namreč vedo, da za dve povratni vožnji z oprtnim vlakom dobijo eno nagradno dovolilnico. Tudi pri zadnjih delitvah je bilo nekaj primerov, da zlasti manjši prevozniki, ki dobijo tri ali štiri dovolilnice na dva meseca, niti ene ne vrnejo, čeprav jih ne porabijo.

O pobudi prevoznikov, da je treba delitev dovolilnic zaupati zunanjim ali nevtralnim ustanovam, je Gregoričeva dejala, da novi zakon o cestnih prevoznih opredeljuje, da bi samo delitev lahko opravljala nevtralna družba, seveda skladno z navodili, ki pa so se vedno v pristojnosti ministrstva za promet in zveze. Mile Cuk

ŠPANIJA / PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ

Inflacija ogroža gospodarstvo

Reforme na trgu dela ne bodo izboljšale konkurenčnosti

MADRID - Španiji ne bo uspelo zmanjšati proračunskega primanjkljaja na tri odstotke bruto domačega proizvoda do leta 1997, kot to zahtevajo pogoji Maastrichtskega sporazuma o monetarni uniji, je izjavil minister za gospodarstvo Pedro Solbes.

»Ugotavljamo, da ne bomo mogli doseči zahtevanih treh odstotkov BDP do leta 1997,« je rekel Solbes na srečanju poslovnežev v Madridu, »vendar pa to se ne pomeni, da se ne bomo trudili temu cilju čim bolj približati.« Solbes je po-

jasnil napore vlade, ki jih vlaga v zmanjševanje proračunskega primanj-

Špansko gospodarstvo gre postopoma iz obdobja recesije, saj se povečuje predvsem tuje povprasevanje, za katerim domače zaenkrat se zaostaja,« je se dodal in priporočil, da je inflacija zaenkrat najhujša grožnja gospodarskemu okrevanju.

kljaja. Njihovi rezultati naj bi se pokazali že letos.

»Ce ne bo prislo do omejevanja rasti plač, bo ogroženo izboljšanje gospodarskega položaja. Njegovo večjo konkurenčnost zaenkrat zagotavlja menjalni tečaj pezete,« je se dodal in poudaril velik pomen sporazuma sindikatov z delodajalci o plačah za naslednja tri leta.

Reforme na trgu dela, ki so januarja spravile na noge sindikate z 24-urno splošno stavko, po njegovem same po sebi niso dovolj za to, da bi špansko gospodarstvo postalo bolj konkurenčno. (Reuter)

NOVICE

Evropska komisija ne nasprotuje

BRUSELJ - Evropska komisija ne nasprotuje načrtom družbe Ford Motor Company, ki namerava povečati svoj delež pri znanem izposojevalcu vozil Hertz Corporation, saj ti načrti niso v nasprotju s pravili o zagotavljanju konkurenčnosti. »Ker ne bo prišlo do nikakršne spremembe pri dnevnem poslovanju Hertza, ti načrti v ničemer ne kršijo določil EU,« je zapisala komisija v svoji izjavi. Ford je objavil svoj namen, da bo od banke Commerce Bank odkupil dodatni 5-odstotni delež pri Hertzu, s čimer bi se njegov dosedanj delež pri tej družbi povečal na 54 odstotkov. (Reuter)

Evropske tovame General Motors prevzele ime Opla

ZENEVA - General Motors Europe je sporočila, da namerava opustiti oznako GM in jo nadomestiti z oznako Opel. Predsednik GM Europe Louis Hughes meni, da bo to vzpodbudilo prodajo močnejših Opelovih vozil v Evropi. Poleg tega bi GM Europe približala politiki ameriške družbe, ki prek svoje evropske podružnice prodaja avtomobile drugih znamk: buick, cadillac, chevrolet, oldsmobile, pontiac in saturn. Družbi General Motors Suisse in General Motors Espana, na primer, se bosta tako preimenovali v Opel Suisse in Opel Espana, medtem ko bosta Vauxhall Motors v Veliki Britaniji in Adam Opel v Nemčiji se naprej poslovali pod svojima sedanjima imenoma. (Reuter)

Preurejanje prodanih vozil

WASHINGTON - Chrysler, tretji največji ameriški proizvajalec avtomobilov, namerava preurediti kar 166.000 ze prodanih vozil, ki po mnenju Ameriške agencije za zaščito okolja (EPA) pretirano onesnažujejo ozračje. Ta vozila s svojimi izpušnimi plini presegajo dovoljene količine ogljikovega monoksida in dušikovih spojin. Chrysler namerava zamenjati izpušne cevi, izolirati posamezne dele izpušnih loncev in speljati izpušne filtre čez več čistilnih sistemov. Nobenega od teh modelov niso prodali v Evropi, saj se je Chrysler na ta tržisca podal šele leta 1987. (AFP)

Brezposelnost v Nemčiji

BONN - Brezposelnost v Nemčiji je februarja dosegla povojni rekord s 4,04 milijona brezposelnih. Zvezni urad za delo je sporočil, da se je število brezposelnih v nekdanji Zahodni Nemčiji po novih, se nepreciscenih podatkih povzpelo na 2,74 milijona, medtem ko je brezposelnih v nekdanji Vzhodni Nemčiji 1,30 milijona. V zahodnem delu Nemčije je tako delež brezposelnosti s 8,8 odstotka, kolikor je bil januarja, narasel na 8,9 odstotka aktivnega prebivalstva, medtem ko je v Vzhodni Nemčiji ta delež 17,1 odstotka in je prav tako višji kot v januarju, ko je znašal 17 odstotkov. Brez sezonskih vplivov pa se je brezposelnost povečala na 2,55 milijona brezposelnih v februarju, medtem ko je bilo januarja brez dela 2,52 milijona delavcev. (Reuter)

Embargo ne moti trgovinske menjave

NOVA GORICA - Severnopriforsko gospodarstvo je lani trgovalo s 87 državami. Se nikoli doslej ni bila dosežena tako visoka številka, pravijo na območni gospodarski zbornici v Novi Gorici, tudi sami presenečeni nad njo. Severnopriforsko gospodarstvo je lani izvozilo za 331 milijonov dolarjev blaga in ga uvozilo za 316 milijonov dolarjev. V primerjavi z letom 1992 je bilo izvoza za 15 odstotkov manj (388 milijonov dolarjev v letu 1992), uvoza pa za 10 odstotkov več (286 milijonov dolarjev). Glavna partnerja sta Nemčija (za 109 milijonov dolarjev izvoza in 70 milijonov uvoza) in Italija (za 77 milijonov dolarjev izvoza in 138 milijonov uvoza). Iz razvitega sveta so uvozili za 263 milijonov dolarjev blaga, izvozili pa za 241 milijonov. Glavni izvozniki so Kolektor, Rotomatika in Eta iz idrijske občine, Metalflex iz toliminske, Lipa in Fructal iz ajdovske ter Salonit, Gostol in Iskra iz novogoriške občine. Med 87 državami je nekaj prav »ekstotičnih«, predvsem zaradi obsega trgovinske menjave. Tako so na primer za tisoč dolarjev blaga uvozili iz Latvije, Gvajane in Kube. Posebej presenetljiv je podatek, da so podjetja v ZRJ prodala za tri tisoč dolarjev blaga, uvozila pa so ga za 41 tisoč dolarjev, in to kljub mednarodnemu embargu... (V. C.)

MENJALNIŠKI TEČAJI

9. marec 1994

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	78,13	78,58	11,04	11,15	7,89	7,97
AMTK PLUS Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Avtohiša Ljubljana*	78,10	78,35	11,05	11,12	7,85	7,97
Azur Grosuplje	78,10	78,40	11,04	11,16	7,80	8,00
Banka Vipra Nova Gorica	78,21	78,44	11,03	11,12	7,93	7,97
BTC Sezana	-	-	-	-	-	-
Bund Ljubljana	78,00	78,40	10,95	11,15	7,88	8,05
Come 2 us*	78,07	78,35	11,04	11,12	7,80	7,98
Creditanstalt Nova banka LJ	78,00	78,40	11,05	11,14	7,90	8,09
Dom caffè Domžale*	78,00	78,25	11,07	11,13	7,80	8,00
Emona Globtour LJ	-	-	-	-	-	-
Eros Ljubljana	78,10	78,40	11,07	11,10	7,84	8,00
Eros Kranj	78,10	78,40	11,07	11,10	7,84	8,00
Eurotours Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Firadas Idrija	78,20	78,57	11,05	11,24	7,93	7,97
Hida	78,21	78,29	11,07	11,09	7,96	7,98
Hipotekarna banka Brežice*	78,00	78,55	11,05	11,16	7,80	7,96
Hram Rozice, Menges*	78,10	78,30	11,09	11,14	7,88	7,95
Idila Sečovelje*	78,15	78,50	10,97	11,12	7,86	8,01
Ilirika Ljubljana (WTC)	78,22	78,25	11,08	11,10	7,95	7,98
Ilirika Slovenj Gradec	78,10	78,45	11,04	11,08	7,89	7,96
Ilirika Postojna	77,90	78,35	10,90	11,11	7,85	7,99
Ilirika Sezana	78,15	78,40	11,04	11,10	7,94	7,96
Ilirika Jesenice	78,14	78,44	11,05	11,11	7,91	7,96
Invest Skofja Loka	77,90	78,40	11,04	11,15	7,80	7,99
Italdesign Nova Gorica	-	-	-	-	-	-
Klub Slovenijales LJ	78,20	78,40	11,05	11,12	7,90	8,05
Kompas Hertz Celje*	78,05	78,45	11,05	11,11	7,80	7,96
Kompas Hertz Velenje*	78,20	78,45	11,05	11,11	7,80	7,96
Kompas Hertz Idrija*	78,20	78,45	11,05	11,11	7,90	7,96
Kompas Hertz Tolmin*	78,20	78,45	11,05	11,11	7,80	7,96
Kompas Hertz Bled*	78,20	78,45	11,05	11,11	7,80	7,96
Kompas Hertz Nova Gorica*	78,20	78,45	11,05	11,11	7,90	7,96
Kompas Hertz Maribor*	78,05	78,30	11,05	11,11	7,80	7,96
Kompas Holidays	78,10	78,45	11,05	11,18	7,75	8,00
Komercialna banka Triglav	77,45	78,45	10,99	11,10	7,80	7,96
Kreditna banka MB d.d.*	77,58	78,51	11,02	11,16	7,77	8,05
LB d.d. Ljubljana	78,06	78,66	11,04	11,18	7,80	7,98
LB splošna banka Celje	77,55	78,65	11,03	11,14	7,75	7,96
LB splošna banka Koper*	77,14	78,60	10,92	11,14	7,68	7,91
LB komercialna banka NG	78,20	78,59	11,06	11,26	7,89	7,95
LB Dolenjska banka NM	77,85	78,65	11,06	11,80	7,82	8,01
LB banka Zasavje, Trbovlje	77,85	78,55	11,07	11,17	7,85	7,97
Ljudska banka d.d. LJ	78,08	78,58	11,06	11,17	7,85	8,01
Libertas Koper*	78,05	78,45	11,00	11,12	7,85	7,97
Ma Vir	78,05	78,45	11,05	11,15	7,85	8,10
Madai NG, Šempeter*	78,15	78,35	11,05	11,15	7,91	7,96
M banka Ljubljana	78,10	78,50	11,06	11,16	7,85	7,99
Media*	78,20	78,30	11,07	11,10	8,00	8,05
Niprom Ljubljana	-	-	-	-	-	-
Petrol Ljubljana*	78,15	78,28	11,06	11,11	7,90	7,95
Poštna banka Slovenije*	76,98	78,45	10,75	11,10	7,67	7,95
Probanka Maribor	77,90	78,53	11,03	11,16	7,80	7,97
Pigal Solkan*	78,10	78,40	11,00	11,10	7,89	7,95
Pigal Ilirska Bistrica*	77,70	78,15	11,00	11,10	7,85	7,94
Pigal Kobarid*	78,10	78,40	11,00	11,10	7,87	7,95
Publikum Ljubljana	78,15	78,19	11,07	11,09	7,93	7,97
Publikum Celje	78,01	78,34	11,05	11,10	7,85	8,05
Publikum Krško	-	-	-	-	-	-
Publikum Maribor	77,90	78,30	11,06	11,12	7,88	7,99
Publikum Robič	78,10	78,79	11,03	11,12	7,90	7,98
Publikum Mozirje	78,00	78,53	11,05	11,15	7,84	7,98
Publikum Novo mesto	77,80	78,40	11,00	11,15	7,80	7,98
Publikum Tolmin	78,15	78,58	11,06	11,15	7,91	7,96
Publikum Sevnica	78,10	78,42	11,06	11,13	7,85	7,98
Publikum Šentilj	76,95	78,39	10,80	11,15	7,88	7,99
Publikum Šentjur pri Celju	77,95	78,38	11,04	11,10	7,80	7,95
Publikum Trebnje	78,10	78,48	11,05	11,14	7,88	7,99
Publikum Zalec	77,90	78,40	11,04	11,10	7,80	7,90
Roja Ljubljana	78,10	78,50	11,05	11,17	7,90	8,05
Shalaby Koper	78,12	78,45	11,00	11,08	7,88	7,98
SKB d.d.*	77,85	78,50	11,06	11,16	7,87	7,93
Slov. hran. in posojil. Kranj	78,05	78,20	11,04	11,10	7,88	7,98
Slov. invest. banka LJ*	77,90	78,55	10,95	11,15	7,80	8,02
Slovenijaturist Ljubljana*	78,20	78,40	10,95	11,10	7,70	7,95
Slovenijaturist Maribor*	77,95	78,30	11,05	11,10	7,65	7,85
Slovenijaturist Jesenice	78,15	78,45	11,03	11,10	7,85	7,95
Sonce Ljubljana	78,00	78,40	11,02	11,14	7,80	8,00
SZKB d.d. Ljubljana	78,09	78,39	11,00	11,11	7,89	8,04
Tartarus Postojna	77,92	78,53	10,91	11,13	7,82	7,94
Tentours Domžale	78,10	78,40	11,04	11,15	7,72	8,02
Tori Ljubljana	78,10	78,60	11,03	11,15	7,75	8,03
UBK Ljubljana	77,90	78,49	11,05	11,16	7,80	8,04
Upimo Ljubljana	78,19	78,28	11,07	11,10	7,93	7,97

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: **

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 048 z dne 9. 3. 1994 - Tečaji veljajo od 10. 3. 1994 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	94,8849	95,1704	95,4559
Avstrija	040	šiling	100	1106,8997	1110,2304	1113,5611
Belgija	056	frank	100	378,0214	379,1589	380,2964
Kanada	124	dolar	1	98,2561	98,5518	98,8475
Danska	208	krona	100	1992,2948	1998,2897	2004,2846
Finska	246	marka	100	2398,0101	2405,2258	2412,4415
Francija	250	frank	100	2288,5425	2295,4288	2302,3151
Nemčija	280	marka	100	7785,7471	7809,1746	7832,6021
Grčija	300	grd	100	—	53,8325	53,9940
Irsko	372	funt	1	—	190,8562	191,4288
Italija	380	lira	100	7,8737	7,8974	7,9211
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	2,2000	—
Japonska	392	jen	100	126,3627	126,7429	127,1231
Nizozemska	528	gulden	100	6932,6627	6953,5233	6974,3839
Norveška	578	krona	100	1794,3033	1799,7024	1805,1015
Portugalska	620	escudo	100	75,5996	75,8271	76,0546
Švedska	752	krona	100	1663,4249	1668,4302	1673,4355
Švica	756	frank	100	9265,0390	9292,9178	9320,7966
Velika Britanija	826	funt sterling	1	198,4275	199,0246	199,6217
ZDA	840	dolar	1	133,0506	133,4510	133,8514
Evropska unija	955	ECU	1	150,4946	150,9474	151,4002
Španija	995	peseta	100	94,5112	94,7956	95,0800

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 10. marca 1994

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. MAJA 1994:					1,500,000	780,270	774,268	1,554,538
61		104,0366%	103,2357%	103,6359%	150,000	78,027	77,427	155,454

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

9. MAREC 1994			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	9,00	10,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,00	9,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,90	9,30
Italija	Kmečka banka Gorica	12,20	12,60
Italija	Tržaška kreditna banka	12,30	12,70

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

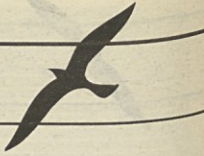
9. MAREC 1994			v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni		
ameriški dolar	1665,00	1710,00		
nemška marka	978,00	998,00		
francoski frank	286,00	295,00		
holandski gulden	865,00	892,00		
belgijski frank	47,90	48,70		
funt sterling	2478,00	2557,00		
irski sterling	2381,00	2456,00		
danska krona	248,80	256,60		
grška dragma	6,68	6,89		
kanadski dolar	1229,50	1268,20		
japonski jen	15,82	16,30		
švicarski frank	1158,00	1194,40		
avstrijski šiling	138,20	142,60		
norveška krona	224,00	231,00		
švedska krona	207,50	214,15		
portugalski escudo	9,46	9,75		
španska pezeta	11,77	12,20		
avstralski dolar	1188,50	1226,00		
madžarski florint	11,00	15,00		
slovenski tolar	12,30	12,70		
hrvaški dinar	0,15	0,22		

KMEČKA BANKA - GORICA

9. MAREC 1994			v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni		
ameriški dolar	1670,00	1715,00		
nemška marka	977,00	995,00		
francoski frank	286,00	296,00		
holandski gulden	868,00	888,00		
belgijski frank	47,20	48,70		
funt sterling	2485,00	2555,00		
irski sterling	2390,00	2450,00		
danska krona	249,00	255,00		
grška dragma	6,60	7,10		
kanadski dolar	1225,00	1265,00		
švicarski frank	1158,00	1188,00		
avstrijski šiling	138,00	142,00		
slovenski tolar	12,20	12,60		

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

9. MAREC 1994		v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni	
ameriški dolar	-	1.708	-	
francoski frank	-	29.394	-	
nizozemski gulden	-	89.043	-	
belgijski frank	-	4.855	-	
španska peseta	-	1.213	-	
danska krona	-	25.589	-	
kanadski dolar	-	1.262	-	
japonski jen	-	1.623	-	
švicarski frank	-	119.000	-	
avstrijski šiling	-	14.217	-	
italijanska lira	-	1.011	-	
švedska krona	-	21.365	-	

FLORES

Otok pisanih jezer in rož ⁽⁶⁾

Ena redkih oaz krščanstva v tem delu sveta

V malih avtobusih običajno ni prostora za vse tiste kupe prtljage, ki jih potniki nosijo s seboj. Tako prtljago namečejo na streho. Seveda se kaj rado pripeti, da na poti zgubijo kak kos prtljage, kar se običajno sprevrže v zamudno tekanje sem in tja in ponovno pritrjevanje cul, kosar, torb... na streho. Avtobus seveda ustavi vsakomur, ki pomaha ob cesti, saj človeka pač ne moreš pustiti cakati na naslednjega, ki bo morda pripeljal sele naslednji dan. Tako so vozila običajno prenatlačena, pa tudi kadar niso, je najbolj priljubljen prostor na stopnicah pri vedno odprtih vratih, na katerih črnolasi fantje visijo kot cebelji roj. Zaznava se ni zgodilo, da bi na luknjasti cesti izgubili kakšnega potnika.

Cesta je na nekaterih odsekih slabša od najslabšega kolovoza. Zato tudi ni presenetljivo, če avtobus omaga v dolgem klancu. Takrat vsi potniki z velikim hrupom zapustijo avtobus, najmočnejši ga porivajo, za njim pa stopajo dame v elegantnih salonarjih in se prizanesljivo hihitajo. Ko je problem rešen, sledi hrupno ploskanje in vzklikanje, potem pa se dolgotrajno razpravljanje o velikem podvigu.

Otok je eden redkih na tem koncu sveta, kjer se je do današnjih dni ohranilo krščanstvo. Pomembno vlogo so pri tem odigrali portugalski, holandski in španski duhovniki, ki so poleg vere otočanom prinesli tudi napredek na vseh področjih. Misijonarji, ki se danes opravljajo svoje poslanstvo, so med domačini zelo cenjeni. Pokrajina je posejana s številnimi lesenimi cer-

kvicami in z malo domisljije si ni težko predstavljati, da se voziš po Gorenjski.

Cesta se iz dvignjene notranjosti otoka počasi spušča proti morju, pri čemer se na videz brez konca zajeđa v strme bregove, porasle z bujnim rastlinjem. Končno se je v daljavi zasvetilo morje. Črna pesčena obala, na kateri se belo penijo valovi, me je v trenutku prevzela. Neskončnih plaz se niso uspeli zavzeti turisti, tako da na njih postopajo le radovedni bosonogi otroci in zgarani ribiči.

Neverjetna radovednost

Tujci med domačini vzbujajo precejšno radovednost. Če za povrhu znajo se nekaj angleskih besed, potem ti živahen pogovor nikakor ne uide. Prav neverjetno je, da vsakogar zanima povsem isto. Najbolj pomembno je seveda, kako ti je ime, od kod si, kam si namenjen, ali si poročen in koliko otrok imaš, kaj dela tvoj oče, mama, brat, sestra... Ko se izčrpa besedni zaklad, se pogovor začne od začetka. V trenutku me je obkrožilo nesteto radovednih pogledov.

Drobna črnolasa deklica se je naslonila na mizo, kjer je že dišalo moje težko pričakovano kosilo in me nepremično gledala. Niti tega,

kako mi je ime me ni vprašala. V množici, ki se je ustavila nekje med vrati, je bilo slišati pritajeno hihitanje, in ni bilo težko ugotoviti, da se šepetajoči pogovori nanašajo name. Končno se je opogumil prvi, ki je sprožil plaz običajnih vprašanj.

Ko se je po nekaj trenutkih tišine oglašil mozakar resnega pogleda, sem bila prepričana, da bo tokrat slo za pomemben pogovor.

»By the way, what's your name?« me je vprašal tako resno, da sem seveda potrpežljivo odgovorila se na njegovo vprašanje.

Med ljudmi je zelo pogosto vprašanje: kam si namenjen? Običajno mi je slo to vprašanje najbolj na živce na avtobusu, ko je bilo vendar jasno, da grem tja kot avtobus. Scasoma sem ugotovila, da je to le nekakšen pozdrav, kot na primer Kako si kaj? Najbolje je odgovoriti »jalan, jalan« (hodim, kar tako), kar sprasevalcem vedno privabi na obraz zadovoljen nasmeh in že so prepričani, da znaš indonezijsko. Ko sem popoldne odhajala iz malega mesteca, se je za mano, kot že tolikokrat prej, zapodila gruča otrok. »Hello! Hello turist!« so se drli kot za stavo. Od srca sem se nasmejala in jim pomahala v pozdrav.

M. Demsar (Konec)

Prodajalci gvav (Foto: Marija Demsar)

IZLET ZA KONEC TEDNA

Vače so izhodišče za izlet v železno dobo ⁽¹⁾

Na Sveto goro vodita dve označeni poti, z juga in severa

Nekoc so ji rekli Sveta Gora nad Litijo, potem je v duhu povojnega časa postala Zasavska gora, zdaj pa je spet vedno bolj uporabljata staro ime. 852 metrov visok vrh označuje z obzidjem obdana romarska cerkev Marijinega rojstva, znan pa je tudi kot izjemna razgledna točka. Pod vrhom stoji planinski dom, ki je odprt tudi pozimi.

Na Sveto goro drzita dve označeni poti, z juga iz Save in ena s severa z Mlins. Komur je ljubše višje izhodišče, se lahko zapelje na Vače, ki s svojimi zanimivostmi lepo dopolnijo izlet. Blizu Vac je Gemetrijsko središče Slovenije (GEOSS), nekoliko preveč spomeniški kraj pod Slivno. V drugo smer neba, proti vzhodu, se ponuja prijeten sprehod skozi Klenik proti Sveti gori. Na Vacah je v Muzejski hiši na ogled zbirka kamnin s Slovenske geološke poti. Za ogled zbirke je priporočljivo imeti nekaj geološkega predznanja. Za obisk in ključ hise se lahko najavite po telefonu pri gospe Kristini Potočnik (061/876-115).

Vače so znane po bogatih arheoloških najdbah. Kdo se ni slišal za železnodobno naselbino na območju Slemska in znano vasko situlo. Oboje si lahko ogledamo mimogrede na poti na Sveto goro. Do Klenika drži z Vac asfaltna cesta, ki se spogleduje z lesenimi skulpturami nekdanje forme vive in se ravno ob vaski situli spremeni v makadamsko. To je pravi kraj za začetek hoje. Situla z Vac, približno četrtr metra visoka bronasta posoda s tremi nizi podob,

je shranjena v ljubljanskem Narodnem muzeju, namesto originala pa na Kleniku stoji dober meter visoka kopija. Mimo nje drži navkreber cesta, po kateri pridemo pod Sveto goro. Ko se začetna strmina po dobrih desetih minutah umiri, si s hojo po levem odcepu na vrh Slemska (677 metrov) privoščimo tudi izlet v starejšo železno dobo. Pot je hkrati tudi del označene sprehajalne poti GEOSS, ki drži z Vac mimo Klenika na Slempek in naprej na GEOSS, s katerega se spusti nazaj na Vače.

Na hribovitem območju nad vasjo Klenik so se pred skoraj tremi tisočletji raztezale železnodobne Vace. Območje je arheološko izredno bogato, čeprav dajejo samo napisi na lesenih tablah ob poti vedeti, kaj je bilo, kje in kdaj so to izkopavali. Ne samo domisljija, tudi podkovanost v zgodovini tega območja je potrebna, da se lahko vzi-

Na Kleniku stoji povečana kopija situle iz Vac

vimo v železnodobno mesto z obzidjem, njegove brunarice in ljudi. O njih veliko povedo grobovi, do

zda so odkrili že več kot tisoč večinomoma gomiljnih grobov. **Dario Cortese** (Nadaljevanje jutri)

Vače (Obe fotografiji: Dario Cortese)

Skrita dolina med Trebnjem in Mirno ⁽³⁾

Od lanšpreških gradov ni ostalo skoraj nič

Okrogli stolp s skrivnim izhodom v zidu je iz dobe turskih vpadov, levo in desno krilo grajske stavbe pa sta iz začetka 16. stoletja.

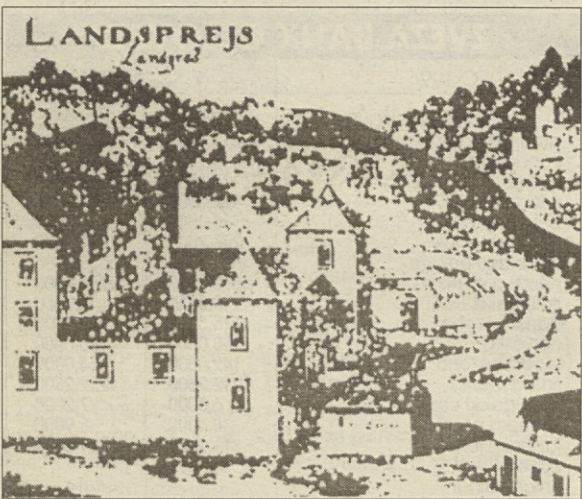
Trebanjski grad danes

nima primerne funkcije, zato ga zob časa vztrajno razjeda. Pred tremi leti se je tako podrl večji del okroglega stolpa in kazalo je, da je to začetek nezadržnega

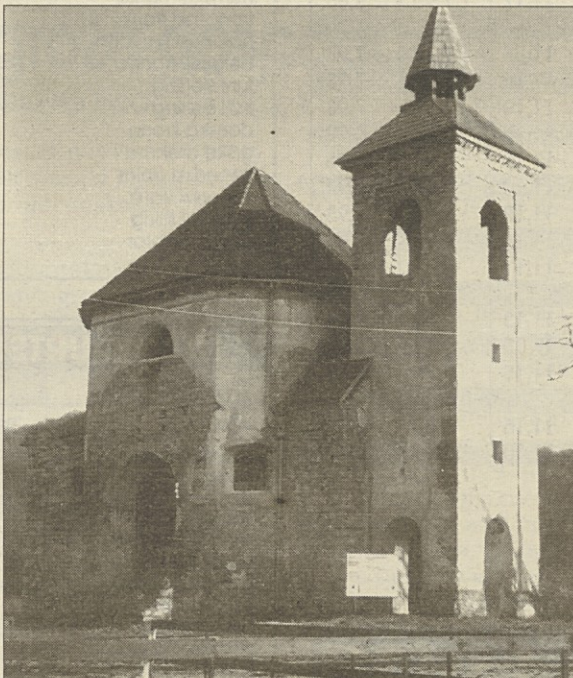
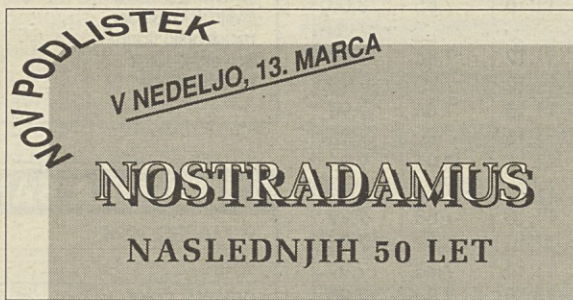
konca. A na srečo temu ni bilo tako. Stolp so kljub ne-rešenemu lastniškemu vprašanju pravočasno obnovili in ga vsaj začasno rešili pred propadom.

Iz Trebnjega nas regionalna cesta popelje proti Mirenski dolini. Ze pri vasi Brezovica, na približno polovici poti do Mirne, zavijemo desno, kjer nas pričaka skoraj pozabljen zgodovinska znamenitost - Lansprež. V majhni, samotni dolini pri Gradiscu sta nekoc stala kar dva gradova. Starejšega, ki je stal na hribu nad dolinico, že stoletja ni več, na se pred drugo svetovno vojno ohranjeno graščino ob rečici Lansprešici pa danes spominjajo le skromni ostanki. Dokaj ohranjena stoji le še grajska kapela. (P.S.)

(Se nadaljuje)

Stara upodobitev lanšpreškega gradu

Kapela Petra Pavla Glavarja v Lanšprežu (Foto: P.S.)

Danes goduje

Štirideset mučencev

Ko je bila pod cesarjem Konstantinom priznana krščanska vera, se je število kristjanov močno povečalo tudi med vojaki. V Mali Aziji, se posebej v Kapadokiji in Armeniji, pa so bile razmere povsem drugačne. Konstantinov sovladar Licinij je bil v začetku do kristjanov strpen, po sporu s Konstantinom pa je začel kristjane v imenu starih bogov preganjati. Imel jih je namreč za Konstantinove zaveznike. V Kapadokiji je razglasil odlok, da se mora vsak kristjan odreči svoji veri, ali pa tvegati smrtno kazen. Licinijev namestnik Agrikolaj je vsebino odloka naznanil tudi vojakom.

V eni najboljših rimskih legij, nastanjeni v mestu Sebasta (današnji Sivas), je služilo vojsko štirideset moz, ki so Agrikolaju neustrašno priznali, da so kristjani in da jih nobena muka ne bo odvrnila od vere. Agrikolaj jih je zaman skušal omajati z denarnimi nagradami in obljubami o napredovanju, pa tudi groženj z mučenjem se niso ustrašili.

Obsodili so jih na počasno smrt. Gole so odgnali na zamrznjeni ribnik in jih celo noč pustili na mrazu in burji, v bližnjem kopaliscu pa je bila pripravljena topla voda za tiste, ki bi si morda premislili. Zjutraj je dal sodnik preživelim polomiti ude in jih skupaj z zmurnjenimi tovarisi sežgati na grmadi.

Spomin na štirideset mučencev je ostal živ predvsem zaradi skupne oporoke, ki jo je napisal eden izmed obsojenih in se je ohranila do današnjih dni.

(Vir: Leto svetnikov)

OD LJUDSKEGA ZDRAVILSTVA DO SODOBNEGA LEKARNIŠTVA

Farmacija starega Rima

Velik pomen del Dioskurida s Sicilije

Ceprav so si rimske legije leta 146 pr. n. st. podjarmile Grcijo, je helen-ska kultura nezadržno vdiral v rimsko znanost in umetnost ter osvojila Rim. V rimskem vele-mestu so se začeli naseljevati grški zdravstveni delavci. Pred tem stari Rimljani niso pisali izključno o medicini, temveč so različne zdravstvene nasvete vključili v tako imenovane enciklopedije.

Mark Porcij Katon (234-149 pr. n. st.) je pisal o medicini v knjigi o poljedelstvu De agricultura. Rimski zgodovinar Mark Terencij Verro (117-26 pr. n. st.) je v svoji enciklopediji omenil mnogo pomembnih dejstev o varovanju zdravja in osebne cistoče. Vedel je, da malarijo povzročajo »najmanjša, clove-

skemu očesu nevidna živa bitja«. Mnogo pomembnejši za farmacijo in zdravilstvo starega Rima je bil Plinij starejši (umrl leta 79 pr. n. st.). Podatke o zdravilih in zdravilnih rastlinah je crpal iz grških knjig. Eden resnih in znamenitih zdravnikov, ki so s svojim delom in zgle-dom pripomogli k uveljavitvi grške medicine in farmacije v Rimu, je bil Asklepijada iz Pruse v Bitniji (1. st. pr. n. st.).

Njegov učenec Temison iz Laodikeje je za zdravljenje uporabljal tudi narkotike. Priporočal je sredstva, narejena iz maka (diakodan).

Najpomembnejši pa je seveda Dioskurid, ki je sredi 1. st. našega stetja živel v mestu Anazarb na Siciliji, ki je bila tedaj rim-

ska provinca. Njegovo delo ima naslov Materiae Medicae, to je nauk o zdravilnih sestavinah, največje in najboljše delo vsega starega veka. Delo je napisano v grščini in razdeljeno na pet knjig. Vsako zdravilo je opisano v posebnem poglavju. Najprej je opisal rastlino, žival ali mineral, nato pa je natančno opisal zdravilno moč posameznega elementa. Delo ima 944 poglavij. Vecino zdravilnih rastlin, ki jih omenja Dioskurid, se danes uporablja ljudska in solska medicina. Na primer ilirska perunika (iris), za katero je trdil, da v veliki množini raste v Dalmaciji.

Portret velikega grškega farmakologa Dioskurida je v zgodovinski lekarni v Olimjah. Ceprav je le sla-

Dela utemeljitelja grškega zdravilstva Hipokrata so bila temelj starorimskega zdravilstva

bo ohranjen, je se razpoznavna njegova glava, ki jo obdajajo dolgi lasje in bela brada. Bere iz velike knjige, ki jo drži v desnici. Obleka je zelene, ogrinjalo

pa temnorjave barve. Slika je, kot vse v lekarni Olimje, nastala po letu 1664, ko so grad Olimje dobili hrvaški pavlinci.

Mefja Stritmar

LABIRINT ZNANJA

Labirint je bil tokrat zelo sladek!!!

Alenka in Tomaž sta od poslušalke Mateje dobila viktorja (samo njenega, izrisane z računalniško grafiko, na trebusku je imel napisano crko V), in celo bonboniero čokoladnih bonbonov. Saj kar nista vedela, česa sta bolj vesela: viktorja ali bonbonov - no, te slednje sta vsekakor takoj zmazala.

Nagrajenci:

Tadeja Okorn 6.000 SIT, Polona Kunaver 5.000 SIT, Mateja Božić 5.000 SIT, Toni Turk 3.000 SIT, Primož Hocevar 2.000 SIT, Erika Zagar 1.000 SIT, Darja Umek 1.000 SIT.

LABIRINT ZNANJA

Ime in priimek: _____

Telefonska številka: _____

Naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana,
za LABIRINT ZNANJA

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Skusali boste doseči nekaj, za kar nimate zadostnih pogojev. Upali boste na dobrohotnost nadrejenih in računali na nesposobnost podrejenih.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Spoznanja, ki ste jih pridobili iz minule spremembe, vam bodo bistveno olajšala naslednji dvig in ublazila padec, ki mu bo sledil. Nikar torej ne skrbite.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekdo bo pomisljal, da bi se vam približal in vas spoznal na lastne oči, a ga bodo ena od očal, ki so mu jih nataknil drugi, premočno motila.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Priznali si boste, da je v vašem življenju denar skorajda edino vodilo in najpomembnejše merilo, s katerim preso-jate svoje uspehe in neuspehe.

LEV 23. 7. - 23. 8.: V mnenju, da vam je naklonjenost nevidnih pomočnikov podarjena brez-pogojno, se seveda globoko motite. Vendar je pomoč tako prijetna, da zmote ne priznate.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Malce vam bo skripalo. Vendar ne pričakujte nič hudega, saj ste se v dosedanjih težavah vendar že toliko izurili, da boste zlahka premagali tudi te.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vaš um je še zmeraj na visoki ravni, zato ni nič kriv. Tudi pomladna utrujenost, ki se vas letos začneja nekam zgodaj lotevati, nima prstov vmes.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Marsikdaj se boste počutili kot napol prerezano jabolko, kajti novi srčni ritmi vas bodo pomirjali in vznemirjali hkrati. Na kaj vas to spominja?

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pred svojo drago osebo boste razvili globoko filozofsko razpravo o kruti kozmični determinaciji in božjih kaznih. Se globlje se ji boste zasmilili.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: V strahu pred izgubo nadzora boste se močnejše poprijeli za svoje niti, vendar se bodo zaradi tega začele še dodatno zapletati. Nehajte pravčasno.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Vaš nov projekt bo veliko manj zahteven kot pristaja vašim sposobnostim, zato ga boste opravljali z igrivo lahkoto. Kar je prelahko, pa seveda ni za vas.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: V domisljiji boste potovali po daljnih deželah, ki bodo vznemirjale vaše srce in vzbujale nekatere vaše organe. Ze kmalu vam bo postalo hudicevo dolčas.

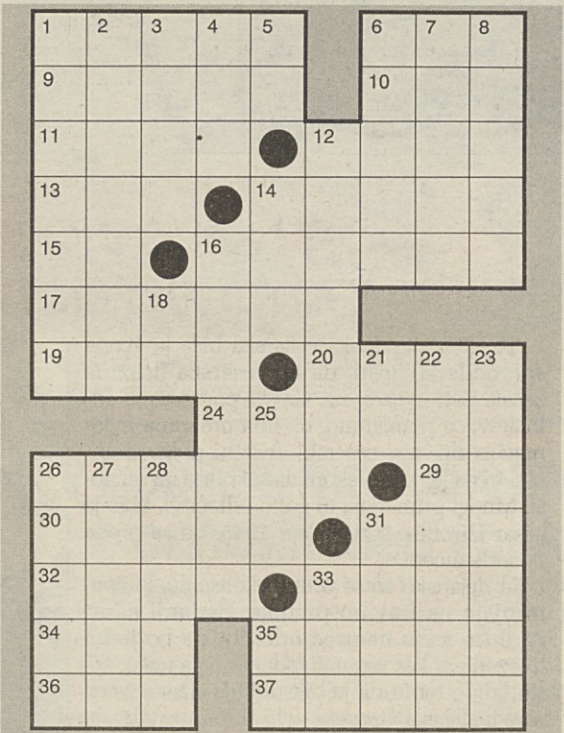
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. majhen maček, 6. vojaški udar, 9. Agamemnonov in Klitajmnestrin sin v grški mitologiji, 10. pesem hvalnica, 11. nemški filozof (Immanuel), 12. agregatno stanje, 13. mesto v Vojvodini, 14. ime slovenske flavtistke Grafenauer, 15. avtomobilska oznaka Vietnama, 16. izdelek, narejen z vlivanjem staljene kovine v forme, 17. pripadnik sunitskega ljudstva v srednji Aziji, 19. glavno mesto Gane, 20. zgornja okončina, 24. ustanovitelj črnogorske vladarske dinastije (Danilo Petrovič), 26. izbočen stavbni del z ograjo, 29. začetnici avstralskega filmskega igralca Hogana, 30. pripadnik grške katoliške cerkve, 31. vrsta papige, 32. filmska zvezda v ZDA, 33. podolgovata naprava za prestrezanje deževnice na strehi, 34. pritok Visle na Poljskem, 35. reka v Nemčiji, pritok Rena, 36. doba, vek, 37. mrhovina.

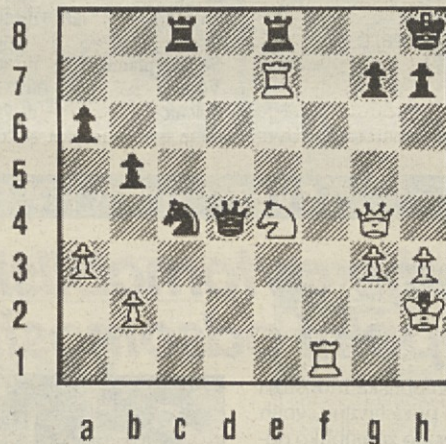
Navpično:

1. vrsta hruske, 2. državni uslužbenec, 3. vrednost, izražena v denarju, 4. Estonec, 5. avtomobilska oznaka Kuvajta, 6. zanos, elan, 7. italijansko ime za Videm, 8. slovenski čarodej (Miran), 12. zgodovinsko mesto na južnem robu Metohije, 14. pritok Bajkalskega jezera v Rusiji, 16. enigmatik, 18. začetnici ameriškega filmskega igralca Redforda, 21. avtomobilska oznaka hrvaškega Ogulina, 22. tancica, pajcolan, 23. glavno mesto Turkmenije, 25. ruska crka, 26. francoski slikar (Jacques), 27. suita ruskega skladatelja Rimskega Korsakova, 28. tropska ovijalka, 31. nenascena, enovalentna atomska skupina, 33. sij, 35. začetnici ameriške filmske igralka Monroe.

PH, uniat, ara, star, zleb, San, Matina, era, mrlad, REŠITEV

ŠAH

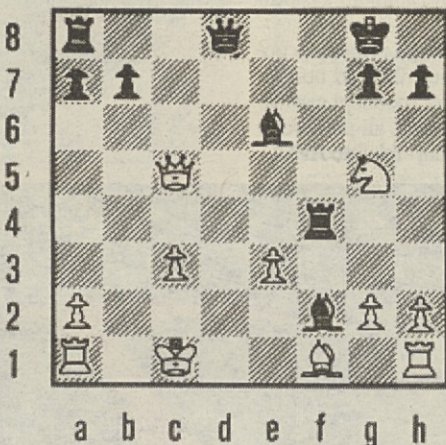

Kornflit - Hukel / Dopisna partija 1965

Napadu belih figur na sedmi vrsti se je črni uspešno zoperstavil z aktivno damo sredi sahovnice, ki brani polje g7, obenem pa napada polje b2. Tudi črna trdnjava na e liniji neposredno napada belega skakaca na polju e4. Vendar beli, ki je na potezi, z lepim manevrom preide v razplet, ki mu zagotovi zmago!

Resitev naloge

Da bi prekinil delovanje črne dame na polje g7, beli s potezo 1.Sf6! zaplete pozicijo v svoj prid. Črni nadaljuje 1...Db2+, saj je spoznal, da ga 1...Dg4: 2.Se8! vodi v poraz. Po umiku kralja 2.Kh1 Tg8 3.De4! je črni kralj pred matom, zato se je črni vdal!

Fakler - Mek / Basel 1933

Črna trdnjava na polju f4 je nedotakljiva, vendar pa je beli skakac napadel lovca na polju e6 in grozi z lovcom s polja f1 zasesti diagonalo a2 - g8 in ogroziti črnega kralja. Črni, ki je na potezi, je zato pred pomembno odločitvijo. Kako zaustaviti aktivnega belega skakaca in preiti v protiigro iz katere izide kot zmagovalec!

Resitev naloge

Odločitev črnega je na dlani! Zrtvovati damo za aktivno igro. 1...Dg5!! 2.Dg5: Le3:+ Sedaj je beli kralj na razpotju, po: 3.Kb2 Tf2+ in črni osvoji belo damo, po 3.Kd1 Tf1:+ 4.Tf1: Lg5: in črni je v prednosti, ki jo je v nadaljevanju tudi uveljavil in zmagal!

Silvo Kovac

JUTRI

Pisalo se je leto
1829

Zazvenela je pol stoletja pozabljen glasba

Felix Mendelssohn Bartholdy je 11. marca leta 1829 z berlinsko pevsko akademijo prvič po stotih letih izvedel Bachov »Matejev pasijon«. Ta datum je v glasbeni zgodovini izjemnega pomena, saj se z njim začneja renesansa Bachove umetnosti, ki je bila več kot pol stoletja skoraj povsem pozabljena in so jo poznali le redki glasbeniki. Johan Sebastian Bach (1685 - 1750), skladatelj, čembalist, organist in dirigent je bil od leta 1723 kantor Tomaževe cerkve v Leipzigu. Glasbeni poznavalci ga imenujejo mojstra baročne polifonije, ki je fugi in kanonu dal klasično popolnost. Priznavajo mu izrednost v harmonskem oblikovanju in neizčrpno bogastvo, izraženo v orkestralni in orgelski glasbi. Med največja Bachova dela sodijo poleg pasijonov, cerkvenih in posvetnih kantat, se Velikonočni oratorij, Visoka masa, 6 Brandenburških koncertov, pa Goldbergove variacije, šest suit za violončelo in se bi lahko naštevali.

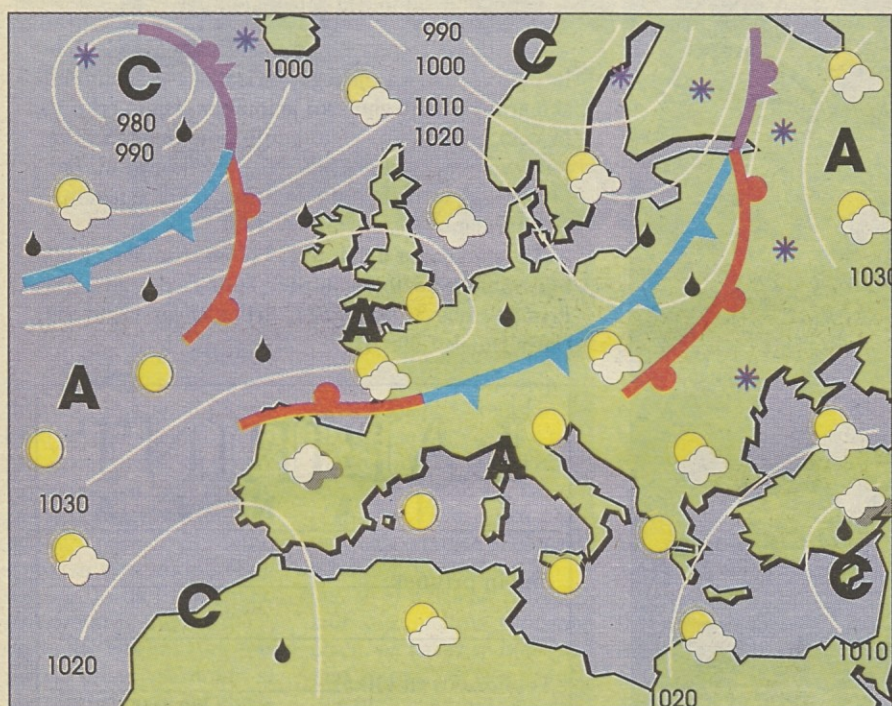
Glasbena zgodovina na različne načine pojasnjuje vzroke za pozabljenost Bachove glasbe in hkrati navdušujoče govori o ponovnem vzponu tega izjemnega glasbenega ustvarjalca.

PREBLISK

Glasba je višje razodetje kot vsa modrost in filozofija.

Beethoven

EVROPA / VEČINOMA SUHO

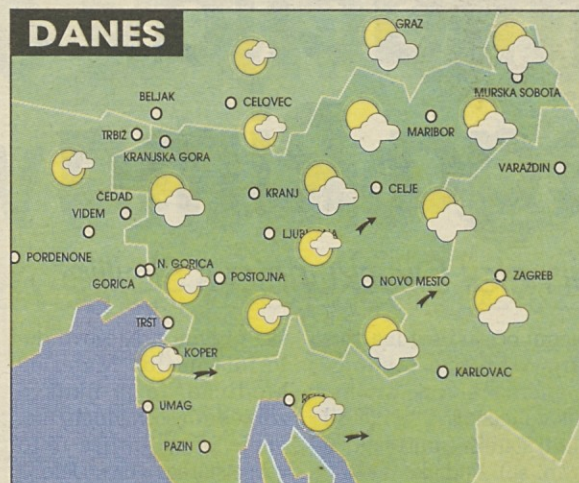
Vremenska slika:

Nad južno Evropo in Sredozemljem je območje visokega zračnega pritiska. V visinah priteka nad naše kraje tople zrak. Ponoci bo Slovenijo od severa prešla oslabilna fronta, za katero bo s severovzhodnimi vetrovi k nam dotekal hladnejši zrak.

ALPE JADRAN / SONČNO IN ZELO TOPLO

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	
	MEGLA

Slovenija: Sončno in zelo toplo bo. Jutranje temperature bodo od 2 do 7, dnevne pa od 17 do 22, ob morju le 15 °C.

Soslednje pokrajine: Prevladovalo bo sončno vreme.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

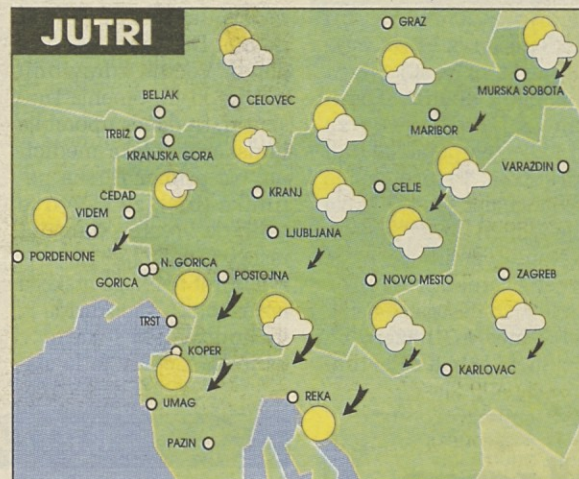
včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA	7/16
TRST	10/-
CELOVEC	3/15
BRNIK	3/16
MARIBOR	8/13
CELJE	7/14
NOVO MESTO	7/15
NOVA GORICA	5/19
MUR. SOBOTA	8/13
PORTOROŽ	6/15
POSTOJNA	6/17
ILIRSKA BISTRICA	5/18
KOČEVJE	5/16
ČRNOMELJ	7/15
SLOV. GRADEC	6/14
BOVEC	-/-
RATEČE	1/16
VOGEL	5/9
KREDARICA	-1/1
VIDEM	6/-
GRADEC	7/13
MONOSTER	8/11
ZAGREB	9/14
REKA	12/18

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 7. in ob 13. uri

HELSINKI	1/1
STOCKHOLM	4/6
MOSKVA	-9/3
BERLIN	11/12
VARŠAVA	1/6
LONDON	10/13
AMSTERDAM	9/12
BRUSELJ	9/12
PARIZ	7/18
DUNAJ	8/13
ZÜRICH	6/13
ŽENEVA	4/16
RIM	4/16
MILAN	5/20
BEOGRAD	2/13
BARCELONA	8/18
ISTAMBUL	6/10
MADRID	5/20
LIZBONA	12/22
ATENE	11/16
BUCAREST	4/6
MALTA	9/17
PRAGA	8/12

V Sloveniji: Večinoma sončno bo. V notranjosti države se bo ohladilo. Zapihal bo severovzhodni veter, na Primorskem pa zmerna burja.

Obeti: V soboto se bo prehodno pobjalo.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.25, zaslalo pa ob 18.00. Dan bo dolg 11 ur in 35 minut. Luna bo vzšla ob 05.11, zaslala pa ob 16.28.

RAZMERE NA CESTAH

Ceste po Sloveniji so večinoma suhe in normalno prevozne. Promet po notranjosti države, kakor tudi na mejnih prehodih poteka tekoče in brez večjih zastojev.

SNEŽNE RAZMERE

FURLANIJA-JK	
Piancavallo	20/90 cm
Forni di Sopra	20/90 cm
Zoncolan	40/100 cm
Trbiz	10/130 cm
Nevejsko sedlo	40/270 cm
Sauris	20/40 cm

VENETO

Sappada	20/80 cm
---------	----------

SNEŽNE RAZMERE

SLOVENIJA	
Cerkno	do 30 cm
Golte	do 40 cm
Kanin	od 20 do 200 cm
Kope	od 20 do 40 cm
Kranjska Gora	do 15 cm
Krvavec	do 60 cm
M. Pohorje	do 40 cm
Pokljuka	od 40 do 50 cm
Rogla	50 cm
Soriska planina	do 30 cm
Vogel	do 155 cm
Zelenica	do 70 cm

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.36 najnižje -29 cm, ob 8.21 najvišje 37 cm, ob 14.38 najnižje -52 cm, ob 21.03 najvišje 47 cm.

Jutri: ob 3.04 najnižje -34 cm, ob 8.35 najvišje 39 cm, ob 15.04 najnižje -50 cm, ob 21.25 najvišje 48 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Danes odprte avtomobilskega salona v Ženevi ob popolni odsotnosti novih modelov

ŽENEVA - Minili so casi, ko je avtomobilska industrija čakala na velike mednarodne salone za predstavitev svojih novih modelov. Ženevski salon, ki ga bodo za publiko odprli danes, se ni mogel izogniti temu pravilu, tako da so vsi »novi« modeli na razstavi dejansko že znani z vsemi svojimi prednostmi in pomanjkljivostmi.

Morda je največja novost salona ta, da ima Renaultov espace končno konkurenta oziroma stiri. Novi kombi-limuzina je sad sodelovanja starih avtomobilskih hiš ter ima s tem v skladu tudi stiri imena: Peugeotov se bo imenoval 806, Citroenov evasion, Fiatov ulisse, medtem ko Lancia se ni dokončno izbrala imena, ki pa bo verjetno crka grške abecede.

Druga le delna novost je Renaultova laguna, ki je sicer že v prodaji, prav tako že znana je nova »compact« različica Beemvejeve serije 3. To velja tudi za Opelovo omega in za Chryslerjevo neon.

Tudi Japonci razstavljajo v Ženevi samo že znane modele, ki so jih prvič predstavili na salonu v Tokiu. O novih modelih se razmišljajo: to bodo vsekakor že »avtomobili tretjega tisočletja«, glede katerih pa na Daljnem vzhodu baje se nimajo prave predstave.

Kot na vsakem avtomobilskem salonu pa pritegnejo pozornost prav tisti modeli, ki jih verjetno nihče od obiskovalcev ne bo kupil: na primer Bentleyjev »concept car« Java, ki zmora 270 km na uro (na sliki desno), ali pa Fordov prototip mestnega avtomobila KA (spodaj - telefoto AP).

Izgnali bodo najstarejšo članico marsejske skupnosti

PARIZ - Francoska oblast je sklenila izgnati najstarejšo prebivalko marsejske skupnosti, ker ni pravočasno obnovila dovoljenja za začasno bivanje. Ime ji je Marie-Rose Bonfiglio, je italijanskega porekla, stara pa je kar 107 let; od teh jih je 104 prebila v Marseille-su. Težave ima zaradi tega, ker ni nikdar zaprosila za francosko državljanstvo: 21. septembra lani ji je dovoljenje za začasno bivanje zapadlo, njeni sinovi pa so ga pozabili podaljšati. Verjetno je zandarji ne bodo popeljali na mejo, vendar zdaj nima več pravice do pokojnine, družinske doklade in brezplačne zdravstvene oskrbe.

Ukradeno poročno potrdilo Elizabete II. vendarle našli

LONDON - Londonski občinski arhiv je nezanesljiv, saj nihče ni opazil, da so neznanci ukradli vse listine o poroki Elizabete II. vključno z dragoceno pergameo, s katero je leta 1947 kralj Jurij VI. formalno dovolil hčerki poroko s princem Filipom. Tatvino so zaznali šele stiri mesece pozneje, ko je policijski obveščevalec razodel, da skusa nekdo prodati kraljicino poročno listino. Agenti so aretirali tri osebe, katerim pa so sodniki dosodili - vsaki - samo po 200 ur dela v socialne namene...

Japonci nočejo jesti uvoženega riža, kljub temu, da domačega primanjkuje

TOKIO - Japonska cesarska hiša je včeraj sporočila javnosti, da bo cesarska družina začela jesti uvožen riž. Gre za pomembno odločitev, če pomislimo, da ima prehrana z domačim rižem v cesarski družini dolgo tradicijo in da je dobila skorajda sakralno razsežnost. Mnogi primerjajo to gesto odločitvi, ki jo je cesar Hirohito sprejel leta 1945, da se preda Amerikancem.

In dejansko so se druge okolščine, ki spominjajo na travmo predaje. Sedanji cesar Akihito se je namreč odločil, da bo jedel uvožen riž, ker večina Japoncev tega noče storiti, kljub temu da je bila zadnja riževa zetev zaradi slabega vremena zelo skromna, tako da ga je bila Japonska prisiljena uvoziti v velikih količinah. Na Japonskem je celo prislo do prave tekme za nakup zaloga domačega riža, tako da so pred trgovinami z jestvinami dolge vrste, cena domačega riža pa izredno narašča.

